BETSY
ȘI NAPOLEON

Staton Rabin

STATON RABIN

BETSY ŞI NAPOLEON

Staton Rabin

BETSY
ȘI
NAPOLEON

rao international publishing company

Dedicație:

Pentru Anne Lambert și Tom Welch, Dan și Joan Cameron, Sam Donata și Doreen Chen, dar și pentru talentata sa echipă – Elizabeth, David, Jerry și Susan, care m-au ajutat să prind aripi.

Cu mulțumiri pentru agenții mei literari, Lynn Pleshette și Donna Bagdasarian, pentru producătorul de film Fonda Snyder și pentru minunata mea editoare Emma Dryden, de a cărui sprijin neprețuit m-am bucurat.

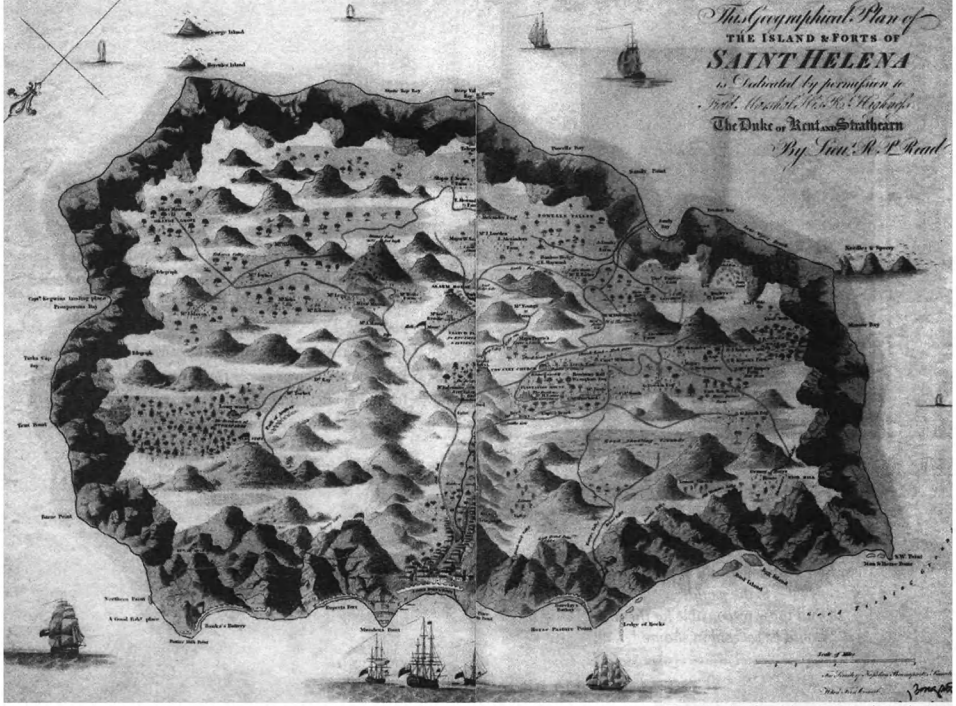
This Geographical Plan of
THE ISLAND & FORTS OF
SAINT HELENA
is Dedicated by permission to
His Royal Highness
The Duke of Kent and Strathearn
By Lieut. R. P. Read

Harta Insulei Sfinta Elena. R.P. Read, Londra 1817

Portretul lui Napoleon Bonaparte. Andreea Appiani: *Napoleon I. Bonaparte Als König von Italien*

„Nu ar trebui să îmi fac griji pentru mine însumi, dacă aș putea fi sigur că într-o zi umilințele la care am fost supus vor fi cunoscute în lumea largă, astfel încît cei răspunzători pentru ele să fie acoperiți de rușine."

Napoleon Bonaparte

Portretul lui Betsy Balcombe

Capitolul 1

Am deschis fereastra camerei mele şi am inspirat adînc, cu bucurie. Ce miros familiar, intoxicant: noaptea pe insula Sfînta Elena! Mirosul dulceag (aproape bolnăvicios) de guave şi trandafiri plutea în aer precum eterul – întocmai aşa cum mi-l aminteam. Cui i-ar fi putut trece prin minte că aş putea fi atît de fericită întorcîndu-mă în locul pe care tatăl meu şi colegii lui din marină îl numesc „Iadul din Atlanticul de Sud"?

Era toamna anului 1815. Revenisem la conacul familiei mele, la Briars, de numai trei zile, după întoarcerea mea de la Colegiul Hawthorne din Londra. Îmi şocasem părinţii prin faptul că, de cînd sosisem, nu încălcasem nici măcar o dată codul bunelor maniere. Credeau, probabil, că directoarea de la Hawthorne, cea care ne lovea peste degete şi ne dădea pumni după ceafă, fusese în sfîrşit în stare să îi bage minţile în cap fiicei lor mai mici. Eu însămi începeam să fiu îngrijorată. La naiba! Îmi pierdusem, oare, orice simţ al aventurii? Aveam, oare, să mă îmblînzesc, să devin o lady şi să mă mărit cu vreun ofiţer din Regimentul 54 al Marinei Maiestăţii Sale, unul dintre aceia cu nasul pe sus şi cu cizmele lustruite oglindă, aşa cum visa Jane, sora mea?

Chiar în acel moment, două salve de tun venind dinspre portul din Jamestown – semnalul că se apropia o corabie – rupseră liniștea. Iar eu îmi dădui seama că rămăsesem aceeași Betsy Balcombe dintotdeauna. Mai în vîrstă, da. Mai înțeleaptă, poate. Dar niciodată, niciodată în stare să se mulțumească cu o viață plicticoasă ca „Iadul" din Atlanticul de Sud.

Mi-am tras pe mine cămașa de noapte și am pus mîna pe scara mea – iedera care se cățărase curajoasă de-a lungul anilor pe zidurile de cărămidă roșie ale conacului pînă la pervazul ferestrei mele. Multe nopți de-a rîndul iedera fusese scara mea către aventură. Slavă Domnului că Toby nu o tăiase în timpul îndelungatei mele absențe!

Am alunecat puțin pe cînd mă ridicam peste pervaz, iar Jane se trezi speriată. Țipă încet, ca o fetiță. M-am uitat la ea, cum stătea ridicată în patul cu baldachin din dantelă albă, cu plapuma trasă pînă sub bărbie. Eu aveam un picior deja scos pe fereastră. Sora mea se încruntă la mine, severă, precum directoarea de la Hawthorne.

– O să te spun... mă amenință Jane pe un ton glacial.

– Pîrîcioasă mică! am dojenit-o eu, dînd din cap.

Jane avea șaisprezece ani, fiind cu doi ani mai mare decît mine – destul de mare ca să fie în stare să țină un secret.

– Te duci în Jamestown, nu?

– Culcă-te la loc, Jane! Dacă nu, o să faci cearcăne, o să te faci urîtă și nici un ofițer n-o să te mai vrea de nevastă!

– Betsy!

– Noapte bună, Jane!

Era prea tîrziu ca să mă mai oprească. Deja ieșisem pe fereastră și mă lăsam în jos, ținîndu-mă de iederă. Lui

Jane nici nu i-ar trece prin cap vreodată să își strice mînuțele încercînd să vină după mine.

Cînd mai aveam puțin pînă jos, îmi dădui drumul. Apoi, am tras cu ochiul după colțul conacului, ca să văd ce era prin preajmă. Cei mai mulți dintre sclavii noștri se duseseră pe la colibele lor ca să se culce. Se retrăseseră și soldații, deși aveam impresia că erau ceva mai multe santinele decît de obicei.

Am trecut de colț și am alergat să ajung pe partea ferită de lumina lunii a verandei pavilionului. Deodată, auzii zgomote de pași în frunzișul din preajmă. Înghețai, cu urechile ciulite, încercînd să îmi potolesc răsuflarea agitată, ca să nu mă dea de gol.

– Eu e. Doar eu, coniță.

Toby! Uitasem că bătrînului îi plăcea să se plimbe noaptea prin grădina pe care o îngrijea ziua. Îi mai plăcea și să tragă cîte o dușcă de rom, dar nu se îmbăta niciodată. Răsuflai ușurată.

– Mergi la plimbare pe noapte, coniță, ca pe vremuri, da?

– Da.

Nu puteam să îl văd, dar simțeam mirosul de rom pe care îl răspîndea. Știam că acum îmi zîmbea larg, arătîndu-și dinții remarcabil de albi, care îmi păreau un șirag de perle din regiunea lui de baștină, Haiti.

– Vine și conița Jane?

Am izbucnit în rîs.

– Tu ce crezi?

– Nu crede că da, coniță, răspunse el, rîzînd încet. Nu crede că da.

Toby stătea pe lîngă casa noastră de mulți ani și ne văzuse crescînd pe mine și pe sora mea. Dar știam că pe mine mă place cel mai mult, chiar mai mult decît pe băieți.

După un moment de liniște, îmi șopti cu o voce răgușită:

– Corabie vine aici, în Jamestown. Conița știe?!

– Am auzit semnalul.

Toby amuți. După aceea, oftă și șopti pe un ton foarte serios:

– Totul schimbat acum în Sfînta Elena. Totul se schimbă curînd, coniță, nu?

Nu înțelegeam ce vrea să spună Toby. El spunea mereu lucruri care aveau un aer misterios. Știam că sclavii de pe insulă sînt foarte superstițioși, așa încît nu îmi atrase în mod deosebit atenția.

– Tăticul tău mi-a zis să tai iedera peste tot, continuă el, rîzînd. Dar eu am lăsat iedera de la fereastra coniței pentru cînd se întoarce conița acasă.

Așa deci, Toby știuse de la bun început cum fugeam din cameră și păstrase secretul! Simțisem mereu că el era printre puținii oameni care mă pot înțelege.

– Mulțumesc, Toby!

– Șșșt! Trezești toată casa! Și gata Jamestown! Gata corabie de văzut pentru conița!

– Noapte bună, Toby! șoptii din nou și începui să alerg înspre Jamestown.

Capitolul 2

Vîntul cald ce bătea peste Sfînta Elena îmi mîngîia picioarele – salutul mut al vechii mele prietene, noaptea. Cămaşa de noapte mi se unduia şi mi se umfla, prinzînd briza precum o velă albă. Vîntul se întetea, şuierînd peste crestele ascuţite ale munţilor întunecaţi ce se înălţau de jur împrejurul meu. Păreau nişte umeri stîncoşi, unul lîngă altul, armuri cenuşii ca ale războinicilor din vechime, cu suliţele de granit străpungînd bolta înstelată. Munţii din Sfînta Elena îşi impresionau sau chiar îşi înfricoşau privitorii: Stînca, Fortăreaţa, ba chiar Iadul sau Purgatoriul erau nume sub care insula era cunoscută în lume. Nici cei care locuiau aici nu îi dădeau nume mai blînde.

Mărturisesc că nu îmi plăceau munţii nici măcar ziua, cu atît mai puţin noaptea. Cîteodată mi se părea că se înclină înspre interior, ameninţînd să strivească orice biată fiinţă umană care ar fi îndrăznit să treacă pe sub ei. Noaptea aceea era o astfel de noapte. Şi, da, pe cînd alergam prin văile molcome – păşuni pentru micile turme şi cirezi ale insulei – mă simţeam în siguranţă. Dealurile acoperite cu iarbă erau un mare adăpost verde, un refugiu la care războinicii de stîncă nu puteau ajunge. Încrezătoare, plutii mai departe.

Libertatea! De mult nu mai gustasem din dulceaţa ei. Hawthorne fusese mai degrabă o închisoare decît un colegiu de fete: culcarea de îndată ce apunea soarele, mîncăruri pline de grăsimi, pe care le-aş fi schimbat cu dragă inimă pentru apa şi pîinea puşcăriaşilor, şi matroane acre care ne supravegheau ca nişte cîini de pază.

Mă apropiam de Casa Plantaţiei, magnifica vilă a guvernatorului, cu coloanele sale albe. Superba clădire se înălţa, întunecată şi părăsită, aşa cum era de mult timp. Arăta ca un minunat candelabru de cristal, dar cu toate lumînările stinse. Mă întrebasem mereu de ce Compania Indiilor de Est, pentru care tata era reprezentantul oficial însărcinat cu afaceri, îi încredinţase acestuia Briars, şi nu mult mai opulenta (şi nelocuita!) Casă a Plantaţiei. Gîndul acesta mă înfuria.

Cînd îmi mai rămăsese cam o jumătate de kilometru pînă în Jamestown, începusem să mă simt ostenită. Nu mai eram obişnuită cu asemenea activităţi. Alergatul nu fusese în nici un caz introdus în programul de studii obligatorii pentru domnişoare, stabilit de directoarea de la Hawthorne!

Îmi părea rău că nu putusem să vin la Jamestown călare pe iapa mea, Belle, dar suferea din pricina unui tendon inflamat şi nu voiam să o schilodesc. Pe viitor, cînd va fi ajuns la maturitate, speram să o văd concurînd în cursa de la Deadwood.

Extenuată, îmi continuai drumul.

Cei din Jamestown sînt de obicei ultimii locuitori din Sfînta Elena care se retrăgeau noaptea pe la casele lor. Oraşul era un centru de activitate neobosită şi de

imbolduri neînfrînate. Chiar și așa, mă surprinse ceea ce văzui și auzii după ce trecui de vechiul turn de piatră cu ceas și ajunsei în centrul orașului.

Sute de oameni alergau de colo-colo, zbierînd ca niște porci care își caută scăparea. Eram în primejdie să fiu călcată în picioare, așa încît am alergat pe o alee de lîngă Hanul lui Porteous și m-am urcat pe o ladă de pește, de unde puteam să observ mulțimea, cît de cît în siguranță. Oamenii se înghesuiau să intre în clădiri, făcînd eforturi să treacă prin ușile înguste cîte șase sau chiar opt deodată. Ușile se trînteau în spatele lor, una după alta, ca niște focuri de pistol, de la un capăt la celălalt al șirului de case maronii, construite din lemn. Proprietarii nervoși își ferecau ușile de la magazine cu lacăte grele, lucru rar întîlnit în Sfînta Elena. Femei isterizate închideau obloanele de la etaj, trăgeau jaluzelele de pergament și stingeau lămpile cu ulei. Luminile din Jamestown se stingeau ca niște licurici muribunzi.

Dintre cei care rămăseseră pe stradă, majoritatea erau bărbați, care strigau, adunați în grupuri mari. Unii dintre ei țineau în mîini muschete.

Nu înțelegeam nimic din toată agitația aceea. Nimeni nu părea dispus să îmi răspundă la vreo întrebare. Dacă Sfînta Elena ar fi urmat să fie atacată, atunci cu siguranță că soldații ar fi fost alertați – dar nu vedeam nici unul. Poate că era vorba de vreo răscoală a sclavilor, la fel ca aceea despre care Toby îmi spusese că izbucnise în Haiti acum douăzeci de ani.

Apoi, dintr-odată, îmi ajunse la urechi vocea unui băiețel care părea să stea de vorbă cu un prieten, în spatele unui butoi de rom, aruncat în fața hanului.

Mă apropiai şi trăsei cu ochiul pe deasupra butoiului uriaş. Erau doi copii – unul de vreo nouă ani şi o fetiţă ceva mai mică, probabil sora lui, judecînd după cît de bine semănau. Erau prea preocupaţi ca să mă observe. Erau copii ai străzii, cu feţe murdare, aşezaţi pe nişte zdrenţe peticite. Băiatul, plin de voioşie, îi povestea ceva fetei, care era împietrită de spaimă.

– Şi Boney mănîncă trei ţapi albi în fiecare zi..., spunea băiatul, şi copii mici...

Tremurînd, fetiţa încercă să se dea în spate, dar el îşi înfipse mîinile în părul ei murdar şi o ţinu pe loc. Faţa i se contorsionă într-o strîmbătură şi mai sinistră.

– Doar copii englezi, îi şopti el la ureche, în timp ce ea suspina. Doar fete!

Fata ţipă, sări în picioare şi începu să alerge pe alee, urmărită îndeaproape de fratele ei. Am rîs, gîndindu-mă de cîte ori îmi înspăimîntasem cu fel de fel de poveşti fraţii mai mici, Willie şi Alexander. Dar cine era Boney? Nu îmi aminteam de vreo asemenea poveste.

Mă întorsei la timp pentru a vedea cum un bărbat le împărţea tovarăşilor săi torţe făcute din cîrpe îmbibate în ulei, apoi ţinea deasupra unei ramuri de salcîm aprinse propria torţă, pînă cînd din capătul acesteia explodară limbi de foc portocalii. Deşi stăteam la mai bine de cinci metri depărtare, puteam simţi căldura pe care o emana torţa, laolaltă cu fumul gros şi izul de ulei de balenă ars. De la torţa aceea fu aprinsă o alta, de la ea, încă una, şi tot aşa, flacăra trecu iute din torţă în torţă pînă cînd toate fură aprinse. După aceea, bărbaţii se îndreptară înspre mare. În mijlocul haosului pe care îl întîlnisem, uitasem

complet de sosirea corabiei! Mă întrebam dacă și bărbații aceia se duceau să o întîmpine și mă luai după ei.

Înfășurai mai strîns pe mine cămașa de noapte, căci începeam să simt răceala brizei. O mulțime impresionantă se adunase pe plaja stîncoasă – nu numai oameni din Jamestown, ci și alții, cu înfățișări aspre, veniți de prin alte părți ale insulei. Erau acolo și soldați înarmați, pe plajă, pe dealuri. Nu mai văzusem niciodată atît de mulți. Probabil că fuseseră chemați de la posturile lor toți soldații din Sfînta Elena. Dar de ce? La ce tulburări se așteptau?

Corabia impunătoare ancoră în larg, la vreo trei sute de metri de țărm. Am încercat să citesc literele abia vizibile de pe proră: *N-O-R-T- Northumberland!* Era un vas britanic, cu siguranță – uite steagul zdrențuit al Marinei Regale fluturînd pe catarg! – ba chiar un vas de luptă. Cel puțin o duzină de tunuri își iteau țevile din chila rotunjită precum corpul unei rațe. „Ei bine, mă gîndeam, cel puțin nu sîntem atacați de străini. Dar dacă au pus piratii mîna pe vas?"

O barcă mare, încărcată cu oameni și cai fusese deja lăsată la apă de pe *Northumberland*. Era încă prea departe ca să îmi dau seama de detalii. Mulțimea se îndreptă spre plajă, dar soldații britanici, cu baionetele fixate pe muschete, îi făcură să dea înapoi.

Un bătrîn cu pielea ca de pergament, cu un șorț de fierar, din piele de căprioară, stătea lîngă mine, privind înspre mare printr-o lunetă. Avea fața roșie ca o sămînță de rodie, cu riduri întunecate, adînci, în jurul gurii și pe gît. Era un yamstock, un băștinaș din insula Sfînta Elena.

Toți aveau înfățișarea aceea erodată de vînturi. Ținea luneta ațintită asupra bărcii care se apropia.

– Cine sînt? îl întrebai pe yamstock.

El își puse luneta sub braț și se întoarse spre mine. Nu avea decît un ochi! Orbita dreaptă era goală, iar pleoapa părea să îi fi fost cusută.

Își înclină capul într-un unghi ciudat și mă privi îndelung de sus pînă jos, într-un fel care mă făcu să regret că nu îmi trecuse prin cap să iau pe mine ceva mai gros decît cămașa de noapte înainte de a pleca de la Briars.

– Da' cine vrea să știe? întrebă pe un ton pe jumătate mîrîit, pe jumătate bolborosit.

– Betsy. Betsy Balcombe.

Mă cercetă din nou și făcu un zgomot ciudat cu limba.

– Da' vezi și singură! spuse el, dîndu-mi luneta.

Am dus la ochi alama rece. Barca și pasagerii apăreau incredibil de mici. Nu vedeam nici un detaliu. Apoi, fără nici un avertisment, bărbatul îmi smulse fără menajamente luneta din mîini. Eram uluită și dezamăgită. Bătrîn nebun!

– O ții taman pă dos! mîrîi omul, oferindu-mi-o din nou, de data aceasta îndreptată în direcția corectă.

– Hmmm... am spus eu, privind din nou înspre barcă.

Acum puteam să văd totul foarte clar.

– Ei, ce vezi cu ochișorii ăia tinerii ai tăi? mă întrebă el, pe un ton întrucîtva disprețuitor.

– Cai, marinari... și vîslași.

– Mda! Zi, mai departe...

Lumina lunii părea să pălească. Făceam eforturi să văd ceva.

– Și... și ofițeri. Unul dintre ei e înalt... cu părul cărunt. Are niște perciuni uriași și e în uniformă.

– Mda, tre' să fie amiralu'.

– Amiralul? Care amiral?

– Hai, zi mai departe! Ce mai vezi?

Luai luneta de la ochi. Agresivitatea bătrînului începea să mă agaseze.

– Hai! izbucni el.

Mă încruntai la el, enervată de lipsa lui de maniere. Cu toate acestea, eram nerăbdătoare să aflu cine e în barcă, așa încît mă uitai din nou. Un nor acoperi luna și nu am mai putut vedea nimic important. Bătrînul începea să nu mai suporte așteptarea.

– Ei, ei, vezi și pe unii care nu are mutre de englezoi?

Norul se îndepărtă și luna străluci din nou peste ocean.

De data aceea, cînd am privit înspre barcă, am remarcat un grup de bărbați – ofițeri, din cîte puteam să îmi dau seama – pe care nu îi văzusem pînă atunci. Toți purtau uniforme ciudate. Și ce era asta? Erau și cîteva doamne, care purtau rochii lungi, elegante, cum nu mai văzusem pînă atunci. Toate aveau pe umeri șaluri de mătase. Bărbații și femeile păreau angajați într-o discuție foarte serioasă.

– Da, îi răspunsei bătrînului. Sînt și străini. Sînt și niște doamne.

El rîse – un hohot neplăcut, aspru.

– Mda, zise.

Cercetai cu atenție grupul de străini. Unul dintre ei mă nedumerea. Era micuț și stătea drept ca o riglă, dar separat de ceilalți și nu vorbea cu nimeni. Nimeni nu încerca să vorbească cu el. Era singurul care nu își

îndreptase privirea spre țărm. În schimb, cu mîinile încleștate la spate, privea marea.

– Unul dintre ei – nu pot să îi văd fața, am continuat eu, are un bicorn mare și e mai scund decît ceilalți.

– Aahhh! exultă bătrînul. El e Boney.

Îmi smulse luneta și se uită prin ea.

Boney! Din nou numele acela! Deci nu era doar un personaj din poveștile pentru copii, era adevărat! Dar cine era?

– E un pirat? întrebai.

– Pirat? spuse bătrînul rînjind, fără să își ia privirea de la barcă. Mda! Și un criminal. Și un seducător de femei!

– De ce îl aduc aici?

Omul se întoarse spre mine, privindu-mă încruntat cu singurul ochi pe care îl mai avea.

– Mda, trebuia să îl fi spînzurat pe lepra asta de franțuz de Turnul Londrei și să lase șoarecii să termine treaba!

Bătrînul yamstock își înfipse luneta în buzunarul șorțului și plecă fără să mai spună vreun cuvînt.

Eram obosită și nerăbdătoare să mă întorc la Briars. Dar venisem pînă aici, trebuia să mă uit mai bine la micuțul francez. Nu mai văzusem pînă atunci un pirat în carne și oase!

Ceasul din turnul de piatră din Jamestown începu să bată. La prima bătaie, barca de pe *Northumberland* ajunse la țărm. La a cincea și ultima bătaie, pasagerii începură să debarce. Ordinea în care coborau părea să fi fost stabilită dinainte. Primii erau soldații britanici, pășind nesigur pe uscat, ca niște crabi, din pricina faptului că picioarele lor se obișnuiseră cu marea. De îndată ce fură în stare, formară două coloane unii în fața altora. După aceea

coborîră ofițerii de Marină și ordonanțele lor, care le ajutau pe doamne, care păreau foarte ușurate să pășească din nou pe pămînt.

Apoi venea călare și amiralul, cu părul său argintiu, cu uniforma sa neagră, impresionantă, cu epoleți auriți. Pe piept avea o puzderie de medalii de război. Îmi amintea de tablourile care îl reprezentau pe marele amiral englez Nelson, pictate pentru a-l omagia după ce murise înfrîngîndu-i pe francezi la Trafalgar. Firește, spre deosebire de Nelson, acesta avea perciuni... și ambele mîini.

După aceea coborîră ofițerii străini și ordonanțele lor, în uniforme albastre scrobite, cu manșete roșii și cordoane albe. Se așezară răbdători, în formație, lîngă barcă. Priveau drept înainte, cu chipuri lipsite de expresie.

Mulțimea de gură-cască, care pînă atunci privise desfășurarea scenei oarecum în liniște, deveni agitată. Începură să murmure și să se apropie de barcă. Încă o dată, soldații îi opriră. Bărbații din Jamestown ridicară torțele pentru a putea vedea mai bine barca. În aer plutea o senzație de nerăbdare - o emoție aproape palpabilă. Nu mai simțisem așa ceva de cînd stătusem cu o mulțime de alți oameni în fața Palatului, în Londra, sperînd să îl zărim pe Prințul Regent. Începeam să mă întreb dacă la bord nu era și vreun membru al familiei regale. Cu siguranță că un pirat nu merita atît de multă atenție - nici măcar Jean Lafitte[1] în persoană! Se vedea acum clar că o singură

[1] „Corsarul", „Teroarea Golfului", „Eroul din New Orleans" sînt cîteva dintre poreclele care i s-au dat lui Jean Lafitte. Este cunoscut pentru pirateriile sale din Golful Mexic, dar și pentru eroismul din bătălia de la New Orleans (1815), ultimul conflict armat între Statele Unite și Marea Britanie.

persoană rămăsese în barcă: micuțul francez. De aproape părea încă și mai scund și mai puțin impresionant decît bănuisem. Eram de-a dreptul dezamăgită. Omul era pe punctul de a se urca pe cal – un armăsar negru superb, cu harnașament roșu și auriu – dar ezită. Își smulse piciorul mic din scară și își îndreptă privirea spre mulțimea agitată. Cînd văzură aceasta, oamenii deveniră și mai zgomotoși – ceva mai înspăimîntați și mai dușmănoși. Bărbații din Jamestown își făcură loc printre soldați, începură să strige – parcă ar fi fost strigăte de luptă – și mărșăluiră pe plajă pînă ajunseră la cîțiva metri de barcă. Acolo se opriră, privind cu atenție.

Atitudinea mulțimii părea să aibă un efect puternic și ciudat asupra francezului. Inspiră încet și adînc, ceea ce păru să îl electrizeze dintr-odată. Ochii lui cenușii se aprinseră, maxilarul i se încleștă într-o expresie de hotărîre neclintită. Fața și trupul i se umplură de viață, dîndu-i o asemenea forță și prestanță, încît părea imposibil ca el să fie același om pe care îl văzusem cu puțin timp înainte. Părea să devină din ce în ce mai înalt, chiar sub ochii mei!

Francezul se urcă pe armăsarul său, iar acesta coborî pe țărm. Unii dintre cei din Jamestown strigară către el lucruri pe care n-am reușit să le înțeleg. Fără știrea soldaților englezi, unul dintre ei ridică muscheta spre francezul neînarmat. Am încercat să țip, dar nu am putut scoate nici un sunet. Francezul îl zări pe cel cu muscheta și îl fixă cu o privire dură ca oțelul. Incredibil, omul își coborî arma, ca și cum o forță invizibilă l-ar fi obligat să facă așa. După aceea, privirea francezului se plimbă pe deasupra mulțimii, precum lumina unui far. Mulțimea

amuți. Fără un cuvînt, se dădură înapoi, făcîndu-i francezului loc să treacă. Deodată am înțeles cine era acel om, capabil să inspire o asemenea teroare.

Bonaparte! Exista oare vreun om mai temut și mai detestat în toată Europa – sau în toată istoria? Generalul Bonaparte. Împăratul Bonaparte. Ce făcea oare în insulaSfînta Elena? Nu era de mirare că Jamestown fusese cuprins de haos.

Țările Europei se războiseră una cu cealaltă de mult timp. Eu, una, nu îmi aminteam să fi fost vreodată altfel. Nu știam exact pentru ce anume se duceau luptele. Așa cum se întîmplă în majoritatea războaielor, probabil că nimeni nu prea știa. Însă un singur nume era de fiecare dată pomenit, un singur om era batjocorit și condamnat de gazetele britanice în fiecare zi, un singur nume nu era niciodată pronunțat pur și simplu, ci scuipat, mai ales de femeile londoneze care își pierduseră fiii în lupte. Un singur om era învinovățit de tot, de la datoria externă la dizenterie: Napoleon Bonaparte, împăratul Franței.

Se zvonea că ar fi masacrat prizonieri de război, ba chiar și pe cei slăbiți ori răniți, din propria armată. Se spunea despre el că ar fi avut un harem în Egipt și o duzină de amante în fiecare țară pe care o cucerise. Nu o dată am auzit că ar fi furat și vîndut bijuteriile soției sale ca să își poată finanța campaniile militare. Ce era adevăr și ce era minciună? Nu știam. Nu fusesem niciodată prea atentă în timpul orelor de istorie ale domnișoarei Bosworth. Nu mă interesa ce se întîmplase cu o săptămînă în urmă, cu atît mai puțin ce se întîmplase cu un an sau cu douăzeci de ani în urmă. Cît despre ziare, nu citeam decît rezultatele curselor de cai. Bănuiam că

despre Bonaparte știam cam tot atît cît știau majoritatea englezilor – adică mai nimic. Și, ca majoritatea celor de o vîrstă cu mine, încă îmi puteam aminti cum mă culca mama, șoptindu-mi la ureche:

Noapte bună, puișor,
Să fii bună, să te rogi,
Să te rogi din inimioară
Fără ticălosul Boney-parte
Mîine soarele să răsară!

A! De aici i se trage numele de *Boney!*

Abia cu cîteva luni mai devreme ajunsese la noi, în Londra, vestea despre înfrîngerea lui Bonaparte de la Waterloo. Credeam că de atunci încolo nu o să mai aud de el. Îmi amintesc că în perioada aceea, fetele de la Hawthorne discutau despre posibilele moduri de a ne descotorosi de el. Una dintre ele chiar a propus să fie gătit într-o supieră, cu pateu de ficat franțuzesc, și servit la masă regelui George. Acum, după cîteva luni, mă gîndeam că, într-un fel, Sfînta Elena era tocmai acea supieră. Poate că aceasta era metoda aleasă de rege de a se descotorosi de învinsul împărat Napoleon. O alegere din cele mai inspirate. Dacă aș avea un dușman pe care să vreau să îl văd putrezind, l-aș trimite repede-repejor în Sfînta Elena.

Lunga procesiune începută pe *Northumberland* continua pe plajă. Bonaparte, pe armăsarul său, trecu pe lîngă mine atît de aproape, încît simții mirosul transpirației calului. Fața și trupul îi erau strălucitoare în

lumina torțelor pe care le aduseseră cei din Jamestown, acum înșiruiți de o parte și de alta a drumului. Semăna destul de bine cu portretele sale pe care le văzusem în Londra. Da, era întru cîtva mai grăsuț și am fost surprinsă de culoarea gălbejită, ca de ceară, pe care o avea pielea de pe fața lui rotundă, dar, oricum, cei mai mulți portretiști au tendința să își flateze modelul. Haina lui militară verde, cu guler și fireturi roșii, și vesta albă din olandă fină, la fel ca și pantalonii; pălăria mare și incomodă, care părea un pic cam mare pentru trăsăturile lui; chiar și Crucea de Onoare din argint pe care o purta pe piept – toate arătau întocmai ca în picturile din galeriile de portrete și în gravurile din ziare. Ochii de vultur ai lui Bonaparte priveau înainte, părînd să vadă totul și în același timp nimic, în timp ce el avansa în mijlocul mulțimii amuțite. Atenția oamenilor era îndreptată doar asupra împăratului. Nimănui nu îi păsa de amiralul englez sau de ceilalți. Oare unde avea să îl ducă amiralul? După cum arătau lucrurile, era greu de spus cine conducea pe cine!

Nu mult înainte ca soarele să se înțească peste crestele munților din Sfînta Elena, procesiunea se îndepărtase, ieșind din raza privirii mele. Mă simțeam dintr-odată prea obosită ca să îi urmez.

Eram atît de departe de Briars, încît mă hotărîi să dorm cîteva ceasuri și să mă întorc acasă de îndată ce mă trezesc. Eram obișnuită să fac asta și să mă strecor în casă neobservată la întoarcere. Slavă Domnului, ai mei dormeau pînă tîrziu. Cît vreme mă întorceam înainte de zece, nu aveau cum să afle despre plecarea mea.

Nu îmi fu deloc greu să îmi găsesc un pat pe cinste. Lîngă un șopron, nu departe de plajă, am găsit o roabă ruginită, croită, parcă, pentru mine! Cît despre saltea, mi-am făcut-o din fînul pe care l-am smuls din niște baloți din apropiere. M-am urcat în roabă și nu mi-e rușine să spun că era un loc de odihnă mai plăcut decît „patul de cuie" pe care mi-l dăduseră la Hawthorne!

Am văzut cum ultima stea se topește în lumina răsăritului. Apoi am închis ochii și m-am gîndit la întîlnirea mea cu împăratul Napoleon. Ce păcat, mă gîndeam amuzată, că nu pot să îi spun lui Jane despre asta! Nu puteam să am încredere în ea că o să își țină gura. Și, de altfel, puteam să îmi închipui cum ar fi reacționat dacă i-aș fi istorisit incredibila mea aventură, inclusiv faptul că am stat atît de aproape de cel mai temut om din lume, încît aș fi putut întinde mîna ca să-l ating. Și ce-ar fi găsit Jane de spus despre toate astea? „Dumnezeule mare, Betsy! Ai dormit într-o roabă?!"

Am adormit cu zîmbetul pe buze.

Capitolul 3

Sînt convinsă că aș fi putut să dorm pînă la prînz dacă o găină nu ar fi găsit de cuviință să îmi folosească pîntecele drept cuibar. Mă zgîrie și mă trezi din somnul meu profund – o experiență deloc plăcută, cu siguranță. În ciuda faptului că mă cam dureau mușchii amorțiți de statul în roabă, am alergat-o pînă pe plajă, știind că următorul val avea să o ude din cap pînă în picioare. O clipă mai tîrziu, originea expresiei „nebun ca o găină udă" nu mai era pentru mine un mister. Ah – ce dulce e răzbunarea!

Satisfacția mi se topi de îndată ce remarcai poziția soarelui pe cer. Înspăimîntătoarea mea constatare îmi fu confirmată de bătăile orologiului din Jamestown: șapte... opt... nouă... Se făcuse deja nouă!

Alergînd nebunește să ajung acasă înainte ca ai mei să se trezească, am căzut de două ori, m-am zgîriat pe obraz într-o urzică și mi-am sfîșiat tivul cămășii de noapte. Chiar și așa, am ajuns mai repede decît oricînd.

Totul era liniștit în preajma conacului. Aveam noroc. În mod normal, tata ar fi fost pe afară la ora aceea, dîndu-i instrucțiuni vechilului. Dacă tata ar afla că am fost

plecată de acasă toată noaptea, ar fi fost în stare să mă trimită înapoi la Hawthorne, pentru încă un an.

Am alergat pînă în spatele casei şi m-am cățărat pe iederă pînă la dormitorul meu. *La naiba!* Fereastra era blocată. Ba nu, era încuiată! Creatura blestemată mă încuiase pe dinafară! Aş fi blestemat-o pe Jane prin geam, dar nu era în cameră. Nu aveam altă soluție decît să cobor şi să intru prin față.

Pe prag, am spus o scurtă rugăciune:

– Dă, Doamne, să doarmă încă!

După aceea, încetişor, abia îndrăznind să respir, am deschis puțin uşa masivă din stejar şi m-am uitat înăuntru.

Nu puteam să văd pe nimeni, dar auzeam voci venind din cealaltă parte a casei. Cu puțin noroc, aş fi putut să mă strecor pînă în camera mea fără să fiu observată. Mă năpustii peste strălucitorul covor persan din antreu – şi trecui ca o vijelie la doar cîțiva centimetri de un bărbat care strigă:

– *Zut alors!*[1].

Împietrii pe dată şi mă întorsei. Mă aflam față în față cu Napoleon Bonaparte.

Nu ştiu cum am reuşit, dar am avut prezența de spirit să mă comport ca şi cum faptul că se afla acolo ar fi fost un fapt absolut normal. I-am spus în franceză, singura materie la care excelasem la şcoală:

– *Pardonnez-moi, monsieur!*[2]

Mă examină din cap pînă în picioare de parcă eu aş fi fost un viteluş la tîrg şi el cumpărătorul. Atenția îi era

[1] La naiba! (n.tr.)
[2] Scuzați-mă, domnule! (n.tr.)

atrasă în mod deosebit de picioarele mele goale și de cămașa de noapte sfîșiată.

– Hmmfftt! făcu el și nimic mai mult.

Îmi făcu un semn cu palma sa micuță, albă și grăsuță, de parcă ar fi vrut să alunge vreo muscă. După cîte se părea, eram invitată să mă îndepărtez, ceea ce am și făcut cu dragă inimă. Am urcat scările cîte trei și am alergat în dormitor. Am închis ușa în spatele meu. În sfîrșit – aveam o clipă în care puteam să gîndesc! Am început să mă plimb de colo-colo prin cameră, făcînd parchetul să scîrțîie.

Mă gîndeam că primul lucru care trebuia făcut era să mă schimb. La urma urmei, presupunînd că Bonaparte nu le făcuse alor mei de petrecanie, eram încă în primejdie să fiu pedepsită dacă ar descoperi că am fost plecată toată noaptea. Ignorînd fustele aspre pe care mama insista să le port, am tras pe mine singura rochie curată pe care o aveam: o aberație roz din bumbac, plină de volănașe, care îi rămăsese mică lui Jane și îmi fusese dată mie. Cît o mai detestam!

O privire scurtă în oglindă mă lămuri că trebuie să îmi pun părul, pe cît posibil, în ordine. Buclele mele de un auriu-pal stăteau în unghiuri ciudate, de parcă erau rădăcini de țelină. Din păcate, nu aveam nici cea mai mică idee ce aș fi putut să îi fac. Dintotdeauna părul îmi fusese aranjat de altcineva – fie de Jane, fie de vreo fată mai mare de la Hawthorne.

– Ești așa neajutorată, Betsy! îmi spunea mereu Jane.

Dar eu aveam alte lucruri mult mai bune de făcut decît să îmi pierd timpul cu bigudiuri.

Mi-am scuturat capul ca un cocker ud, pînă îmi căzură toate paiele din păr, apoi mi l-am adunat într-un

fel de coc – mai degrabă o șură! – pe creștet, și l-am fixat cu agrafe din belșug. „Nu-i rău", mă gîndii și mă pregătii să cobor la parter. M-am răzgîndit, însă, în ultima clipă. Mi-am dat seama că ar fi fost mai indicat să aflu cîte ceva din cele ce se întîmplau la Briars înainte să îmi fac apariția. Avînd grijă să nu îmi murdăresc rochia de funingine, am dat la o parte grilajul din fața șemineului și m-am strecurat înăuntru. Încă de cînd aveam patru ani, făcusem minunata descoperire că șemineul duce direct din bibliotecă în camera mea, iar conversațiile dintr-o cameră se auzeau foarte clar în cealaltă. Și am ascultat.

Primul lucru care îmi ajunse la urechi fu un sunet la fel de familiar pentru mine ca și țipetele triste ale pescărușilor din Sfînta Elena. Mama plîngea. Faptul în sine era departe de a fi alarmant – ea plîngea pentru orice și pentru nimic – dar îmi stîrni curiozitatea. Mai auzeam și un ciocănit, care se producea la intervale regulate, ca un acompaniament de percuție la tema melodică a lacrimilor. Mi-am dat seama că era tata, care își lovea ușor pipa de șemineu, pentru a o goli de tutunul vechi. Întotdeauna făcea așa cînd plîngea mama, probabil pentru că se simțea stînjenit și cu totul nepregătit pentru a o consola.

– Ascultă ce are de spus, draga mea, ascultă ce are de spus, îl auzeam pe tata spunînd, pe un ton evident încurcat.

După aceea un bărbat – un englez de viță nobilă, foarte bine educat, după cum îmi dădeam seama din felul său de a vorbi – interveni în discuție. Tuși, dregîndu-și vocea, mai degrabă din pricina faptului că era stînjenit, decît de pe urma vreunei urme de gripă.

– Permiteți-mi să vă ofer cele mai sincere scuze, doamnă Balcombe, pentru... pentru că v-am pus în

această situație neplăcută. Mă tem că nu am găsit cea mai bună rezolvare...

– Ba deloc, domnule amiral, spuse tatăl meu. Deloc.

Așa deci, bărbatul acela era amiral – fără îndoială cel de pe *Northumberland.*

În acel moment, mama a spus ceva, dar cum încă mai plîngea, n-am putut să înțeleg nimic. În orice caz, amiralul răspunse:

– Nu va dura decît cîteva luni, pînă vom găsi un loc adecvat pentru el în altă parte, aici, în Sfînta Elena.

Începeam să înțeleg natura propunerii pe care amiralul trebuie să le-o fi făcut părinților mei.

– Se știe despre Bonaparte că a îngenuncheat națiuni întregi în mai puțin timp, spuse tata, pe un ton ferm.

– Te asigur, Balcombe, tocmai am petrecut șaptezeci de zile pe mare împreună cu omul nostru. Fără armata lui, nu e deloc un individ periculos.

Tata răspunse sceptic:

– Hmmm!

– Noi avem copii, domnule amiral Cockburn, spuse mama calm. Dintre care două tinere domnișoare, continuă ea pe un ton plin de înțelesuri.

Mi-o imaginam acum cu ochii uscați și atentă, într-o atitudine maternă demnă de o regină, stînd dreaptă în scaun ca un catarg.

– Doamnă, vă înțeleg preocuparea. Va fi supravegheat zi și noapte, orice mișcare va face. Mai mult de două mii de soldați britanici au sarcina să-l supravegheze. Cinci sute de tunuri stau pregătite. Vă dau cuvîntul meu că...

– Și spuneți că nu e un om periculos?! îl întrerupse mama.

– Pentru Franța, poate. Pentru Anglia, cu siguranță. Dar pentru dumneavoastră?!

Amiralul probabil că ridică din umeri, lăsînd întrebarea să plutească în aer precum praful în șemineu. Urmă un moment de liniște, după care încercă o altă abordare.

– Balcombe, tu și cu mine am servit împreună pe mare, spuse cu solicitudine. Oamenii care au împărțit o cabină și au luptat împreună nu se înjunghie pe la spate cînd ajung pe uscat.

Urmă un alt moment de liniște, de data aceasta mai îndelungat.

Tata oftă, la fel cum făcea cînd îl încolțeam să îmi dea bani de buzunar și era pe punctul de a ceda.

– Are dreptate, draga mea, spuse tata pe un ton obosit. Amiralul nu ar permite să fim expuși vreunui pericol. Trebuie să facem ceea ce ne cere.

– Cum crezi tu că e mai bine, spuse mama cu o voce resemnată.

Să cedeze fără să opună prea multă rezistență o caracteriza atît de bine... De la cine moștenisem oare dîrzenia?

În acel moment, am auzit pași, ușori și grațioși precum ai unei doamne. Cineva se alăturase grupului din bibliotecă.

– Văd că nu mai sînt în pericol să fiu înecat de lacrimile doamnei, spuse Bonaparte. Ajutoarele dumneavoastră au avut grijă ca ieșirea mea să fie la fel de scurtă pe cît a fost de bine supravegheată.

„Hmmm, mă gîndii. Trebuie să fie prin preajmă cîțiva ofițeri pe care nu i-am remarcat atunci cînd am venit."

– Sper că au fost o companie plăcută, măcar, spuse amiralul, cu o umbră de răutate în glas.

– O, destul de plăcută, domnule amiral, răspunse el. Poate un pic cam prea neceremonioși.

Engleza lui era groaznică. Făceam eforturi să o înțeleg.

Picioarele începeau să mă doară din pricina poziției chinuite în care stăteam. Mă mișcai puțin, ceea ce stîrni cenușa. Oricît am încercat (și, Doamne, cît am mai încercat!), nu am fost în stare să mă abțin să strănut.

– Noroc, draga mea, îl auzii pe tata.

– Nu am strănutat, spuse mama nedumerită.

Îmi acoperii gura cu mîna, ca să nu fiu auzită cum izbucnesc în rîs.

Discuția care a urmat fu ciudată, dezlînată. Era clar cît de stînjeniți erau ai mei de prezența lui Napoleon în cameră. După aceea, auzii cum tata spune solemn:

– Cred că e timpul să îi chemăm pe copii.

– Jane e pe afară, cu băieții, spuse mama. Ar trebui să se întoarcă imediat. Ai văzut-o pe Betsy în dimineața asta?

– Nu, răspunse tata și am simțit cum vocea îi devine nesigură, în ciuda aparentei fermități.

Știam că se întreabă dacă nu făcusem vreun pocinog.

– Mă duc să o chem de sus. Cu permisiunea dumneavoastră, domnilor.

Ieșirea grăbită a mamei mă avertiză că trebuie să mă mișc iute dacă voiam să nu fiu prinsă trăgînd cu urechea.

– Betsy! mă strigă ea din antreu.

Sării din șemineu, lovindu-mă la cap cu ocazia aceasta.

– Au!... ăăă... Da, mama?

– Betsy, ai pățit ceva?

– Nu, mama, i-am răspuns, curățîndu-mi rochia de funingine.

– Atunci vino jos, te rog! Avem oaspeți în bibliotecă.

Îmi dădeam bine seama că face eforturi grozave să își ascundă tremurul vocii. Ajungînd în bibliotecă, am fost surprinsă să o văd acolo pe Jane și pe frații mei, care tocmai se întorseseră. Willie și Alexander erau prea mici ca să-l recunoască pe Bonaparte văzîndu-l la față, iar Jane - prea ignorantă. Zîmbii în sinea mea, anticipînd surpriza neplăcută care li se pregătea.

Mama oferea oaspeților ceai și prăjituri. Mîinile îi tremurau prea tare, iar porțelanurile fine de China zăngăneau ca niște oase pe tavă. Bonaparte stătea de unul singur, absorbit de cărțile din biblioteca tatălui meu, pe care le lua de pe rafturi una după alta. Tata și amiralul pălăvrăgeau amical, amintindu-și de vremurile petrecute pe mare.

Mă pregăteam să mă așez confortabil pe canapea, dar mama se uită la mine, scuturînd energic din cap. Cu regret, am rămas în picioare.

- Nu vreți să luați loc, *monsieur*? întrebă mama pe un ton agitat, oferindu-i lui Bonaparte locul meu de pe sofa.

Fie nu a auzit-o, fie a preferat să o ignore. În orice caz, nu răspunse nimic.

- *Monsieur*? insistă mama timid.

El se întoarse încet. La început, Bonaparte păru nedumerit, apoi de-a dreptul enervat. Transformarea fu rapidă și completă.

- Cu mine vorbeați, *madame*? izbucni el.

Mama fu luată prin surprindere. Jane părea șocată. Tata și amiralul își întrerupseră discuția.

Mama își adună tot curajul și făcu semn din cap că da.

– *Madame*, dacă tot urmează să locuim sub același acoperiș, vă sugerez să găsiți o manieră mai adecvată de adresare atunci cînd vorbiți cu mine.

Nu a precizat ce înțelegea prin aceasta. Mama dădu din cap ca un copilaș care tocmai a fost smotocit de învățător. Deci, cum bănuisem, urma să se mute cu noi!

Urmă o tăcere apăsătoare, pe care amiralul încercă să o rupă, ridicînd o prăjitură, dregîndu-și vocea și spunînd:

– Doamnă Balcombe, sînt minunate! Dacă vă pricepeți la fel de bine să preparați hrana rece și fiertura de porc pe cît vă pricepeți să faceți prăjituri, aveți un loc rezervat pe corabia mea!

Ea zîmbi trist, mulțumind pentru compliment. Tata chicoti.

– Îmi pare rău, domnule amiral, spuse el, dar soția mea trebuie să gătească pentru propriul echipaj.

– Am înțeles, căpitane Balcombe! răspunse amiralul zîmbind.

– William? spuse mama pentru a-i aminti tatălui meu că are ceva de făcut, iar el înțelese pe dată.

Jane, Willie și Alexander se aliniară în fața lui Napoleon, care păstra o mină serioasă, stînd în fața lor cu mîinile la spate. Frații și sora mea nu erau foarte siguri dacă erau puși în fața unei inspecții sau a unui pluton de execuție.

– Și tu, Betsy, spuse tata cînd văzu că nu mă grăbeam.

Admonestată, îmi ocupai locul în rînd.

– Copii, domnul acesta ne va fi oaspete pentru o vreme. Domnule general Bonaparte, aceștia sînt copiii noștri: Jane...

Cu zîmbetul pe buze, am văzut că Jane se făcea albă ca o coală de hîrtie. Bonaparte dădu din cap, făcînd

cunoştinţă cu ea. Ea se clătină şi făcu un pas în spate, încercînd să îşi ascundă emoţia. Făcu o reverenţă şi izbuti să îngaime un *„Bon-Bonjur, monsieur!"*[1]

După aceasta, tata îşi îndreptă atenţia către băieţi.

– William Junior şi Alexander.

– E cumplitul Boney-parte! şopti îngrozit Alexander la urechea fratelui său mai mare, din păcate îndeajuns de tare pentru a fi auzit de toţi.

Tata se făcu stacojiu de ruşine. Micul Alexander se agăţă de Willie, uitîndu-se peste umărul lui, dar îl strîngea atît de tare de mijloc, încît acesta se clătina cînd în faţă, cînd în spate, precum o marionetă.

Îi cercetam figura lui Bonaparte şi aş fi putut să jur că zăresc pe buzele lui o urmă de zîmbet amuzat de teama celor doi băieţi. Făcu un pas înainte, iar ei se făcură şi mai mici. Dintr-odată, Bonaparte îşi trecu prin păr vîrfurile degetelor, făcîndu-şi-l vîlvoi şi îşi holbă ochii, precum un căpcăun. Se aplecă şi se apropie de ei.

– Arrrrrrgh! răcni pe neaşteptate.

Băieţii începură să ţipe şi săriră în spate de spaimă. Gestul lor o sperie şi pe Jane, care căzu pe spate tocmai pe tăciunii din şemineu. Nu păţi nimic. Rănită nu-i fu decît mîndria, din cîte am putut eu să îmi dau seama. Tata o ajută să se ridice.

Bonaparte rîse maliţios. Am rîs şi eu, mărturisesc. El îmi remarcă reacţia şi păru nedumerit de ea. Mama se încruntă la mine, nemulţumită.

---

[1] Bună-ziua, domnule! (n.tr.)

– Domnul meu, chiar era necesar să faceți acest lucru? îl întrebă amiralul pe Bonaparte, încercînd să pară serios, dar fiind în mod evident la fel de amuzat ca și mine.

Tata făcu tot ce îi stătea în putință să treacă peste incident, dar am observat că nu se uita la Bonaparte atunci cînd mă prezentă, o clipă mai tîrziu.

– Ea este fiica noastră, Elisabeth. Noi îi spunem Betsy.

– *Je suis très heureuse de faire votre connaissance*[1], Maiestate, zisei, aplecîndu-mi ușor capul, căci nu mă împăcam deloc cu făcutul reverențelor.

Bonaparte își ridică sprînceana și îmi aruncă o privire în care se amestecau surpriza plăcută și suspiciunea. Presupun că se întreba dacă eram respectuoasă sau doar îl luam subtil peste picior. Vedeam cum ochii lui mici și cenușii i se micșorau, devenind două fante, ca la reptile, de concentrare. Îmi examină figura trăsătură cu trăsătură, ca o ghicitoare care îți ghicește în cafea. Am înțeles că se întreba de ce îi păream atît de cunoscută.

– Noi ne-am mai întîlnit, tu și cu mine... spuse el gînditor.

– Nu, domnule. Adică, nu văd cum ar fi cu putință acest lucru, domnule, minții eu, sperînd din toată inima să nu recunoască în mine fata care era să îl dărîme în antreu.

– Sînt sigur că *mademoiselle* trebuie să aibă dreptate, răspunse el formal.

Aș fi răsuflat ușurată auzind acestea, dacă maniera lui de a le spune nu ar fi fost atît de ambiguă. Nu puteam să îmi dau seama după expresia lui dacă e sincer.

---

[1] Mă bucur foarte mult să vă cunosc! (n.tr.)

Apoi, pe nepregătite, ceru să fie lăsat singur cu mine. Firește, mama încremeni. Se ridică imediat din scaun pentru a protesta, dar, nu îmi dau seama cum, tata reuși să o oprească înainte să poată da glas obiecțiilor, în acea manieră misterioasă a soților de a-și comunica dorințele fără a pronunța vreun cuvînt.

Familia mea și amiralul se retraseră grăbiți – destul de neceremonios – ca niște soldăței care au primit un ordin. Ca să fiu sinceră, mă supăra obediența lor necondiționată față de dorințele lui Bonaparte. Valoram eu atît de puțin în ochii părinților mei încît să mă lase pe mîna oricui, oricît de mîrșav, care s-ar obosi să le ceară acest lucru? Ce bine le-ar părea dacă Bonaparte ar profita de situație și ar începe să mă lovească cu un cuier sau cu vătraiul!

Dar, cel puțin pentru moment, omul părea să fi uitat complet că sînt în cameră cu el. Se plimba agitat prin bibliotecă, luînd fără reținere și examinînd orice obiect care îi atrăgea pentru un motiv sau altul atenția. Curiozitatea lui era aproape lăcomie. Mi-am dat imediat seama că mintea lui funcționa într-un ritm inimaginabil, înghițind informații cu aceeași voracitate cu care un rechin își înghite prada. Deși camera era plină pînă la refuz cu tot soiul de lucruri, opere de artă și suveniruri ale tatălui meu din perioada în care servise pe mare, Bonaparte reușea să navigheze în mijlocul mării de obiecte cu o viteză și cu o eficiență uluitoare. Nu strica nimic și le punea pe toate la locul lor. Văzui că e capabil să strîngă o duzină de obiecte sau chiar mai mult de atît din locuri diferite, să le studieze, după care să le așeze din nou la locul potrivit, aparent fără vreun efort și fără ezitare.

Părea interesat în mod special de spada veche a tatălui meu purtînd simbolul Marinei Militare, care atîrna deasupra șemineului, legată cu niște curele la fel de vechi, și de două machete de vase – *Victory*, fregata amiralului Nelson și *Royal Sovereign*, a amiralului Collingwood.

După ce își satisfăcu, așadar, curiozitatea în legătură cu obiectele din cameră, se duse la fereastra dinspre Sud, de unde se vedea grădina de trandafiri pe care o îngrijea Toby. Lumina dimineții era filtrată de geamuri, desfăcîndu-se în curcubee în clopotele din sticlă ce acopereau machetele tatălui meu. Bonaparte se așeză în calea luminii. Își dădu jos bicornul – fusese îndeajuns de nepoliticos încît să îl poarte în casă – îl prinse sub braț și privi în gol pe fereastră. Într-o clipă, păru să fi căzut în transă.

Eu eram deja agasată de comportamentul lui și abia așteptam să plec. Era atît de absorbit de visarea lui, încît eram sigură că nu mi-ar fi remarcat absența. Mă îndreptai spre ușă.

– E foarte liniștit aici, spuse, făcîndu-mă să tresar.

Nu eram sigură dacă remarca aceea îmi era adresată mie ori lui însuși, dar m-am hotărît să nu plec încă. Am riscat un răspuns:

– Sîntem la țară, domnule.

El se uita în continuare pe fereastră. Nu eram obișnuită să port o conversație cu spatele unei persoane, așa încît mă îndreptai din nou spre ușă.

– Vorbești bine franceza, spuse el pe un ton tranșant. Mai bine decît alții.

Remarca aceasta mă făcu să mă mai opresc o dată. El tăcu pentru o clipă și am avut impresia că aștepta să îi

întorc complimentul. Ce ridicol! Trebuie să fi fost conștient că engleza lui era mizerabilă!

– Tocmai m-am întors de la școală, am spus cu diplomație.

– De la școală... zise gînditor, apoi, pe neașteptate și cu o viteză uluitoare, începu să mă bombardeze cu întrebări, care păreau focuri de artilerie, în timp ce eu mă luptam să fac față.

– Care e capitala Franței?

– Paris.

– A Italiei?

– Roma.

– A Rusiei?

– Petersburg, acum, am răspuns, fără să apuc să îmi trag sufletul. Moscova, înainte.

Atunci se întoarse brusc. Pumnii îi erau încleștați, iar ochii lui mă fixau ca două piroane cenușii. Era agitat, electrizat – aproape nebun. Tremurul nervos al mușchiului coapsei stîngi îmi atrase atenția.

– *Qui l'a brulée?*[1] mă întrebă.

Intensitatea neînchipuită a întrebării mă șocă, amuțindu-mă.

– Cine a ars-o? repetă el, urlînd și izbind cu pumnul în masă.

Clopotele de sticlă zăngăniră din pricina forței loviturii.

– Ăăă... nu... nu știu, domnule.

– *Mais oui*[2], spuse el rîzînd. Știi foarte bine. Eu!

---

[1] Cine a ars-o? (n.tr.)

[2] Ba da, ... (n.tr.)

Așa, deci. A dat foc Moscovei, la fel cum a distrus și multe alte lucruri cu bătăliile și cuceririle lui. Ce era să îi spun? „A fost interesant spectacolul?"

Bonaparte era încîntat de propria inteligență și rîdea în hohote. Orice semn de agitație și furie dispăruseră ca prin minune de pe chipul său. Era vesel, avea inima ușoară. Nici măcar nu părea să remarce că nu rîd împreună cu el.

Cum aș fi putut să rîd? Schimbarea lui de atitudine era prea bruscă, mă uimea prea tare. Începeam să îmi pun întrebări în legătură cu scena de furie de mai devreme. Fusese, oare, doar prefăcătorie? Mă testa, oare?

Bonaparte se așează pe scaunul din spatele biroului tatălui meu. Lovi nervos cu degetele în tăblie și se uită drept la mine.

– De ce ai încercat să mă păcălești?

– Domnule? am îngăimat, neînțelegînd ce voia să spună.

– Ne-am întîlnit în antreu, spuse el. Nu ești o mincinoasă prea pricepută.

– Păi... încerc să fiu, domnule.

El rîse.

– Ei, lasă... Am avut parte de mai multă practică decît tine.

Mă uitai la el, neștiind prea bine ce să spun. Oricum, nu conta – atenția lui era concentrată în altă parte.

De unde stătea, putea vedea afară printr-o altă fereastră a bibliotecii. Priveliștea care i se prezenta era cu totul alta – stînci negre pe care se prelingeau firicele de apă sălcie, provenind din izvoare subterane, ca un sînge verzui. În locul copacilor și al ierbii, se vedea o întindere

stearpă și lipsită de culoare; cenușă vulcanică și piatră ponce cît vedeai cu ochii. Orice formă de viață fusese înfrîntă de mult. În locul dealurilor arcuite ușor, se vedea un rînd fioros de munți ascuțiți, înălțîndu-se precum dinții din falca leviatanului[1].

Bonaparte era impresionat neplăcut de peisajul melancolic. Presupun că se gîndea la cum își va petrece viața de acum înainte - o viață de prizonier pe Sfînta Elena. Mormăi ceva foarte încet, doar pentru sine, așa cum face un om cînd doarme. Mă îndoiesc că își dădea seama că o spusese cu voce tare:

- Bastilia era o pușcărie mai blîndă...

Am mai stat cîteva clipe, așteptînd să îmi permită să plec. Părea, însă, atît de adîncit în gînduri, încît nu am îndrăznit să îl deranjez.

Am ieșit încetișor.

[1] Leviatan = monstru marin, ca un șarpe sau dragon, după unele legende, ca o balenă cu șapte capete, după altele. (n.tr.)

Capitolul 4

Bonaparte petrecu noaptea la Hanul lui Porteous, în Jamestown, fapt pe care amiralul Cockburn se străduí din răsputeri să îl ascundă de cetățenii neliniștiți.

A doua zi de dimineață, Bonaparte se mută la Briars. Sau, ca să fiu mai exactă, Bonaparte & Co. se mutară. Era însoțit de o suită de ofițeri francezi, împreună cu soțiile lor – aristocrați, cei mai mulți dintre ei – dar și de servitorii săi, de bucătari și valeți. Toți veniseră împreună cu Bonaparte pe *Northumberland*, după ce împăratul fusese luat prizonier de englezi. Nu știu cum se simțeau părinții mei, puși în fața provocării de a face față atîtor oaspeți neașteptați (și, în același timp, nu tocmai obișnuiți), dar ei se străduiau să ascundă orice urmă de nemulțumire.

Cum nu era destul loc pentru toți exilații în corpul principal al casei, tata îi instală în pavilion. Acesta era o casă separată de Briars, dar aflată la doar cîțiva pași depărtare. Pînă atunci o folosisem ca pe o casă de oaspeți pentru personaje de vază, ca de exemplu ducele de Wellington, îngerul pierzaniei pentru Bonaparte, cel care îl învinsese la Waterloo.

Priveam uimită cum sînt aduse în casă, ladă după ladă, bunurile aparţinîndu-i lui Bonaparte. Veneau într-un flux nesfîrşit. Unele cutii erau atît de mari, încît nu puteau intra pe uşi decît aplecate pe o parte. Tata îi pusese la dispoziţie o parte din sclavii lui de pe cîmp, pentru a-l ajuta, iar aceştia munceau cot la cot cu oamenii lui. Nimeni nu era scutit de această corvoadă, cu excepţia împăratului şi a doamnelor. Bonaparte supraveghea întreaga operaţiune de parcă ar fi condus o luptă, împărţind responsabilităţi, coordonînd flancuri şi strigînd: *„Vite!"*[1] pentru a-i îmbărbăta pe cei care erau pe punctul de a ceda. Era o privelişte bizară – ofiţeri francezi din cei mai distinşi cărînd greutăţi cu spatele, precum animalele de povară!

Cei mai mulţi păreau să accepte situaţia, dar erau şi cîţiva care nu o făceau. Unul dintre ei se plîngea neîncetat şi cu obidă de absolut orice: că îl dureau picioarele şi spatele, că munca la care era supus era prea grea şi că unul de rangul său era cu totul nepotrivit pentru asemenea activităţi, că ziua era prea călduroasă – ceea ce mie mi se părea cu totul ridicol, cîtă vreme era evident că hainele pe care le purta erau prea groase. Un dandy, mi se părea mie, un filfizon. Îmi deveni antipatic fără întîrziere.

Omul aproape că aruncă pe jos una dintre lăzi, icnind. Făcu apoi o grimasă, îşi duse mîna la şale şi şchiopătă, întru cîtva prea teatral, după părerea mea, ducîndu-se spre împărat.

– Sire, miorlăi, sînt fericit să slujesc Maiestăţii Voastre în orice chip veţi găsi de cuviinţă, dar dacă sînt schilodit

[1] Repede! (n.tr.)

de lumbago, voi fi din nefericire privat de plăcerea de a vă fi de folos pe viitor.

– Ei, haide, Gourgaud, spuse Bonaparte, încercînd să îi ridice moralul. Am stat pe mare vreme îndelungată. Puțin exercițiu fizic îți va prinde bine.

– Dar, Sire...

– Ah-ah-ah! zise Bonaparte, ridicîndu-și degetul arătător. Trebuie să fii un exemplu bun pentru toți ceilalți, Gourgaud... Ei văd în tine un model, să știi!

Gourgaud păru foarte mulțumit de această flaterie destul de transparentă. Pieptul i se umflă de mîndrie, încît nasturii de la cămașă stăteau să plesnească, amintind de penajul unui fazan. Într-o clipă, se întoarse la muncă.

Cam după un sfert de oră, Bonaparte făcu un anunț:

– *Messieurs*[1], e timpul pentru o pauză.

Le făcu semn cu degetul cîtorva dintre sclavi.

– Tu, tu de acolo, tu, tu și tu – luați o pauză. Zece minute – *c'est tout!*[2]. Restul iau pauza imediat ce se întorc ei.

Gourgaud, care nu se afla, firește, printre cei aleși pentru prima pauză de zece minute, se repezi la împărat, cu manșetele largi ale cămășii fluturîndu-i în vînt. Era roșu la față și bolborosea ca un samovar.

– Sire! Sire, iertați-mă că îmi permit să vă vorbesc atît de îndrăznet, dar... dar nu reușesc să înțeleg cum de le-ați permis acestor negri să ia o pauză înaintea mea. La urma urmei, nu sînt decît niște sclavi. Sînt obișnuiți cu munca fizică, în timp ce eu...

– *Assez!*[3] izbucni împăratul. Sîntem oaspeți aici!

---

[1] Domnilor (n.tr.)

[2] Asta e tot!; aici: „c'est tout": în sensul de „atît". (n.tr.)

[3] Ajunge! (n.tr.)

Gourgaud amuți.

– Ai dreptate că oamenii aceștia sînt sclavi, spuse împăratul arțăgos. Cînd terminăm aici, ei trebuie să se întoarcă pe cîmp, să muncească acolo tot restul zilei, în timp ce tu te retragi pentru o baie caldă și o masă bună. Încă un motiv pentru ca ei să se odihnească înaintea ta!

Remarcile lui Bonaparte mă surprinseră. Nu mă așteptam să arate compasiune pentru cei aflați pe treptele de jos ale societății, cîtă vreme pentru egalii săi arătase atît de puțină. Cît despre mine, nu putusem suporta niciodată sclavia. Văzusem de prea multe ori acele mizerabile pușcării plutitoare, pe care le numim vase, din Guinea și Angola, cum intră în portul din Jamestown, purtîndu-și nefericita încărcătură umană în lanțuri. Dintotdeauna mă nemulțumise faptul că familia mea avea sclavi. Nu ne deosebeam cu nimic de alte familii înstărite din Sfînta Elena în privința aceasta, dar asta nu făcea nedreptatea mai mică. Încercasem de cîteva ori să îl conving pe tata să renunțe la sclavi, dar fără succes. Întotdeauna își făcea de lucru cu pipa cînd aduceam subiectul în discuție, explicîndu-mi că, deși era la fel de nemulțumit de sclavie ca și mine, pe insulă nu se găseau alți lucrători îndeajuns de pricepuți pentru a îngriji culturile de cartof dulce și care să accepte un salariu rezonabil și că, în orice caz, sclavii noștri erau tratați mai bine decît mulți muncitori plătiți de pe insulă. Chiar dacă avea în bună măsură dreptate, tot simțeam că atitudinea tatălui meu avea o doză de ipocrizie. Firește, nu îi spuneam asta în față.

Nu multă vreme după ce *monsieur* Gourgaud se întoarse bombănind la muncă, o auzii pe mama cum mă

strigă din casă. Conform tradiției, nu îi răspundeam niciodată înainte de al treilea „Bet-see!" și nu făcui o excepție nici de data aceasta.

– Da? am strigat în cele din urmă și am văzut-o cum sta la una dintre ferestrele de la parter.

– „Da" și mai cum? îmi spuse tata apropiindu-se.

Se întorcea de la o vînătoare, avea o muschetă sub braț și era urmat de cîinii care lătrau preocupați.

– „Da" și mai cum? repetă el.

– Ai vînat ceva? l-am întrebat, evitînd să îi răspund.

Zîmbii la el malițios, pentru că știam foarte bine că nu venise nici măcar cu o vrabie. Tata nu excela în trasul cu arma. Încercă să se încrunte, dar un zîmbet îi flutura pe buze. Ne jucam adesea astfel.

– Nu vă preocupați de acest aspect pentru moment, domnișoară Balcombe, mă tachină. Mama dumneavoastră vă strigă. „Da" și mai cum?

Îmi înghiții un mormăit nemulțumit.

– Da, mamă, zisei în cele din urmă, cedînd.

Trecusem prin acest adevărat ritual de nenumărate ori. Începeam chiar să cred că nu mai eram la vîrsta la care să mă mai amuze.

– Mult mai bine, domnișoară, spuse tata, apoi se aplecă să îl mîngîie pe bot pe Tom Pipes. Iar dumneavoastră, domnule, vorbi el cu cîinele, vă urez să aveți mai mult noroc data viitoare. Unde e potîrnichea pe care mi-ați promis-o? Știți doar că un gentleman își ține mereu promisiunile!

Izbucnii în rîs. Tata era nesperat de binedispus după o partidă de vînătoare. Se uită la mine.

– Du-te și vezi ce vrea mama de la tine.

Cînd m-am întors la scurtă vreme după aceea, pentru a transmite mesajul pe care mama îmi ceruse să i-l adresez împăratului, Bonaparte dispăruse. De fapt, toată porțiunea din fața Pavilionului era pustie. Bonaparte și suita sa probabil că se retrăseseră înăuntru. Nu știam prea bine ce să fac.

Pentru cîteva clipe, mă oprii în pragul pavilionului, ascultînd trilurile îndepărtate ale păsărilor *mynah*[1]. „Oare e vreo problemă dacă bat la ușă?" mă întrebam. Stăteam acolo nedumerită, ezitînd, în timp ce păsările își băteau joc de mine. „Ce absurd!" mă gîndii. „Uite cum stau în pragul propriei case și cum mă comport de parcă aș fi o cerșetoare care umblă din poartă în poartă!" Ciocănii cu forță, apoi întinsei mîna spre clanță. Mîna îmi rămase în aer – cineva deschisese ușa.

– *Oui?*[2] întrebă suspicios Gourgaud, care mă examină din cap pînă în picioare, nefăcînd vreun efort să își ascundă disprețul.

Eu încercai să par mai înaltă.

– Am un mesaj pentru împărat.

– Cine ești tu?

– Betsy Balcombe.

Gourgaud se strîmbă și își aranjă manșetele brodate.

– Maiestatea Sa nu dorește să fie deranjat.

Părea gata să îmi închidă ușa în nas, așa încît spusei repede:

---

[1] Păsări minah sau mina = un fel de grauri tropicali asiatici. (n.tr.)
[2] Da? (n.tr.)

– Mesajul vine din partea mamei mele, care a fost îndeajuns de amabilă încît să îi ofere împăratului un loc unde să stea.

Gourgaud oftă zgomotos și își încrucișă brațele nerăbdător.

– Îmi poți transmite mie mesajul.

– Mama mi-a cerut să îi transmit mesajul împăratului.

Gourgaud se uită fix la mine, surprins, bănuiesc, de insistența mea.

– Maiestatea Sa nu dorește să fie deranjat, spuse el pe un ton care nu admitea replici, închizînd în același timp ușa.

A trebuit să fac un pas în spate pentru a evita să fiu lovită în nas. Ce măgar!

– Gourgaud, *qui est là?*[1] se auzi o voce din interiorul Pavilionului.

Gourgaud îngheță. Ușa pe jumătate închisă rămase așa.

– *Personne*[2], Sire! strigă la rîndul lui.

„Nimeni"! Cîtă aroganță!

N-am înțeles prea bine ce i-a spus atunci împăratul în franceză, dar trebuie să fi fost ceva de genul:

– Prostii, Gourgaud! *Nimeni* nu ciocănește pe la uși. Află cine e!

Umerii lui Gourgaud se lăsară în jos.

– *Est-ce qu'un homme ou une femme?*[3] întrebă împăratul.

Gourgaud, iritat, nu răspunse nimic.

---

[1] Cine e acolo? (n.tr.)

[2] Nimeni! (n.tr.)

[3] E un bărbat sau o femeie? (n.tr.)

– Gourgaud! *Parlez!*[1]

– *C'est ... C'est une femme,*[2] Sire. O domnișoară, răspunse, după care, uitîndu-se condescendent la mine, adăugă: *Je suppose...*[3]

– Ahhh! exultă împăratul, anticipînd o cucerire. *En ce cas, entrez, madame!*[4].

Zîmbii triumfătoare în fața lui Gourgaud. Cu strîngere de inimă, el îmi deschise ușa și mă conduse în camerele împăratului.

Acesta făcea baie, dînd diferite instrucțiuni. Stătea într-o cadă uriașă – ar fi încăput în ea doi bărbați – așezată pe patru picioare în formă de gurguie, în centrul camerei pe care împăratul o alesese drept dormitor. Cada era plină cu apă fierbinte, iar aburul se ridica precum fumul dintr-o pipă. Numai că, în locul mirosului de tutun, nările mi se umpluseră de mirosul săpunului de santal. După toate probabilitățile, împăratul era cît se poate de dezbrăcat, dar din locul unde mă aflam nu puteam zări decît acele părți ale corpului său care se aflau deasupra apei.

Părul de pe capul și pieptul împăratului era de culoarea castanei. Din cauza aburului și a apei se lipise de trupul dolofan al acestuia. Pielea îi era uimitor de albă și părea la fel de moale ca a unei femei. Nu mă puteam abține să nu îl compar cu găluștile aburinde pe care le făcea mama din cartofi dulci. Cu toate acestea, nasul său era drept și regal, cu fiecare din nări curbîndu-se delicat

[1] Vorbiți! (n.tr.)
[2] Este... o femeie! (n.tr.)
[3] Cred (bănuiesc...) (n.tr.)
[4] În acest caz, intrați, doamnă! (n.tr.)

precum un apostrof. Cît despre mîinile sale grăsuțe, care se odihneau pe marginile căzii, erau mici și elegante precum acelea ale unui maestru violoncelist. Chiar așezat, spatele împăratului rămînea drept precum o baghetă, așa încît, în ciuda stratului de grăsime, aspectul său nu ar fi putut fi considerat nedemn de un monarh.

Gourgaud și cu mine intrarăm în cameră cu grijă. Împăratul încă nu ne remarcase. Era ocupat să dea ordine unui valet care, turnînd apă cînd dintr-o găleată cu apă caldă, cînd dintr-una cu apă rece, făcea tot ce îi stătea în puteri să mențină temperatura din cadă la un nivel pe placul Maiestății Sale. Dar se părea că acest lucru nu era cu putință.

– Brrr! *Trop froid!*[1] se plînse Bonaparte.

Valetul puse imediat mîna pe o altă găleată și turnă apă fierbinte.

– *Arrêtez,*[2] Marchand! Stop! mugi împăratul. *Trop chaud!*[3]

Bunul Marchand, un bărbat chipeș cu părul blond, buclat și ochii azurii, părea să aibă o răbdare infinită și îndeplinea fără întîrziere cererile capriciosului împărat.

În afară de Marchand, mai erau prezenți alți doi servitori – un bătrîn cocoșat, care purta ochelari și care stătea, cu pana în mînă, la o masă de scris și un băiat mai degrabă șters și destul de puțin atrăgător, care era probabil cu un an mai mic decît mine și care avea o nefericită asemănare cu bătrînul scrib, moștenită prin legături de familie. Băiatul stătea cocoțat pe un scaun înalt, cu

[1] Prea frig! Aici: în sensul de „prea rece". (n.tr.)
[2] Încetați! (n.tr.)
[3] Prea cald! Aici: în sensul de „prea fierbinte". (n.tr.)

picioarele slabe atîrnîndu-i de parcă ar fi fost un cocor prins într-un copac. Trăgea pe furiș cu ochiul la mine, ceea ce mă irita cumplit. Gourgaud își drese vocea și luă poziția de drepți.

– Sire, anunță el. *Mademoiselle*... ăăă ...

– Betsy, îl ajutai, arțăgoasă.

– *Mademoiselle* Betsy, proclamă Gourgaud, după care se întoarse pe călcîie și părăsi camera.

Bonaparte se întoarse să mă privească. Zîmbetul plin de speranță i se ofili de îndată și ochii i se măriră de uimire. Cu siguranță că nu eram genul de vizitatoare la care se așteptase.

– Cine ți-a permis să intri? vru împăratul să afle.

– Dumneavoastră, domnule, i-am răspuns.

Mușchii feței i se contractară, dar nu spuse nimic. Fără să facă vreo pauză, se întoarse spre bătrîn și spuse:

– Unde rămăsesem, Las Cases? Citește!

Las Cases își potrivi ochelarii pe nas, ridică un document de pe masă și începu să citească cu voce tare.

– Scrisoare către Maiestatea Sa, regele George al III-lea al Angliei. Ba nu, mai bine pentru Prințul Regent. Mi-a ajuns la urechi că boșorogul e atît de sclerozat că nu își dă seama care e coroana și care ...

– *Diable!*[1] înjură Bonaparte, agitîndu-se în cadă și împrăștiind stropi de apă în toate direcțiile. Dobitocule!

– Care este problema, Maiestate? întrebă inocent Las Cases.

– Off! Las-o baltă!

Bonaparte oftă, încercînd să își regăsească calmul.

---

1 Diavol; aici: în sensul de „La naiba!" (n.tr.)

– Începem din nou, spuse. Maiestății Sale, prințul Regent al Angliei, dictă repede împăratul, în timp ce bietul Las Cases mîzgălea în grabă, încercînd să țină pasul cu el, cu pana zgîriind hîrtia gata să o rupă, tot așa cum o găină zgîndărește prin ogradă. Alteța Voastră Regală, acum cîteva luni am venit în Anglia, încredințîndu-mi persoana ospitalității poporului britanic și m-am pus sub protecția legilor acestuia. Mă așteptam la o soartă onorabilă și justă, potrivită cu înalta mea poziție. Nu mă așteptam să fiu tratat altfel de către Maiestatea Voastră, cel mai constant, dar și cel mai generos dintre dușmanii mei. Cu toate acestea, am fost condamnat la o izolare rușinoasă pe această insulă, o gîlmă neînsemnată în mijlocul oceanului. Monarhii Europei, fie prieteni, fie dușmani, sînt frați, uniți prin legături de o sacrosanctă autoritate. De fiecare dată cînd unul dintre acești frați imperiali este coborît în țărînă, toți ceilalți sînt degradați în egală măsură. Popoarele pe care le stăpînesc, dacă sînt educate să disprețuiască un suveran, vor învăța de îndată să îi desconsidere pe toți. Maiestate, consider că înfrîngerea mea este și a dumneavoastră. Umilința mea vă atinge în aceeași măsură și pe dumneavoastră. Și, în final, dacă nu voi fi rechemat din această închisoare blestemată, soarta mea va fi și a dumneavoastră.

Împăratul tăcu. O clipă mai tîrziu, adăugă:

– Încheierea obișnuită, Las Cases.

Las Cases mai mîzgăli cîteva rînduri, după care împrăștie nisip absorbant peste foaie. Puse pe un platou din argint scrisoarea, o călimară argintată și o pană. Pe acestea le luă băiatul, care se duse lîngă împărat și îi înmînă acestuia pana pentru a semna, după ce o înmuiase

ceremonios în călimară. Aparent, băiatul nu avea de îndeplinit decît această simplă, banală sarcină. Mi se părea o extravaganță ridicolă.

După ce semnă scrisoarea, Bonaparte se uită de jur împrejur și ochii îi căzură pe mine. Se încruntă.

– Ei? întrebă nerăbdător, de parcă eu l-aș fi făcut pe el să aștepte.

– Am un mesaj pentru dumneavoastră din partea mamei, domnule.

– Ei?

– Dorește să știe dacă doriți să luați prînzul cu noi astăzi.

El izbucni în rîs. Era destul de nepoliticos din partea lui, dar îl ignorai.

– Vă așteptăm?

Bonaparte rîse și mai tare. Nedumerită, mă uitai întrebător la Marchand.

– Împăratul nu ia masa cu alții, *mademoiselle*, îmi explică Marchand cu blîndețe. Alții iau masa cu Domnia Sa. Și asta, doar la invitația Maiestății Sale.

Marchand se uită la împărat, așteptînd parcă ceva. Părea să spere ca acesta să o invite pe mama la masă.

– Halatul meu, Marchand, fu tot ce spuse Bonaparte.

Nu aș putea spune că am fost surprinsă observînd că nu se întrevedea vreo invitație.

Bonaparte începu să se ridice din cadă, fără să țină cont de faptul că o femeie era de față. Marchand se repezi cu un paravan japonez din bambus, pentru a-l ascunde la ieșirea din cadă.

Lumina după-amiezii invada camera printr-o fereastră înaltă din spatele împăratului, așa încît puteam să îi

deslușesc prin paravan silueta rotunjoară și să văd cum Marchand îl ajută să își pună halatul. Efectul de lumină îmi amintea de acele siluete de hîrtie decupate de artiști pe străzile Londrei.

Împăratul părea să tremure.

– Închide fereastra aceea, Marchand! Se face curent!

Marchand îi îndeplini imediat dorința.

Strălucitor în roba sa purpurie din catifea, împăratul ieși din spatele paravanului. Tremura, într-adevăr.

– Mormîntul ăsta plin de curent o să mă facă să îmi amintesc cu dor de iarna rusească, spuse maliții os, adresîndu-mi mie această remarcă.

– Sper că v-ați instalat confortabil în pavilion, domnule, i-am întors-o eu. Cei mai mulți vizitatori sînt mulțumiți. Firește, majoritatea sînt soldați și marinari.

– Iar eu ce sînt, rogu-te?

– Un împărat, răspunsei, fără să intenționez prin aceasta să îi fac vreun compliment, ci doar să afirm un fapt.

El fu, în orice caz, încîntat de răspunsul meu.

– Pînă acum, vizitatorii noștri erau în serviciu activ.

Zîmbetul i se evaporă.

– Și eu am fost pînă acum în serviciu activ.

Se auzi un ciocănit la ușa din față și, o clipă mai tîrziu, intră în cameră Gourgaud.

– Ce e, Gourgaud? întrebă împăratul.

– Iertați-mă că vă deranjez, Sire. A venit amiralul Cockburn. Spune că vrea să discute cu generalul Bonaparte într-o chestiune din cele mai importante.

Împăratul se strîmbă și se întoarse cu fața la perete.

– Spune-i amiralului că, după știința mea, generalul Bonaparte a fost văzut ultima oară luptînd împotriva mamelucilor, în Egipt. Dacă dorește să discute cu împăratul, asta e o cu totul altă chestiune.

Gourgaud zîmbi, aprobînd insistența împăratului asupra protocolului. Făcu o reverență și ieși. După numai cîteva momente, se întoarse, părînd destul de abătut.

– Spune că e important, Sire.

Așteptarăm cu toții reacția împăratului.

– Foarte bine, Gourgaud, spuse el în cele din urmă. Condu-l înăuntru.

Amiralul Cockburn intră cu pasul iute, milităros, pe care îl văzusem adesea la prietenii tatălui meu. Tata nu mai mergea în felul acela de cînd se îmbolnăvise de gută.

Cockburn se opri în fața împăratului, care stătea așezat pe un scaun, la celălalt capăt al camerei. Prin atitudinea sa maiestuoasă, Bonaparte preschimbase acel scaun într-un tron, așa încît amiralul fu obligat să își adune toată demnitatea pentru a nu părea un țărănoi. Cockburn își scoase pălăria și își aplecă respectuos capul.

– Domnule general!

– Bună ziua, domnule locotenent! răspunse Bonaparte.

Amiralul păru nedumerit. Își aranjă favoriții.

– Mi-ați încurcat gradul, spuse.

– Și dumneata l-ai încurcat pe al meu, răspunse împăratul repezit.

Amiralul zîmbi și nu spuse nimic. Bănuiam că nu e prima oară cînd se încleștaseră din pricina refuzului amiralului de a i se adresa cu „Maiestatea Voastră". Runda aceea părea să fi fost o victorie a împăratului.

După o clipă, Bonaparte îi făcu un semn lui Marchand, care îi aduse amiralului un scaun. Cockburn se așeză.

– Cîtă vreme vă aflați sub supravegherea mea, veți fi supus anumitor reguli, începu amiralul. Nu văd nici un motiv pentru care să nu vă informez în legătură cu ele chiar acum.

Cockburn se uită stînjenit la mine.

– Domnișoară Balcombe, cred că vă căuta tatăl dumneavoastră.

– Tocmai am vorbit cu el, domnule, i-am spus, făcîndu-mă că nu înțeleg sugestia.

Era un lucru pe care puteam mereu să contez, anume că, de fiecare dată cînd adulții încercau să mă dea afară dintr-o cameră, discuția era pe punctul de a deveni interesantă. Stătui acolo avînd întipărită pe față expresia de inocență pe care o dusesem la perfecțiune în timpul anilor de haiducie de la Hawthorne.

– Domnișoară Balcombe... mă admonestă amiralul.

Cu regret, m-am întors să ies.

– *Mademoiselle* poate să rămînă, interveni împăratul, spre marea mea surprindere. S-ar putea ca într-o zi să am nevoie de un martor.

– Un martor? întrebă Cockburn. Pentru ce?

– Captivitatea mea e o crimă, răspunse el. E mai bine să ai un martor atunci cînd se comite o crimă. *N'est-ce pas?*[1]

Amiralul nu răspunse, dar îmi acceptă prezența fără alte proteste. Nimeni nu mă invită să iau loc, așa încît mă sprijinii cu spatele de șemineu și mă pregătii să ascult.

[1] Nu este așa? (n.tr.)

– Dumneavoastră și suita dumneavoastră veți sta la pavilion pînă la terminarea construcției de la Longwood.

Știam de casa de la Longwood – o structură dărăpănată la cîțiva kilometri de Briars. Fusese cîndva proprietatea Companiei Indiilor de Est, dar nimeni nu locuise în ea de ani de zile.

– Longwood ar trebui să fie gata la cîtva timp după sosirea noului guvernator, continuă amiralul. El va prelua responsabilitățile supravegherii exilului dumneavoastră.

Bonaparte asculta fără să facă vreun comentariu.

Voiam să îl întreb pe amiral în legătură cu noul guvernator. Voiam să știu dacă avea fiice de vîrsta mea. Ar fi fost plăcut să am cu cine discuta, în afară de Toby și Huff, bătrînul preceptor excentric al fraților mei.

– Puteți împărți responsabilități în casa dumneavoastră după cum veți găsi de cuviință. Vi se vor permite ieșiri – supravegheate, fără îndoială – și puteți primi vizite. Dar trebuie să țineți minte că sînteți prizonier aici și ca atare veți fi păzit fără întrerupere.

Amiralul își arăta întreaga stofă de înalt ofițer britanic atunci cînd enunța aceste interdicții.

– Priviți pe fereastră, adăugă el.

Bonaparte se încruntă și refuză să îi dea ascultare.

– Sînt perfect conștient, domnule amiral, spuse împăratul pe un ton agasat. M-am obosit deja să vă număr șarmantele dumneavoastră santinele. *Cent-vingt-cinq* – o sută douăzeci și cinci, toți cu baionete lucitoare.

M-am uitat pe fereastră și am văzut un șir lung de santinele. Nu îi văzusem cînd intrasem în pavilion, ceea ce însemna că fuseseră poziționați la marginea pădurii și că se apropiaseră doar în ultimele cîteva minute.

– Nu va trebui să vă întrebați niciodată cît de departe vă puteți permite să vă aventurați pe insulă. Observați poziția santinelelor și veți vedea care vă sînt limitele. În timpul zilei, puteți călări, dar unul dintre aghiotanții mei vă va însoți.

– *Naturellement*[1], bombăni împăratul.

– La orele nouă, în fiecare seară, cordonul de santinele vor forma un cerc în jurul pavilionului. Vă puteți plimba prin grădină, dacă doriți, dar la orele unsprezece nu vi se va mai permite să părăsiți veranda. Aș putea adăuga că toate drumurile sînt patrulate, zi și noapte. Mai bine de două mii două sute de soldați. Și dacă v-ați gîndit să evadați pe mare, vă asigur că două fregate excelent dotate patrulează pe coastă.

Împăratul căscă.

– Evadare? Domnule amiral, mă flatați! Sînt un înotător destul de bun, dar trebuie să știți că cel mai apropiat țărm este la mai bine de o mie nouă sute de kilometri depărare. Și, de altfel, nu sînt convins că o să mă primească prea bine în Africa, de vreme ce am înăbușit o revoltă a negrilor în Haiti.

Amiralul nu fu amuzat.

– Și Elba era o insulă, domnule.

Îmi aminteam vag că împăratul mai fusese exilat, pe insula Elba, în Mediterana. Reușise într-un fel sau altul să evadeze. Cu siguranță că i-ar fi fost cu mult mai bine acolo, de vreme ce acela trebuie să fi fost un loc mai plăcut decît Sfînta Elena. Bănuiam că exilul în Sfînta

[1] Natural! Aici: în sensul de „firesc". (n.tr.)

Elena era o încercare disperată de a-l duce într-un loc atît de izolat, încît să nu mai aibă şanse să evadeze vreodată.

– Cîtă vreme am fost prizonier acolo, îmi făcusem un mic regat, spuse Bonaparte, apoi pe un ton de prefăcută supărare: Era prea mic. *Eu* eram prea mare pentru el.

– Şi evadarea dumitale a costat Europa şaizeci de mii de tineri, răspunse amiralul cu amărăciune, cu favoriţii zbîrliţi. Ce drept aveaţi să tulburaţi din nou lumea cu ambiţiile dumneavoastră?

Bonaparte sări din scaun şi începu să se plimbe de colo-colo prin cameră, ca un leu în cuşcă.

– A fost dorinţa poporului francez ca eu să mă întorc! Ce drept avea poporul britanic să îi impună conducătorii? Louis al XVIII-lea a fost pus peste Franţa de către duşmanii ei. Regii din familia Bourbon să conducă Anglia, dacă asta vor! Francezii beau vin. De burbon[1] nu au nici o poftă.

Împăratul se plimba cu paşi mari, tăind parcă un şanţ în podea. În timp ce mergea, îşi aranja nervos mînecile. Se întoarse în cele din urmă către amiral.

– Împreună cu mine s-au întors din Elba cîteva sute de oameni – cîteva sute, nu mai mult. Dacă poporul nu ar fi primit cu bucurie întoarcerea mea, ne-ar fi strivit ca pe nişte gîngănii. Ca pe nişte gîngănii! Dar nu, de la Paris pînă în Provence au lăsat jos armele – drăguţele de arme pe care conducătorii lor le cereau să le folosească împotriva mea.

---

[1] Joc de cuvinte: familia Bourbon, familie regală europeană, care a domnit în Franţa (1589-1793), Spania, Neapole şi Sicilia; bourbon = whisky distilat din porumb, malţ şi secară, spre deosebire de whisky, obţinut mai ales din secară. (n.tr.)

Împăratul își încrucișă brațele și se așeză. Păru că își cercetează adîncurile memoriei și curăța de praf o amintire îndepărtată. Ochii îi scăpărau și era pierdut în aminitiri.

– Am mărșăluit spre Paris, spuse el încet. Unii dintre oamenii mei se temeau de o reacție ostilă. Eu îi cunosc pe francezi. Eu nu m-am temut. Oamenii s-au adunat în jurul meu, strigînd de bucurie, aruncîndu-mi flori la picioare. Femei, și tinere, și bătrîne, plîngeau de bucurie. În sfîrșit, împăratul lor se întorsese să recupereze gloria Franței. Eram beat de bucuria victoriei. Pînă cînd – pînă cînd am văzut mărșăluind împotriva mea un batalion. Fuseseră cîndva oamenii mei, dar acum acești veterani acoperiți de cicatrice îi aparțineau regelui-marionetă al Franței și fuseseră trimiși să mă distrugă. Eram într-o inferioritate numerică zdrobitoare, dar oamenii mei au vrut să înceapă lupta, trecînd la ofensivă înainte să fim atacați. Dar eu am spus: „Nu. Așteptați. Oamenii aceștia sînt totuși francezi". Singur și neînarmat, m-am apropiat de ei. Un veteran bătrîn și-a îndreptat muscheta către pieptul meu. Le-am ordonat oamenilor mei să nu deschidă focul. M-am dus către veteran pînă cînd vîrful baionetei lui mi-a zgîriat uniforma. Atunci i-am zis: „Cum? Ticălos bătrîn! Ai îndrăzni să tragi în împăratul tău?" Omul și-a coborît muscheta și mi-a înmînat-o ceremonios. Mi-a zis: „*Regarde, Majesté. C'est vide!*"[1] M-am uitat pe țeavă – era goală, exact așa cum spusese. Omul a izbucnit în plîns și a îngenuncheat la picioarele mele, cerîndu-și iertare. L-am ajutat pe bietul bătrîn să se ridice.

[1] Priviți, Maiestate, e goală!; aici: „e neîncărcată". (n.tr.)

„Ridicați-vă, domnule! Văd după cicatricele dumneavoastră că ați luptat de multe ori pentru Franța. Nu trebuie să îngenunchеați niciodată cu rușine pe pămîntul ei."

Împăratul acum nu își amintea de trecut. Îl trăia.

– Apoi m-am întors către restul batalionului și am spus: „Soldați! În exilul meu v-am auzit glasul. M-am întors, trecînd peste toate obstacolele și primejdiile. Generalul vostru, chemat la tron prin voința poporului și ridicat pe scuturile voastre, s-a întors pentru voi. Veniți și alăturați-vă lui! Veniți sub steagul conducătorului vostru. El nu are altă existență decît existența voastră. El nu are alte drepturi decît drepturile voastre și cele ale poporului. Interesele lui, onoarea lui, gloria lui nu sînt altceva decît interesele voastre, onoarea voastră, gloria voastră. Victoria va veni spre noi cu pași grăbiți. Vulturul și tricolorul vor flutura din clopotniță în clopotniță pînă la turnurile de la Notre-Dame. Atunci vă veți putea arăta cicatricele fără rușine, atunci vă veți putea mîndri cu ce ați înfăptuit: veți fi eliberatorii patriei! La bătrînețe, înconjurați de admirația concetățenilor voștri, veți putea spune cu mîndrie că ați făcut și voi parte din acea Mare Armată care a intrat de două ori în Viena, în Roma, în Berlin, în Madrid, în Moscova și care a curățat Parisul de murdăria lăsată de trădare și de prezența dușmanului!" Am făcut un pas în spate și am așteptat să văd ce vor face soldații. Nu a trebuit să aștept prea mult. „Trăiască împăratul!" au strigat cu miile. Au chiuit de bucurie și și-au ridicat muschetele în aer. M-ar fi ridicat pe umerii lor în triumf, dacă respectul pentru poziția mea nu i-ar fi oprit. Ridicîndu-mă în șa, mi-am ocupat locul în fruntea noii mele armate și i-am condus

pînă în centrul Parisului. În marș, cîntau *La Marseillaise*[1]. *La Marseillaise!* Cîntecul acesta fusese cel mai mare general al Revoluției. Acum era imnul întoarcerii mele triumfale în Franța.

Împăratul începu să intoneze – pe jumătate recitînd, pe jumătate cîntînd – cu o voce aspră, dar pasională, cuvintele mișcătoare care însuflețiseră milioanele de francezi să pună mîna pe arme întru apărarea libertății lor.

– *Allons, enfants de la Patrie, le jour de gloire est arrivé!... Aux armes, citoyens! Formez vos bataillons! Marchons! Marchons! Qu'un sang impur abreuve nos sillons!*[2]

Împăratul, extenuat, se lăsă pe spate, rezemîndu-se de speteaza scaunului. Amiralul Cockburn era evident impresionat de cuvintele lui Bonaparte – aș putea spune chiar că îl asculta smerit.

– Mai aveți ceva să îmi spuneți, domnule amiral? întrebă brusc Bonaparte.

Cockburn fu luat prin surprindere de întrebare. Cîteva clipe îl privi nedumerit pe Bonaparte, dar se grăbi să își recapete ținuta demnă.

– Nu, nu pentru moment.

– *Bon*[3], spuse împăratul, apoi strigă: Gourgaud! Condu-l pe amiral pînă la ușă!

Gourgaud intră în cameră atît de repede, încît eram convinsă că ascultase la ușă și îl conduse pe amiral.

---

[1] Imnul național francez (n.tr.)

[2] Compusă (versuri și muzică) de Claude-Joseph Rouget de Lisle, *La Marseillaise* devine imnul național francez: „Să mergem, ai patriei copii, ziua gloriei a sosit!... La arme, cetățeni! Formați batalioane! Pînă cînd sîngele impur va uda cîmpiile noastre!" (n.tr.)

[3] Bun! Aici: „Bine!" (n.tr.)

Poate că amiralul Cockburn fusese impresionat de lungul și dramaticul monolog al împăratului, dar eu nu fusesem. Nu fusese decît vorbărie despre război, victorie și glorie! Ce risipă de vorbe! Auzisem destul de la tata, cînd începea să își amintească de zilele glorioase în care servise în Marina Maiestății Sale. Frații mei ascultau mereu captivați cînd tata povestea despre luptele pe mare. Firește, dacă era să îi dai crezare, tata fusese eroul fiecărei încleștări, aducînd de fiecare dată victoria pentru Rege și Țară. Eu, una, găseam de fiecare dată o metodă să dispar atunci cînd presimțeam că tata are de gînd să se lanseze într-o altă povestire belicoasă. Poveștile de război sînt pentru băieței și pentru moșnegi. Iar războiul era pentru nebuni. Dacă Napoleon Bonaparte era cel mai mare general al lumii nu însemna decît că e cel mai mare nebun din lume. Ce altceva făcuse în viață, în afară de a zbiera ordine și de a conduce atacuri? Pentru mine era evident că gloria Franței i se părea mult mai puțin importantă decît propria glorie.

Războaiele despre care auzeam păreau întotdeauna foarte distante – nu tocmai reale. Nu simțisem niciodată că aș fi implicată personal în vreunul dintre ele. Dar îmi amintesc că în timpul petrecut la Hawthorne erau momente cînd nu puteam să adorm din cauza plînsului fetelor care aflaseră că unul dintre frați le fusese ucis pe front, cum pățise buna mea prietenă, Madeline. Era o amintire tulburătoare.

Împăratul se uită la mine ridicînd întrebător din sprîncene. Simțise, probabil, că nu sînt deloc mișcată de povestirile lui glorioase, pentru că spuse:

– Păreți să suferiți de plictiseală. Fără îndoială, *mademoiselle* știe prea puține despre război...

– Dimpotrivă, domnule, i-am răspuns. Știu prea multe.

Regretai imediat comentariul, dar era prea tîrziu să mi-l retrag. Mușchii de pe fața împăratului se contractară. Puteam de acum să recunosc semnele furiei. Mă pregătii pentru explozie.

Apoi, însă, împăratul păru să își înghită mînia. Furia îi era atît de mare încît mi se părea că văd cum o cobră înghite un elefant. Inspiră adînc și, în sfîrșit, reuși să se stăpînească.

– Vă puteți retrage, *mademoiselle.*

Eram la jumătatea drumului către ușă cînd mă strigă.

– Un moment, *mademoiselle,* spuse cu o voce stinsă.

Bănuiam că se răzgîndise și luase hotărîrea să îmi tragă un perdaf, dar m-am întors spre el, înfruntîndu-l fără teamă.

– Da, domnule?

Peste trăsăturile lui se așezase parcă umbra unui nor de amintiri și de regrete. Ce n-aș fi dat să aflu ce gîndea în acele momente! Norul se îndepărtă ușor.

– *Touché*[1], Betsy!

[1] Atins! Aici: în sens figurat. (n.tr.)

Capitolul 5

A doua zi, pe la prînz, îmi ajunseră la ureche zvonuri neplăcute cum că mama ar vrea să stau cu ea pentru a lua lecții de cusut. Știam, firește, cum să cos un tiv și presupun că într-o situație disperată m-aș fi descurcat să cos un nasture. După părerea mea, era absolut suficient. Dar mama avea alte concepții – printre care și aceea că orice „domnișoară la locul ei" trebuie să exceleze la brodat și la croșetat dantele. Nimic altceva decît niște floricele ridicole din ață. Neavînd nici cea mai mică intenție să devin o domnișoară la locul meu, știam că e momentul să mă fac nevăzută, înainte ca mama și echipamentele ei de cusut să mă ajungă din urmă.

Din fericire, în grajd nu era nimeni. Am hotărît că piciorul lui Belle se vindecase complet și puteam risca să o scot din grajd. Parfumul amețitor al fînului proaspăt cosit îmi umplea nările, revigorîndu-mă ca un tonic.

Ieșirăm năvalnic din grajd în galop. Copacii treceau pe lîngă noi ca niște umbre galben-verzui. Un vînt răcoros îmi izbea dinții, dîndu-mi fiori pe șira spinării. Trecuse mult timp – prea mult – de cînd nu mai călărisem pe Belle, dar ea răspundea la fiecare mișcare a mea de parcă

nu ne-am fi despărțit niciodată. Ca și cum noi două am fi fost o singură ființă, sălbatică și încăpățînată.

Am aruncat o privire în spate. Nu se vedea nimeni. Am îndemnat-o pe Belle să încetinească, îndeajuns cît să îmi pot ridica fusta și să mă așez bărbătește în șa, ceea ce făceam de fiecare dată cînd nu mai eram în public. Ce dobitoc hotărîse oare că femeile trebuie să călărească ținîndu-și picioarele pe aceeași parte a șeii? Același care ne binecuvîntase și cu dantelăriile, fără îndoială!

– *Mademoiselle!* se auzi dintr-odată o voce strigîndu-mă.

O recunoscui imediat. La naiba! Fusesem prinsă! Am oprit-o în loc pe Belle, dar nu m-am întors.

– ... Sau ar trebui să vă spun *„monsieur"*? adăugă Bonaparte malițios.

El și garda engleză trimisă să îl supravegheze galopau înspre mine, apăruți din senin. Mi-am dat imediat seama că mi se vedeau gambele de sus pînă jos. Împăratul mă privi sardonic, bucurîndu-se de priveliște. Brusc, îmi schimbai poziția, trecîndu-mi picioarele de aceeași parte a șeii.

– Bună ziua, domnule! i-am spus, simțindu-mi obrajii roșii ca para focului.

– Fii fără grijă, răspunse Bonaparte, nu am de gînd să te pîrăsc. Dacă te pîrăsc eu, o să mă pîrăști și tu.

– Să vă dau în vileag? Dar cu ce anume, rogu-vă? Ce ați făcut?

– Nimic. Deocamdată! răspunse Bonaparte, zîmbind. Dar eu mă gîndesc mereu la viitor. Așa am ajuns eu împărat, să știi!

O bătui ușor pe gît pe Belle, gîndindu-mă ce aș putea spune ca să îl irit.

– Credeam că v-aţi obţinut imperiul purtînd războaie împotriva oamenilor nevinovaţi. Chiar dumneavoastră aţi spus-o.

Gardianul englez părea destul de stînjenit, de parcă l-ar fi strîns cizmele sau de parcă s-ar fi temut că Bonaparte s-ar putea să mă pună în lanţuri. Dar împăratul nu făcu altceva decît să izbucnească în rîs.

– Nu purtînd războaie, *mademoiselle.* Cîştigîndu-le!

Mă hotărîi să nu îi reamintesc împăratului că şirul său de victorii fusese curmat brusc nu cu foarte mult timp în urmă.

– Doriţi să mă însoţiţi în mica mea excursie? mă întrebă Napoleon, arătînd spre calul său. Mama dumitale nu va avea obiecţii, sper. Nici măcar cea mai bogată doamnă din Paris nu se poate lăuda că are drept gardă personală un ofiţer englez.

– Păi... ce să spun... am ezitat eu, cîntărind ce ar trebui să facă o domnişoară la locul său într-o astfel de situaţie, pentru a face tocmai pe dos.

– Haideţi, *mademoiselle* Betsy, mă luă Bonaparte pe un ton superior, uşor ironic, căpitanul Poppleton nu se va supăra, nu-i aşa, căpitane?

Căpitanul scutură viguros din cap, bolborosind ceva în legătură cu „regulamentele", dar împăratul îl întrerupse.

– Vezi, spuse el, căpitanul Poppleton nu are nici o obiecţie. E un ofiţer pe cinste, fără nici o îndoială. Ei, ce spuneţi *mademoiselle?*

– Păi zic...

– Că da?

– Zic că nu e o decizie pe care să o pot lua eu.

Bonaparte îşi plescăi limba, precum o pasăre ciudată:

– Nț, nț, nț! Oh, *mademoiselle,* continuă, exagerîndu-și dezamăgirea, *Très triste*[1]. Vă credeam – hm, cum spuneți dumneavoastră, britanicii? – sconcs.

– „Ștrengăriță", vreți să spuneți, îl corectai. Nu sînt un sconcs. Sconcsul e un animal care miroase urît.

– *Ah, oui!*[2] spuse Bonaparte. Firește. Engleza mea nu este deloc bună. *Je le regrette*[3]. Vă rog să mă iertați, *mademoiselle.*

În sfîrșit! Recunoștea că stîlcește engleza în chip barbar. Dar era, oare, sincer? Nu puteam să îmi dau seama. Pur și simplu nu puteai să spui cînd este și cînd nu este serios. Mă gîndeam că poate tocmai acela era secretul succesului său.

– Așa deci, spuse Bonaparte ridicîndu-și în fața mea pălăria cu boruri largi, nu sînteți un sconcs. *Merci. Au revoir, mademoiselle*[4], încheie el discuția și își întoarse calul pentru a pleca.

Poppleton își înclină capul și îl urmă.

Cei doi se îndepărtară de mine la pas lejer. Eu stătui nemișcată pe Belle, simțindu-mă prostuță și moale ca o cocă necoaptă. Mă simțeam de parcă de data aceasta împăratul m-ar fi învins. În cele din urmă, n-am mai putut suporta.

– Așteptați! *Attendez, monsieur!*[5] strigai.

Bonaparte se întoarse în șa fără grabă, ca și cum nu s-ar fi așteptat să mă răzgîndesc.

---

[1] Foarte trist! (n.tr.)
[2] O, da! (n.tr.)
[3] Regret acest lucru (n.tr.)
[4] Mulțumesc. La revedere, domnișoară! (n.tr.)
[5] Așteptați, domnule! (n.tr.)

– Doriți ceva, *mademoiselle*?

O lovii ușor pe Belle cu călcîiele pentru a o aduce lîngă armăsarul negru.

– Am hotărît să merg cu dumneavoastră, îl anunțai. Oricum, mergeam și eu în aceeași direcție.

– Înțeleg. Și încotro mergeați, „oricum"? mă întrebă Bonaparte, ascunzîndu-și zîmbetul.

Am ignorat întrebarea. Nu voiam să îi dau satisfacția victoriei.

Pe cînd călăream unul lîngă celălalt, Bonaparte și cu mine simulam amabilitatea, vorbind despre nimicuri – posibilitatea de a avea parte de ploaie, despre sănătatea tuturor, adică genul de lucruri despre care discută adulții atunci cînd nu doresc ca ceilalți să afle ce gîndesc.

Începurăm la pas, apoi trecurăm la trap, după care la galop. Începeam să înțeleg că vorbăria lui nu avea alt scop decît să îmi distragă atenția. Ce voia împăratul cu adevărat era o cursă de cai.

În mijlocul teoriei sale potrivit căreia cartofii dulci ai tatălui meu ar provoca indigestie, Bonaparte își lovi dintr-odată armăsarul cu pintenii săi argintați și mi-o luă înainte, galopînd furios. Îi auzeam rîsul plin de veselie, purtat de vînt și eram hotărîtă să nu îl las să cîștige. Îl urmai.

Belle ținea pasul cu armăsarul, deși mă temeam că starea piciorului ei s-ar putea agrava. Bietul căpitan Poppleton, călare pe o mîrțoagă obosită, cu muscheta și gamela săltîndu-i nebunește, rămăsese mult în urmă. În scurtă vreme, nu mai era decît un punct în depărtare, smulgîndu-și, fără îndoială, părul din cap de ciudă.

Nu după mult timp, i-o luai înainte împăratului, care bolborosea înjurături franțuzești. Am tras apoi de frîie și l-am așteptat la gura unei peșteri. Nu avusesem intenția să vin acolo, dar era o cale pe care o bătusem de atîtea ori, împreună cu Belle, încît probabil că instinctul mă condusese acolo.

– Ești de-a dreptul o amazoană, Betsy, îmi spuse Bonaparte cînd ajunse lîngă mine, abia respirînd.

Mă găsi căscînd, stînd calmă lîngă Belle, ca și cum l-aș fi așteptat o eternitate.

– Mi-ar fi prins bine mai multe ca tine la Acer.

Acer? Nu mai auzisem de locul acela, dar bănuiam că era vreo bătălie în care nu îi mersese tocmai bine.

– *Merci,* i-am mulțumit, acceptîndu-i complimentul fără să fac prea mult caz.

– Sper ca într-o zi să îl pot duce pe Hope la curse. La cursele englezești. A fost visul meu dintotdeauna. Dar nu cred că regele vostru ar fi de acord.

Zîmbii la încercarea sa de a fi spiritual, apoi arătai spre armăsar.

– Hope îl cheamă?

– Ah, *oui*!

– Nu are conformația potrivită, am remarcat eu, examinînd calul cu ochiul meu format. Nu e un cal de curse. E un cal de război. Are oase masive, grele...

– Prostii! răspunse împăratul. Îți dai seama că te-am lăsat să cîștigi.

Firește, îmi dădeam seama că nu e așa, dar n-am zis nimic.

Bonaparte descălecă și se întinse, făcînd o grimasă. Bănuiam că trecuse destul de mult timp de cînd călărise

în luptă și își pierduse exercițiul. Se uită în direcția unde ar fi trebuit să fie Briars.

– Se pare că Poppleton e absent fără să fie în permisie, spuse Bonaparte amuzat. Ah, suspină el în continuare, cît de simplu ar fi dacă l-aș avea pe Roberaud cu mine!

– E unul dintre prietenii dumneavoastră?

– *Un ami?* zise Napoleon gînditor. Nu tocmai. Semănăm prea mult. E sosia mea.

– Sosia?

Împăratul dădu din cap că da, de parcă gestul lui ar fi trebuit să mă lămurească pe deplin. Eu, însă, continuam să mă uit nedumerită la el, așa încît el oftă scos din răbdări și îmi explică:

– Să zicem că împăratul Bonaparte ar trebui să meargă într-un loc unde ar fi mai primejdios pentru el decît de obicei. O, nu pe cîmpul de luptă. Asta ar fi floare la ureche. Să zicem, pe Podul Londrei. Sau o vizită la soacră! Împăratul stă acasă și mănîncă bomboane și îl trimite în locul său pe Roberaud.

Apoi ridică din umeri și conchise:

– Nimeni nu-și dă seama.

– Deci seamănă cu dumneavostră?

– Am putea să fim frați gemeni, răspunse împăratul, legînd caii de un copac. Hai să examinăm evenimentele de azi. Dacă Roberaud ar fi aici, aș fi putut să îl las la pavilion, cu Poppleton și cu ceilalți. Aș fi putut să mă strecor afară și să plec călare pe Hope. Cît vreau de departe, fără supravaghetor. Nimeni nu ar ști că am plecat. *C'est bon?*

– Unde e acum *monsieur* Roberaud?

Bonaparte se încruntă, încercînd parcă să își amintească ceva.

– Am auzit că a evadat cînd am fost capturat la Waterloo. Din cîte îl știu pe Roberaud, stă la țară, la umbra merilor, *dans la belle France*[1]. În Normandia, probabil. Așteptînd ordine. Amețindu-le pe femei. În privința asta, mă copiază, vezi bine.

Împăratul tăcu. Părea un pic trist – de parcă i-ar fi fost dor să stea el însuși la umbra merilor, știind bine că nu o să mai poată face asta vreodată.

– Ați vrea să îmi vedeți peștera? îl întrebai, fără să știu de ce, cîtă vreme nu mai adusesem pe nimeni acolo.

– Hmm?

Napoleon părea trezit dintr-o reverie.

– Veniți cu mine, l-am îndemnat, conducîndu-l, fără ca el să aibă vreo obiecție.

Deși nu se lăsase seara, peștera era întunecată, încă de la intrare. Acesta era unul dintre motivele pentru care o alesesem de la bun început drept refugiu. Nimeni nu bănuia că ar fi putut să prezinte interes.

Mă aplecam și mă răsuceam, găsindu-mi calea printre pereții înguști. Tavanul dur era foarte jos, iar din el coborau vîrfuri de lance ucigașe, din calcar, formate de apa ce picurase de pe tavan vreme de secole.

– Aveți grijă la cap, îl avertizai pe împărat.

– Sfat pe care Ludovic ar fi făcut bine să îl urmeze, zise Bonaparte vesel.

[1] În frumoasa Franță (n.tr.)

Bănuiam că se referă la regele căruia îi fusese retezat capul în timpul Revoluției Franceze. Gluma mi se părea de prost gust.

Mai crescusem cu cîțiva centimetri buni de la ultima vizită, dar aceasta nu era o problemă. Cît despre Bonaparte, el era un bărbat neobișnuit de scund, doar cu puțin mai mare decît mine – vreau să spun în înălțime, nicidecum în talie. Nu trebuia decît să se aplece puțin pentru a mă urma. Dar peștera era umedă și mirosea insuportabil, ca o mie de cîini uzi, cărora nu le dăduse prin cap să se adăpostească de ploaie. Frigul pătrunzător părea să emane din orice crăpătură, precum lovitura mînioasă a vreunei divinități. Împăratul nu trecu acest aspect cu vederea.

– Ce țineți în acest loc uitat de Dumnezeu, *mademoiselle?* mă întrebă, tremurînd. Brînză *Roquefort?*[1] Vreo rudă care *est devenue folle?*[2]

Știam că în franceză „folle" înseamnă „nebună". Rudele mele sînt toate normale, mulțumesc de întrebare. Dar cred că o investigare a arborelui genealogic al împăratului s-ar dovedi mai fructuoasă.

Dintr-odată, o beznă adîncă și cumplită năvăli din străfundurile peșterii precum un mesager al morții. Sunetul extraordinar care o însoțea părea să fie acela al unei întregi biblioteci ale cărei cărți și-ar fi presărat paginile de la o înălțime ametitoare. „Paginile" negre și pergamentoase îmi șfichiuiră obrajii într-o

[1] Specialitate de brînză, originară din Franța, numită de unii chiar „brînza regilor"; este o brînză albă, fărîmicioasă, umedă, cu firișoare distincte de mucegai albastru, cu miros caracteristic. (n.tr.)
[2] A înnebunit? (n.tr.)

mîngîiere nedorită, iar părul îmi fu deranjat de o mie de mîini nevăzute.

– Ah! strigă împăratul, luat prin surprindere.

Probabil că trecea printr-o experiență asemănătoare cu a mea, dar era prea întuneric să îmi pot da seama.

– Ați pățit ceva, domnule? îl întrebai.

În ciuda întunericului, îmi puteam da seama că mîinile i se mișcă haotic, precum palele unei mori de vînt.

Într-o clipă, totul se termină.

– Șoareci zburători! spuse el plin de dispreț. Exact ca în Egipt. Mai bine mă lupt cu o mie de armate de mameluci!

– Liliecii nu vă fac rău, i-am spus eu, calmă. Doar că i-am speriat. Dormeau.

– Sper că ne vor accepta scuzele, zise împăratul ironic.

Pentru o clipă stătu nemișcat, fără a scoate vreun cuvînt. Puteam auzi pic-pic-ul încet al formării piroanelor de calcar, fracțiune de milimetru cu fracțiune de milimetru: curgerea lentă a timpului. Bonaparte nu spunea nimic, pierdut în contemplație, ca și cum ar fi avut la dispoziție tot timpul din lume. Iar el, prizonier fiind, chiar îl avea. Părea că rememorează tot episodul cu liliecii, așa cum face un general după bătălie, pentru a vedea ce a mers bine și ce a mers rău. În cele din urmă, îmi spuse pe un ton uimit și în același timp nedumerit:

– Nu ai țipat.

– Dumneavoastră, da, i-am dat eu replica.

Capitolul 6

Am avut tot timpul să îmi savurez victoria, croindu-ne calea prin coridorul îngust al peșterii. Eu mergeam în față. Îmi făcea mare plăcere să știu că acest om, care condusese la moarte milioane de oameni pe cîmpul de luptă, era obligat acum să se lase condus de mine, o fată de numai paisprezece ani. O soartă binemeritată pentru cel care provocase atîtea nenorociri, care nu produsese nimic de valoare, care se gîndise la el și numai la el.

Poate că, dacă ar fi mers la o școală englezească, tot atît de strictă cum era cea la care fusesem eu, ar fi ieșit alt om. Mai întîi profesorul i-ar fi dat tînărului Napoleon cu rigla peste degete. Bonaparte s-ar fi smiorcăit ca o fetișcană, fără îndoială. Eu, una, nu plîng niciodată cînd o încasez. După aceea, directorul ar fi început să îl bată cu rigla la *derrière* – cuvîntul pe care îl folosesc francezii pentru a denumi politicos „fundul" – pînă cînd s-ar fi făcut purpuriu precum budinca de prune. I-ar fi ținut și o predică de genul: „Ei, domnule Bonaparte, ați fost un copil foarte încăpățînat. Vă veți duce la colț și veți rumega ce tocmai ați făcut!"

Într-adevăr, Bonaparte va sta la colțul lumii pentru mult, mult timp!

– *Mademoiselle* Betsy, îmi întrerupse Bonaparte delicioasa închipuire, peștera ta este *très charmante*[1], dar cred că am văzut destul din ea. Se face tîrziu. Nu doriți să ne retragem? Nu aș vrea ca bunul căpitan Poppleton să facă apoplexie.

L-am ignorat și am mai făcut cîțiva pași, coborînd cu grijă pe o porțiune abruptă. Ajunseserăm, în sfîrșit, la destinație. Am întins mîna spre o nișă. O pînză lipicioasă de păianjen îmi prinse mîna. Oare lampa mai era acolo? A, da! Ba chiar avea ulei proaspăt și cremene nouă. Probabil că Huff trecuse pe aici de curînd. Izbind cremenea, am aprins fitilul.

Ridicînd lampa, m-am întors spre împărat, la timp pentru a-i surprinde expresia uluită. Vedeți dumneavoastră, nu doar lampa îl uluise, dar și laboratorul.

Nu se schimbase cu mult de ultima oară. Poate că erau ceva mai multe sticluțe și borcănașe, umplute cu lichide de toate culorile curcubeului. Colecția de cărți încă mai acoperea ambii pereți ai peșterii de sus pînă jos. Erau acolo cărți și hîrtii, de toate formele și mărimile, scrise în toate limbile pămîntului. Unele fuseseră aduse de atîta vreme, încît erau acoperite cu un strat verzui de mușchi.

Animalele erau neschimbate – nimic surprinzător, dat fiind că erau toate moarte și împăiate. Leoaica înfometată își înfigea colții în gîtul delicatei gazele, înghețată într-o eternă îmbrățișare a morții. O hienă rîioasă

[1] Foarte încîntătoare (n.tr.)

hohotea mută, iar gorila stătea îndrăzneață, arătîndu-și dinții și lovindu-se cu pumnii în piept pentru a-și proclama supremația.

Masa de mahon sculptat mi se părea mai mică decît îmi aminteam, dar asta era probabil pentru că mă făcusem eu mai mare. O colecție de animale, ucise de curînd, erau depuse pe un cearșaf alb, pătat de sînge. Am apropiat lampa pentru a vedea mai bine. Împăratul se uita peste umărul meu. Pe masă erau împrăștiate desene anatomice detaliate, făcute de o mînă sigură - nu îmi dădeam seama ce soi de animal era reprezentat în ele. În apropiere, o broască era fixată pe cearșaf cu ace, avînd un piron de argint trecut prin inimă. Alte ace îi țineau pielea desfăcută, dezvăluindu-i mușchii și alte părți pe care cei mai mulți dintre noi, dacă au de ales, preferă să nu le expună în public. Îl văzui pe Bonaparte cum se strîmbă.

„Ce ciudat, mă gîndeam. Cu tot măcelul pe care trebuie să îl fi văzut pe cîmpul de luptă, nu suportă să vadă sînge!"

Bonaparte se întoarse spre mine și mă întrebă, nevenindu-i să creadă:

- Laboratorul îți aparține?

- O, nu, i-am răspuns. Firește că nu. Huff se ocupă cu treburi de genul acesta. Eu nu vin aici decît atunci cînd vreau să uit de lume.

- Huff?

- Pedagogul fraților mei. E puțin - cum să spun... unii îl cred... puțin excentric.

Împăratul își trecu mîna prin blana hienei, făcînd să se ridice un nor de praf.

– De ce oare? zise el malițios.

Mă uitai la el dezaprobator.

– Și ce face aici?

– Experimente. E un om de știință extraordinar, adăugai, silită oarecum la defensivă. Oamenii... pur și simplu... nu îl înțeleg.

– Ah, spuse Bonaparte. La fel cum nu o înțeleg nici pe *mademoiselle* Betsy?

Fui luată prin surprindere de perspicacitatea lui, dar mă străduii să ascund asta.

– Cam așa, i-am răspuns. Firește, din cu totul alte motive, am adăugat de îndată.

Bonaparte își dădu jos pălăria – o pălărie albă, cu boruri largi, de insular, cadou de bun-sosit de la Toby – și curăță cu ea un scaun din nuiele. Se așeză, punîndu-și bărbia în mîna sa delicată și mă privi curios.

– Nu te înțeleg pentru că tu ai *la liberté* a gazelei în suflet. Dar acum ești fixată într-o poză, întocmai precum această creatură împăiată, spuse el, arătînd înspre gazela încremenită în acel moment de cumplită neajutorare.

În ciuda eforturilor mele, mă captivase și n-am spus nimic. Încurajat, el continuă:

– Prinsă în capcană. Rolul pe care ți l-au scris nu ți se potrivește – ești ca o actriță bună într-o piesă foarte proastă. Visezi să înfăptuiești lucruri măreț, dar nimeni nu așteaptă asta din partea ta. Dorința de a te elibera îți sfîșie inima – să te eliberezi și să îți scrii propriul destin în adierea vîntului. Nimeni nu te ia în serios. Vrei să fii luată în serios. Într-o zi, ai să le arăți ce nu au văzut în tine – o să le deschizi ochii. Și o să le pară rău.

Mă privi cu atenție.

– Oh, Betsy a noastră, rămasă cu gura căscată, seamănă încă și mai mult cu biata gazelă.

Da, mărturisesc că eram uluită de analiza lui Bonaparte. Probabil că arătam întru totul ridicol, stînd așa cu gura căscată. Cum putea oare acest om, care nu mă cunoscuse decît cu cîteva zile înainte, să îmi cunoască atît de bine sentimentele? Parcă ar fi fost una dintre fetele cu care bîrfeam după ora de stingere în căminul întunecos de la Hawthorne. Agasată într-o oarecare măsură, mă gîndeam că poate a vorbit cu Toby despre mine. O să stau eu de vorbă cu Toby!...

– Iar acum *mademoiselle* se întreabă cum de am putut să îi citesc în suflet, *n'est-ce pas?* zise Bonaparte.

Mă uitai la el și mai uluită. Din păcate, își putu da seama după expresia mea că avusese din nou dreptate.

– Vezi dumneata, *mademoiselle,* noi doi semănăm foarte mult.

– Ce? începui, furioasă. Cum puteți să spuneți...

– Ei, hai, mă întrerupse împăratul împăciuitor. Nu mai trage în mine! Cînd am vorbit despre sentimentele mele, vorbeam de cele pe care le aveam la vîrsta ta. Noi ne asemănăm în interior tot atît de mult pe cît mă asemăn cu Roberaud la exterior. Iar spiritele gemene se recunosc întotdeauna.

Pe fața împăratului se lățea un zîmbet de autosatisfacție care mă irita ca o lenjerie prea strîmtă.

– Ce am putea avea noi doi în comun? întrebai cu duritate.

– *Beaucoup!* Născut în sînul unei familii numeroase – deși, în cazul meu, era vorba de opt copii – am știut de la prima răsuflare că sînt deosebit de ceilalți. M-am luptat să mă regăsesc pe mine însumi, dar nu exista nici o scăpare pentru mine. După aceea, am fost trimis la școală departe, departe – întocmai ca și dumneata, *mademoiselle.* La Academia Militară din Brienne. Nu am jucat după reguli. Întocmai ca o persoană pe care o cunosc, adăugă el spiritual. Eram un singuratic. Un străin. Nu îmi găseam locul.

– Un străin?

Ce voia, oare, să spună?

– Eu, după cum știi, nu sînt francez.

Bonaparte? Cel mai mare erou al Franței? Nu era francez? Imposibil! El îmi văzu expresia sceptică și spuse:

– *C'est vrai, mademoiselle*[1]. E adevărul gol-goluț. Sînt corsican. M-am născut Buonaparte. Pe o insulă pasată de la Franța la Italia, precum un covrig. La Academie, toți mă disprețuiau pentru accentul meu ciudat și obiceiurile mele străine. Și pentru... statura mea. Nimeni nu se aștepta să înfăptuiesc ceva. Micuțul Napoleon să facă ceva semnificativ? *Jamais!* Dar eu eram hotărît să le demonstrez că se înșală. A durat ceva. Mi-am încheiat glorioasa carieră școlară pe locul patruzeci și doi, într-o clasă de cinzeci și unu.

Al nouălea de la coadă? Chiar și eu mă descurcasem mai bine de atît. Ei, mai puțin în primul semestru, firește!

[1] Este adevărat, domnișoară. (n.tr.)

Cu toate acestea, de atunci înainte mi-a fost din ce în ce mai greu să văd în Bonaparte o ființă ciudată, venită dintr-un alt cosmos.

Chiar atunci, auzirăm pași. Bonaparte se întoarse iute ca fulgerul, ducînd mîna la sabie. Vechile sale instinctele războinice nu se tociseră.

Abia după un timp apăru și intrusul, dar eu îl recunoscusem imediat după mersul său ezitant, artritic.

Capitolul 7

– Huff!

– Betsy? E oare adevărat? Betsy? Tu eşti, copila mea dragă? spuse Huff, încercînd să mă vadă în lumina slabă.

Nu se schimbase de cînd îl văzusem ultima oară – tot mai purta pe cap ciudatul fes roşu, de care stătea atîrnat un ciucure, şi umbla în acelaşi caftan lung, ca un prinţ arab. Barba nearanjată i se albise de tot şi îi ajungea acum aproape pînă la brîu.

Veni către mine, întinzîndu-şi braţele lungi, osoase.

– Oh, dragul meu copil! Cum ai mai crescut!

Huff mă îmbrăţişă şi îndrăznesc să spun că a şi vărsat o lacrimă.

– Lasă-mă să mă uit la tine!

Făcu un pas înapoi şi abia atunci remarcă faptul că nu sînt singură – căci Bonaparte stătuse în beznă, cu sabia pregătită. Ciudat, împăratul părea gata să mă apere, dacă ar fi fost cazul.

– Te-am... întrerupt, draga mea? spuse Huff, jenat. Voi pleca de îndată, fireşte...

Se întoarse să plece. La început, m-a nedumerit atitudinea lui stînjenită. Abia după aceea am înţeles că el credea că întrerupsese un episod romantic.

Nu mă putui abține să nu rîd.

– Nu, nu! am strigat, aproape înecîndu-mă de rîs. Nu pleca, te rog! Nu e ce crezi tu... El e doar...

Bonaparte ascultă expectativ, dorind să afle cum aveam să îl descriu. Dar nu aveam nici cea mai mică idee.

– O cunoștință, completă Bonaparte în locul meu. Una din cele mai respectuoase.

– Ah, zise Huff, de parcă totul ar fi fost clar acum.

Vederea lui nu era, cu certitudine, dintre cele mai bune. Era clar că nu îl recunoscuse pe împărat.

– Sper că nu te deranjează că l-am adus aici, îi zisei bătrînului pedagog. Nu voiam să te speriem.

– Nu e nici o problemă, răspunse Huff, mîngîindu-și barba. Compania îmi face plăcere. Pari a fi ofițer, tinere. Betsy, draga mea, te-ai descurcat destul de bine.

Îl bătu ușor pe spate pe Napoleon. Era clar că împăratul nu era obișnuit cu un astfel de gest, dar nu protestă.

– Da, spuse el amuzat. Sînt, într-adevăr, ofițer.

– E una din profesiunile cele mai nobile, zise Huff, așezîndu-se încet pe un scaun. Unde sînteți încartiruit?

– În Sfînta Elena. Am ordin să rămîn aici pe o perioadă... nedefinită.

– Minunat! Atunci ne vom vedea des, răspunse Huff, examinînd cu lupa o insectă prinsă pe masă, după care mîzgăli cîteva note și se ridică cu o încetineală agonizantă.

Își întinse mîna lungă, pe care artrita își lăsase urmele, înspre împărat.

– Care este numele dumitale, tinere?

Bonaparte nu răspunse nimic, dar îi întinse bătrînului mîna. Voiam să îi dau lui Huff vestea într-o

manieră cît mai blîndă. Nu era, însă, timp pentru pregătirea terenului.

– Este împăratul Napoleon al Franței, i-am spus.

Spre surprinderea mea, Huff se ținu de mînerul scaunului și se lăsă cu greutate într-un genunchi. Își dădu jos fesul și își aplecă fruntea. Lumina lămpii se juca pe chelia lui strălucitoare.

– Iertați-mă, Maiestate! zise Huff încet.

Bonaparte părea la fel de uimit ca și mine de comportamentul bătrînului, dar era în mod evident încîntat. Eu, una, mă temeam ca nu cumva Huff să cadă și să își fractureze șoldul.

– Huff, am protestat eu, luîndu-l de braț, nu e nevoie să faci asta! Te rog, ridică-te, prietene! Acum nu e decît un prizonier aici!

Ochii lui Bonaparte mă fulgerară.

Huff își înălță capul și mă privi cu ceea ce nu se poate numi altfel decît oroare.

– *Doar un prizonier?!*

Nu îl văzusem niciodată atît de furios. Lovi cu pumnul în mînerul scaunului, deși fără prea multă forță.

– Domnișoară, se pare că nu te-au învățat prea multe lucruri la școala aceea cu pretenții!

– Hai, bătrîne, hai! zise Bonaparte, ajutîndu-l pe Huff să se ridice.

Am fost surprinsă de grija pe care i-o arăta împăratul – nici cu propria mamă nu ar fi putut să fie mai atent.

– Nu e nevoie să îngenunchezi în fața mea. Văd că și dumneata ai înfăptuit destule lucruri, continuă Napoleon, uitîndu-se de jur împrejurul camerei. De ce stai ascuns aici?

– Vă mulțumesc, Maiestate, spuse Huff și luă din nou loc, respirînd greu. Cînd îmi aveam laboratorul la Briars, unul dintre experimentele mele cu electricitate – vi-l pot arăta, dacă doriți – a produs destulă tulburare ...

– A aruncat pivnița în aer, am fost eu mai explicită.

– ... Și mi s-a interzis de atunci să îmi mai desfășor munca acolo. Sau în vreun alt loc din Sfînta Elena, de cînd evenimentul a ajuns la urechile judecătorului. Betsy mi-a vorbit de peștera asta, unde venea ca să-și găsească liniștea. Mi-a pus-o la dispoziție ca să îmi pot continua experimentele în secret.

Împăratul dădu solemn din cap, ca și cum ar fi promis să păstreze secretul bătrînului. Huff mă fixă cu ochii săi cenușii. Mă pregăteam deja pentru o predică.

– Acum, domnișoară, dă-mi voie să încerc să repar deficiențele din educația dumitale. Omul care stă în fața ta este un geniu politic și militar. Nu, nu te uita așa la mine, Betsy! Ia aminte. Bonaparte e cel mai mare cuceritor al vremii noastre! Învingător în patruzeci de bătălii. Stăpîn a peste șaptezeci de milioane de suflete.

– Optzeci, îl corectă politicos împăratul.

– Succesorul de drept al lui Alexandru cel Mare! continuă Huff, devenind atît de impetuos, încît aproape căzu pe spate, iar împăratul se grăbi să îl susțină.

– A, făcui eu sarcastică. Vrei să spui că a fost un dictator.

– Dictator? Ți se pare că președintele Statelor Unite e un dictator?

– Nu-mi spune că a fost și președinte, i-am zis, simulînd un căscat.

– Lasă prostiile! mă apostrofă Huff. Bonaparte a fost ales, la fel ca oricare președinte american, prin votul poporului. Constituția care l-a adus la putere a fost votată de trei milioane de oameni, în timp ce împotrivă au fost o mie două sute!

– Trebuie să fiu sincer pînă la capăt, îl întrerupse Bonaparte. Nu aveți dreptate, *monsieur.*

Huff se uită la el întrebător.

– Împotrivă au votat o mie cinci sute de oameni, continuă Napoleon zîmbind. Și tare mi-ar fi plăcut să stau de vorbă cu ei!

Huff chicoti.

– Iar cînd l-au făcut prim consul pe viață, încă o jumătate de milion de oameni l-au votat, zise bătrînul.

– Dar de data aceasta au fost zece mii împotrivă, adăugă Bonaparte. Nu îi deranja compania de scurtă durată a lui Napoleon, dar pentru unii, o viață întreagă era excesiv. După cum spunea bătrînul *docteur* Franklin în *Almanahul Bietului Richard*: „Peștele și oaspeții se împut după trei zile".

Nu eram impresionată. Știam deja de succesele militare ale lui Bonaparte, iar a afla că fusese ales pe postul de „ucigaș de profesie" nu îmi sporea cu nimic admirația pentru el.

– Păreți deosebit de interesat de viața mea, *monsieur*, îi spuse Bonaparte lui Huff.

– Sînt pe jumătate francez, spuse Huff. După mamă.

– A, zise Bonaparte ghiduș. Asta explică de ce ați pus un singur genunchi în pămînt.

Huff zîmbi larg, arătînd cîți dinți îi lipseau.

– Mai sînt şi un împătimit admirator al măreţiei, adăugă bătrînul.

Bonaparte îşi ridică pălăria şi îşi aplecă fruntea, mulţumind. Eu, una, strîmbai din nas, dezgustată.

– Se pare că *mademoiselle* nu este de acord cu aprecierile dumneavoastră, remarcă împăratul.

– E tînără, spuse Huff, oftînd. O să înveţe.

Condescendenţa lui mă agasa, ca să nu spun mai mult de atît. Huff se întoarse din nou spre mine.

– Napoleon Bonaparte a adus binecuvîntarea civilizaţiei în toată Europa. Un dar al cunoaşterii, al justiţiei, al ordinii. Dacă Wellington nu l-ar fi oprit în bătălia de la Waterloo...

– Ar fi trebuit să trimit mai repede trupele de rezervă, pe 17... mormăi Bonaparte, ca şi cum ar fi purtat încă o dată lupta în mintea sa, apoi îşi clătină capul. Ar fi trebuit să mor la Moscova. Pînă atunci, faima îmi era neatinsă. O, dacă Domnul ar fi abătut un glonţ spre mine la Kremlin! Istoria m-ar fi comparat cu Iulius Caesar!

– Dacă nebunii ăia nu l-ar fi oprit la Waterloo, reluă Huff, ar fi continuat pînă ar fi unit tot globul, înlăturînd pînza de păianjen a ignoranţei şi a injustiţiei de pe fiecare naţiune a pămîntului!

Bonaparte părea foarte mulţumit de concluzia lui Huff şi nu adăugă nimic. Cît despre mine, mă mulţumii să ridic din umeri.

– Uită-te aici, îmi spuse Huff, ridicîndu-se cu greu.

Mă luă de mînă şi mă conduse spre un cufăr vechi. Huff se chinui să desfacă un lanţ pe care îl purta în jurul

gîtului, dar mîinile lui nu mai puteau efectua o operație atît de delicată.

– Permiteți-mi, zise împăratul, desfăcînd lanțul de care atîrna o cheie, pe care Huff, cu mîinile tremurînde, o folosi pentru a deschide cufărul.

Înăuntru era o piatră neagră, netedă, cu litere ciudate sculptate pe toată suprafața.

– *Mon Dieu!* Piatra de la Rosetta![1] exclamă Bonaparte. Dar... cum?

– Nu e originalul, Înălțimea Voastră! explică Huff. E doar o copie.

Ridicai lampa deasupra ciudatei pietre ce purta acel mesaj indescifrabil.

– Așa, și?

– Piatra asta, zise Huff, luîndu-mi mîinile în ale sale și privindu-mă cu o intensitate nemaipomenită, va dezlega misterele epocilor! Secretele piramidelor! Enigma Sfinxului!

Pentru mine nu era decît o piatră, nu o enigmă – chiar dacă avea sculptate pe ea o mulțime de pătrățele, păsări și liniuțe șerpuite.

– Ține lampa mai aproape! îmi porunci Huff, iar eu îl ascultai. Piatra asta vine din Egipt, țara faraonilor. E foarte veche. Pe ea e scris un decret în trei limbi. Aici e greaca. Aici, același mesaj, într-altă limbă – demotica.

---

[1] Descoperită în Egipt, în 1799, de către armatele lui Napoleon, pe care este inscripționat un mesaj în trei scrieri: hieroglifă (scriere egipteană ce folosește pictograme în locul cuvintelor), demotică scriere egipteană cursivă) și greacă. Studiind această inscripție, în 1822, arheologul Jean-Françoise Champollion dezvăluie codul de descifrare a hieroglifelor și a scrierii demotice. (n.tr.)

Împăratul și cu mine ne uitam peste umărul lui, pe măsură ce explica.

– Noi, învățații, știm să descifrăm aceste limbi. Iar aici – marele mister pe care trebuie să îl rezolvăm: hieroglifele egiptene. Nu trebuie decît să comparăm literele limbilor pe care le cunoaștem cu simbolurile din scrierea necunoscută și vom sparge codul!

– Așa, și? întrebai din nou. Ce legătură are asta cu împăratul?

Lui Bonaparte cu siguranță nu îi plăcea că vorbesc despre el ca și cum nu ar fi fost prezent, dar pentru moment nu spuse nimic.

– Împăratul și oamenii săi au recuperat originalul acestei prețioase relicve în timpul expediției militare și științifice de pe malurile Nilului din 1799. Acum, cu ajutorul ei, vom fi în stare să deschidem o nouă lume a înțelegerii. Vom deschide o fereastră către minunata lume a Egiptului Antic. Cum își mumificau morții? Vom afla! Cine a construit piramidele și de ce? Unde sînt mormintele marilor faraoni, cu toate comorile lor de aur, care așteaptă să fie descoperite?

– Ați spart deja codul, așa cum spuneți, *monsieur*? întrebă Bonaparte.

– Încă mai lucrez la asta. Încă nu, răspunse Huff, coborînd capacul. Aceasta este numai una dintre comorile pe care Napoleon Bonaparte le-a ridicat din întunericul uitării și le-a adus la lumina cunoașterii. Oriunde a mers, a lăsat în urmă comoara cunoașterii prin rațiune.

Bătrînul își scutură praful de pe mîini, de parcă și-ar fi spus ultimul cuvînt.

Aș fi răspuns cu un argument, dar, sinceră să fiu, nu prea aveam ce să spun. Dintotdeauna îl respectasem și îl admirasem pe Huff. Fusese unul dintre puținii mei confidenți cînd eram mai mică. Admirația lui pentru Bonaparte mă luase complet prin surprindere și, mărturisesc, respectul pe care îl aveam pentru judecățile lui Huff îmi tulburase prejudecățile. Oare îl ridica în slăvi pe împărat doar pentru că era pe jumătate francez? Sau să fie oare posibil ca Huff să aibă, într-adevăr, dreptate în legătură cu meritele oaspetelui nostru, iar eu să îl fi judecat greșit pe Bonaparte?

Înainte ca eu să pot spune ceva, împăratul scoase un ceas de buzunar, se uită la el și ne zise:

– Marchand așteaptă să mă tundă, așa încît mă tem că trebuie să plecăm.

Îl sărută pe bătrîn pe ambii obraji, în maniera franțuzească. Întru cîtva excesiv, după părerea mea, dar Huff părea încîntat. Eu îl îmbrățișai de rămas-bun – în maniera englezească.

Plecînd din laborator, Bonaparte se împiedică și se lovi de un raft de cărți. Un volum căzu. Bonaparte îl ridică, dădu la o parte praful de pe copertă și citi cu voce tare titlul în franceză, care s-ar traduce prin *Experimente aeronautice*, de Joseph și Jacques Etienne Montgolfier.

– Ah, spuse Bonaparte, amintindu-și de ceva. Frații Montgolfier...

– I-ați cunoscut? întrebă Huff, emoționat.

– *Mais oui!* răspunse Bonaparte. Au vrut să-mi construiască unul dintre baloanele lor cu aer cald – pentru spionaj aerian pe cîmpul de luptă. Firește că nu le-am

acceptat proiectul. Un bun general își cunoaște dușmanul și fără să-i vadă creștetul.

Împăratul puse cartea la locul ei, pe raft.

Îi făcurăm semn de rămas-bun lui Huff, care rămase în peșteră pentru a lucra la hieroglifele sale, iar noi ne îndreptarăm spre ieșire. Nu mă puteam abține să nu mă întreb cum de reușea bătrînul și fragilul Huff să ajungă la laborator în fiecare zi, străbătînd dificila cale prin peșteră. Presupun că putea să compenseze prin voință ceea ce îi lipsea ca vitalitate.

După douăzeci de minute, împăratul și cu mine ajunserăm la lumină.

– Se pare că o să plouă, am spus eu. Am face bine să ne întoarcem.

– Da, răspunse împăratul. Dar, cum spunea același doctor Franklin, e bine să ne grăbim încet.

Hope își freca botul de Belle precum un petitor.

– Ah, zise Bonaparte. Hope e ca și mine. Nu poate rezista unui chip frumos.

Încălecarăm.

Aveam ceva să îi spun împăratului, acum că Huff nu ne mai putea auzi.

– Ați furat Piatra de la Rosetta, nu-i așa?

Împăratul ridică din umeri.

– Mai degrabă ai putea spune că am împrumutat-o.

– Sora mea, Jane, spune că ați ascuns comori uluitoare. Le-ați furat și pe acelea de la...

Împăratul se uită la mine furios.

– Ai vrea să afli despre comorile lui Napoleon Bonaparte? Ai vrea, *mademoiselle?* Da, sînt uluitoare, dar nu sînt ascunse: porturile din Anvers și Flushing, unde

pot începea cele mai mari flote ale lumii. Canalizările pe care le-am construit la Dunkirk, Le Havre și Nice. Docurile uriașe de la Charbourg, portul Veneției. Drumurile pietruite care leagă Anvers de Amsterdam, Mainz de Metz, Bordeaux de Bayonne. Trecătorile amenajate peste Simplon, La Corniche și Mont Genevre, care deschid Alpii în toate cele patru direcții și depășesc toate construcțiile vechii Rome! Alte comori? Altele?

Mă uitai la el, fără să pot spune vreun cuvînt. El continuă.

– Reconstruirea Bisericii, distruse de Revoluție. Punerea bazelor unor noi industrii, noul muzeu Luvru, depozite, străzi, alimentarea cu apă a Parisului. Cheiurile rîului Sena. Revigorarea industriei textile în Lyon, construirea canalului Rin-Rhone. Mai mult de o sută de fabrici de zahăr. Drumul care leagă Pirineii de Alpi, Parma de Spezia, Savona de Piemont. Podurile peste Sena, altele la Tours și Lyon. Muzeul lui Napoleon, unde, te asigur, mademoiselle, operele de artă au fost obținute prin cumpărare ori prin tratate de pace. Acestea – acestea sînt toate comorile lui Napoleon și vor dăinui peste secole!

Pentru a doua oară în decursul aceleiași zile, rămăsesem fără argumente. Putea fi adevărat? Era oare posibil ca toate aceste realizări să i se datoreze numai unui om – unui *singur* om?

Merserăm în liniște tot restul drumului pînă la Briars.

Capitolul 8

– Au! Marchand, lucrezi cu foarfeca, nu cu ghilotina! Ai grijă!

Împăratul puse mîna acolo unde apăruse o picătură de sînge, pentru că valetul său îl ciupise din greșeală. Era o biată zgîrietură – îmi dădeam seama de asta de acolo de unde stăteam – dar împăratul porunci:

– Adu bandajele!

– Îmi pare foarte rău, Maiestate, zise Marchand, aducînd un prosop. V-ați mișcat, deși v-am avertizat...

– Mă faci vinovat de propria rană? strigă Bonaparte ranchiunos, apoi se întoarse spre mine: Să nu lași niciodată un francez să te tundă, Betsy!

– Voi încerca să țin minte asta, domnule! i-am răspuns, fără să înțeleg prea bine ce vrea să zică.

Să urmăresc cum cineva se tunde nu era ceea ce aș fi putut să numesc o manieră foarte interesantă de a-ți petrece o după-amiază, dar, de cînd mă întorsesem de la școală, aveam la dispoziție foarte mult timp și prea puține lucruri de făcut. După părerea tatălui meu, educația mea era încheiată. „Nici o fată nu ar trebui să stea la școală după ce a împlinit paisprezece ani" – acesta

era motto-ul lui. Cînd mama îi sugerase că ceva mai multă instruire mi-ar fi de folos, tata avusese o criză.

– Pentru ce o pregătim pe Betsy? urlă el. Să fie Guvernator General al Indiei?

Ca de obicei, mama abandonase lupta.

Nu pot spune că eram dezamăgită că mă întorsesem de la Hawthorne. Îndrăznesc să cred că nici ei nu erau dezamăgiți că nu aveam să mai plec. Simțeam, însă, că schimbasem o închisoare cu alta. Ce putea oare să facă o fată pe stînca asta nenorocită? Să scoată cartofi dulci împreună cu sclavii. Să învețe de la mama cum să coasă și alte prostii. Să o asculte pe Jane cum se smiorcăie. Sau să se uite cum fostul împărat al Franței se tunde. Alegerea nu era prea greu de făcut.

Marchand aplică prosopul pe gîtul împăratului la fel de delicat cum ar fi atins fundulețul unui prunc.

– Gata, Sire! îl îmbună valetul. Sîngerarea s-a oprit.

– Nu mulțumită ție! bombăni împăratul.

Își îndepărtă cîteva fire de păr de pe umeri. Marchand îi întinse o oglindă, pentru a putea examina rezultatul chinurilor sale. Împăratul își întoarse capul într-o parte și în alta.

– *Petit Tondu,* spuse, privindu-și cu ochi critic reflecția.

– Domnule? îl întrebai, neînțelegînd ce vrea să zică.

– Tunsulică, traduse el. Așa îmi spuneau băieții la Academie. Nu se voia un compliment.

– Mie îmi spuneau Colonii. Cînd eram la școală.

Bonaparte își trecu mîna prin buclele tunse și mă privi întrebător.

– Pentru că eram mereu o revoltată, la fel cum s-au revoltat americanii din colonii împotriva englezilor, explicai.

Împăratul zîmbi şi sări de pe scaun.

– *Viens!* zise, străbătînd camera cu paşi mari.

Nu ştiam unde vrea să mă ducă, dar nici nu-mi prea păsa. Îl urmai.

Ajunserăm într-o altă cameră a pavilionului. Era destul de umedă şi răcoroasă, plină de cutii nedesfăcute. Avusese dreptate să facă acea comparaţie cu iarna rusească.

– O să-ţi arăt autobiografia mea, spuse Bonaparte, apropiindu-se de o ladă mare din lemn, umplută cu paie, pe care se putea citi: Sèvres; Tuileries.

Îngenunche şi scoase cu iuţeală paiele din cutie, ca un copil nerăbdător să desfacă ambalajul cadourilor de Crăciun. Obiectul pe care îl scoase din cutie era înfăşurat în ziare franţuzeşti vechi şi îngălbenite. Nu erau nimic altceva decît porţelanuri pictate, pe care el mi le arătă plin de mîndrie.

– Credeam că urma să îmi arătaţi autobiografia dumneavoastră...

– *Exactement!* zise Bonaparte şi ridică din cutie cîteva farfurii, lăsînd în urmă atîtea paie, încît mă simţeam ca într-o cocină. Aceste porţelanuri de Sèvres de la Tuileries au fost făcute pentru mine. Ele povestesc viaţa mea.

Curioasă, mă uitai la una dintre ele.

– Mă ajuţi să le desfac?

Am făcut semn că da şi am întins mîna spre ladă.

– Firește, nu sînt în ordine cronologică, spuse el pe măsură ce desfăcea farfuriile şi îmi arăta imaginile.

– Asta e bătălia de la Austerlitz. Cea mai mare victorie din cariera mea! Pe atunci nu aveați decît patru ani, *mademoiselle.*

– Împotriva cui?

– Împotriva Rusiei și Austriei, îmi răspunse.

Îmi arătă apoi o altă farfurie, pe care erau pictați cai cabrați și mulți soldați cu muschete și tunuri. Cîțiva oameni erau întinși pe jos, în poziții dramatice, cu pete roșii de sînge pe uniforme. Cine oare ar fi putut să mănînce de pe asemenea farfurii? Mie mi-ar fi produs indigestie! Un personaj călare, asemănător cu Bonaparte, cu sabia ridicată în aer, mai subțirel și mai chipeș decît modelul, ocupa primul-plan.

– *Bien sûr,* cîteodată artistul exagerează un pic, îmi spuse, rînjind. Am dat bătălia asta din trăsură, explică el chicotind.

Am mai despachetat încă două farfurii. Pe una era reprezentată o femeie superbă, cu părul negru, cu pielea albă ca pieptul unui porumbel. Purta un frumos colier de safire, înconjurate de mici diamante strălucitoare. Zîmbetul ei părea să ascundă un secret, precum cel al Giocondei din faimoasa pictură a lui da Vinci.

– Cine este? l-am întrebat pe împărat.

Melancolia i se întipări pe chip, urmată de o amintire dureroasă de demult.

– Joséphine a mea, spuse încet, de parcă s-ar fi temut să nu trezească pe cineva din somn.

– Soția dumneavoastră?

– Odată, demult, oftă împăratul. *Ma belle* – dulcea și unica mea Joséphine, adăugă el, frecîndu-se la ochi.

Nu l-am întrebat ce se întîmplase cu ea. Mă temeam să nu fie prea dureros pentru el. N-am crezut să îmi pese vreodată de sentimentele împăratului, dar era greu să nu simți compasiune pentru jalea de pe chipul lui.

– Să o deschidem și pe asta, l-am îndemnat, întinzîndu-i o altă farfurie.

Speram ca schimbarea să îl înveselească, dar mă tem că alegerea fusese nefericită, pentru că, după ce a îndepărtat ambalajul, am văzut portretul unei alte doamne și al unui băiețel blond absolut fermecător, care ar fi trebuit să aibă cam aceeași vîrstă cu fratele meu, Alexander.

– Fiul meu, spuse Bonaparte, făcînd eforturi să își controleze emoțiile. Regele Romei. Și mama sa, Marie Louise.

– Unde sînt acum?

– Prizonieri, ca și mine, la Palatul Schönbrunn, în Austria, răspunse împăratul, privind îndelung farfuria, apoi zise încet, ca pentru sine: O să-l învețe oare să-și urască tatăl?

M-am străduit din răsputeri să găsesc un lucru pe care să i-l pot spune pentru a-l liniști, așa cum făceam și la înmormîntări. De data aceasta, avui ceva mai mult succes.

– Poate că îl veți mai revedea, i-am spus, cu speranță în glas. Și îi veți arăta chiar dumneavoastră care este adevărul.

Împăratul dădu aprobator din cap, dar era limpede că nu e deloc optimist, iar eu mă grăbii să adaug:

– La fel cum mi-a arătat și mie Huff.

Bonaparte își ridică încet privirea către mine. Ochii îi ardeau de recunoștință și de un sentiment al victoriei.

Presupun că la fel arătase și la Austerlitz și puteam să înțeleg de ce oamenii îi urmau ordinele – chiar dacă asta însemna să mărșăluiască la moarte sigură – pentru a avea șansa de a primi o privire aprobatoare din partea lui.

Începeam să mă simt stînjenită, întrebîndu-mă dacă trebuie să mă simt victorioasă ori înfrîntă. Cine cîștigase, la urma urmei? Împăratul sau eu?

Chiar atunci, auzirăm pași și voci în cealaltă cameră. Se părea că amiralul venise pentru a discuta cu Bertrand, mareșalul împăratului, despre aprovizionarea pavilionului. O clipă mai tîrziu, o altă persoană a intrat grăbită în cameră, căutîndu-l pe amiral. Oricine va fi fost, era în mod clar tulburat la culme. Bonaparte și cu mine traserăm cu urechea la discuție.

– Domnule amiral! Domnule amiral! strigă omul, cu respirația tăiată.

– Ce s-a întîmplat, căpitane? răspunse acesta. Care e problema?

– A, aici sînteți, domnule! L-am... l-am pierdut pe împărat! A fugit de lîngă mine și a evadat! L-am căutat pe insulă în lung și în lat, dar... dar i-am pierdut urma!

– Doar se joacă cu tine, Poppleton, spuse calm amiralul. Sînt sigur că îi vei găsi calul în grajd. Și o să ia o masă pe cinste, bucuros nevoie-mare! Vorbesc de generalul Napoleon, deși e valabil și pentru cal...

Eu și cu împăratul ne uitarăm unul la celălalt, chicotind precum copiii. Cînd ne liniștirăm, ceea ce, mărturisesc, ne-a luat destul timp, ne îndreptarăm din nou atenția către farfurii.

Bonaparte o scoase pe ultima din cutie și o desfăcu.

– Ah, zise, iată premiul meu!

Mi-o arătă. Nu era nici o imagine pe ea, doar niște cuvinte.

– *Codul napoleonian,* spuse Bonaparte, plin de mîndrie. Nu poate încăpea tot pe farfurie. Aici nu e scris decît un rezumat.

– Un cod? Precum cel de pe Piatra de la Rosetta?

– Nu, *mademoiselle.* Nu tipul acela de cod! Acestea sînt legi, garantînd drepturile tuturor cetățenilor. Eu am dat legile acestea Franței. Le-aș fi dat și restului lumii, dacă șarmantul dumneavoastră general Wellington nu m-ar fi oprit.

M-am străduit să traduc cuvintele înscrise pe farfurie.

– Liber-tate indi-vidu-ală, libertatea de a...

– Libertatea de a munci, completă împăratul, libertatea de conștiință, libertatea religioasă, egalitatea tuturor în fața legii.

– Dar – dar asta seamănă cu constituția americană!

– Americanii au furat-o de la francezi, zise el, zîmbind. De la filosofii noștri, *monsieur* Rousseau și alții. Deși americanii și-au organizat mica lor revoluție înaintea noastră.

Libertate. Rebeliune. Ce idee minunată! Cred că aș fi putut fi fericită trăind în Franța.

– Dumneavoastră ați scris legile acestea?

– Multe dintre ele, spuse Bonaparte.

„Ia te uită, mă gîndeam, poate că nu a fost chiar așa un dictator... Poate că înfrîngerea lui Bonaparte nu a fost tocmai un motiv de bucurie pentru lume."

Îl ajutai să își aranjeze farfuriile pe șemineu. În cameră se făcea simțit un curent puternic. Împăratul începu să tremure și mă rugă să îl întreb pe tata dacă nu ar putea

să trimită niște lemne de foc. Am fost de acord și m-am dus acasă, unde mă așteptau cu masa pusă.

Între pavilion și Briars nu era decît o distanță mică. Pe cînd dădeam colțul, cineva mă apucă de braț. Am încercat să țip, dar mă împiedică o mînă care mi se așeză de îndată peste gură. În clipa cînd făcui semn cu ochii că recunoscusem persoana care mă prinsese, „călușul" fu îndepărtat.

– Huff! Ce s-a întîmplat?

– Sst! Vino cu mine! șopti bătrînul, ducîndu-mă înspre un loc izolat, sub un bananier.

În apropiere, se afla o santinelă înarmată, avînd sarcina de a-l supraveghea pe împărat. Mi se părea teribil de chipeș.

– E totul în regulă, domnișoară Balcombe? strigă spre mine santinela.

– Ăăă... da, domnule! am răspuns, surprinsă că un soldat atît de frumos știa cine sînt.

Mă surprinse cum mă uitam atentă la el și îmi făcu cu ochiul, după care își duse mîna la pălărie și își continuă rondul.

M-am întors spre bătrîn.

– Ce e, Huff?

– Am nevoie de ajutorul tău, draga mea.

– Willie și Alexander își neglijează din nou studiile? Știi doar că nu am prea mare influență asupra lor...

– Sst! zise el din nou, trăgîndu-mă mai aproape.

Huff își freca mîinile nervos și se uita de jur împrejur pentru a vedea dacă ne urmărește cineva.

– De ce vorbești în șoaptă?

– Împăratul trebuie să-şi continue misiunea sa benefică, spuse Huff plin de convingere. Poate că o să conducă o revoltă musulmană în Arabia! Sau poate că o să ducă la bun sfîrşit ce a început Alexandru cel Mare şi o să cucerească Asia Mică. Trebuie să i se permită să aducă lumii întregi libertatea şi ştiinţa!

– Ei, da, asta sună a cauză nobilă, i-am zis nu tocmai convinsă, dar va fi cam greu, dat fiind că e prizonier.

– Am un plan pentru evadarea lui! răspunse Huff, cu simplitatea cu care ar fi făcut o remarcă asupra vremii.

Evadare! La naiba! Se părea că bătrînul îşi pierduse minţile de-a binelea.

– Iar tu o să mă ajuţi, adăugă Huff.

– Ce? Nu am în nici un caz de gînd să fac asta! Zău, Huff, cred că ai stat prea mult timp cu nasul în chimicalele tale! i-am spus şi m-am întors să plec.

– Betsy! Aşteaptă! Betsy! Te rog!... Lasă-mă să îţi spun!

M-am oprit. Trebuia să aud ce avea de spus. Îi datoram măcar atît. M-am întors spre el, cu braţele încrucişate.

– Ei? i-am zis, nerăbdătoare.

Huff îşi puse braţele slăbănoage pe umerii mei.

– Îţi mulţumesc, draga mea – gîndeşte-te, cum ar fi să rămîi în istorie drept fata care l-a eliberat pe marele Napoleon Bonaparte! Fata care a făcut ca realizările Revoluţiei să se răspîndească de-a lungul şi de-a latul globului!

– Ridicol! i-am răspuns. De ce? De ce? Nu-ţi dai seama ce scandal ar ieşi? Ce dezastru! Cine şi-ar putea închipui ca fiica lui William Balcombe ar fi în stare să facă asta? Familia mea – întregul Imperiu Britanic – o să... o să facă spume de furie!

Huff îmi ridică ușor bărbia și mă privi în ochi. Dădu din cap că da. Încet. Foarte încet.

„Hmmm... mă gîndii eu. Aș putea, așadar, să stîrnesc o oarecare tulburare, să-l eliberez pe împărat și să salvez, cu ocazia asta, lumea?“ Nu era tocmai rău pentru o fată care se topea de plictiseală și lipsise de la orele de istorie ale domnișoarei Bosworth.

Se făcu lumină în mintea mea.

– Bine, te ajut! am fost de acord.

Capitolul 9

Am aranjat să mă întîlnesc cu Huff în laborator a doua zi de dimineață. Nu avea de gînd să îmi dezvăluie pînă atunci mai multe în legătură cu planul lui de a-l elibera pe Bonaparte. Mă rugă, în schimb, să fac ceva pentru el – o rugăminte extrem de ciudată, și anume, să aduc cu mine cît mai multe rochii de mătase cu putință. Să cerșesc, să împrumut sau să le fur, dacă era cazul. Dar, orice aș face, să nu cumva să dezvălui scopul pentru care le adun. Firește, nu aveam cum să dezvălui ceea ce nu știam...

A doua zi de dimineață, după micul dejun, m-am dus în camera mea, plîngîndu-mă de dureri de cap. După ce m-am asigurat că sînt singură, am deschis lada cu haine. Mirosul puternic de mucegai îmi pătrunse nările. Cîtă vreme fandosita de Jane se schimba de cîteva ori pe zi, era o minune că biata cutie stătea închisă îndeajuns de mult timp pentru a prinde acel miros atît de neplăcut. Îmi ținui respirația și răscolii rochiile, pentru a vedea ce aș putea să găsesc: cea roz, cea înflorată, cea cu volănașe, pe care o detestam din tot sufletul, cea verde și oribilă pe care mi-o lăsase verișoara Cassandra. Nici una dintre rochiile mele nu erau din mătase – doar bumbac, pentru

că îmi păsa prea puțin de ce era la modă. O fată poate să alerge ca un cal cînd poartă bumbac. În mătase, însă, nu făceam decît să transpir ca un cal. Jane, în schimb, adora finețurile și nu ar fi alergat nici ca să-și salveze viața, așa încît am avut plăcerea să descopăr că cele mai multe rochii de-ale ei erau din acel material produs din chinurile prețioșilor viermi aduși din China. Cu siguranță, mă gîndeam eu, nu avea să ducă dorul cîtorva.

– Ce ai de gînd să faci, Betsy?

Ca de obicei, Jane intrase în cameră neauzită, ca o cobră. Mă fixa cu ochii ei verzi, care se plimbau de colo-colo, de parcă ar fi fost în căutarea unui loc potrivit pentru a-și înfige colții. Eu stăteam în mijlocul camerei, cu mai multe rochii sub braț, rugîndu-mă să nu mă părăsească imaginația.

– Mama vrea să le modifice pe astea, am mințit-o, impresionată de inventivitatea mea în momentele de criză.

– De ce? întrebă sec Jane. Ce e în neregulă cu ele?

O, Doamne!

– Ăăă... nimic. Doar că... ea crede că pieptul ți s-a împlinit destul de frumos și că ar trebui să-l arăți mai mult.

Cînd nu știi ce să faci, flatează! Asta mergea întotdeauna cu Jane.

– Hmm, mormăi Jane, cîntărind situația.

Off, fusese cît pe-aci! Dar nu mă puteam relaxa încă.

– Mama vrea să îmi arăt decolteul? Nu prea îi stă în fire...

– Păi i-am zis eu, și... și eu am fost surprinsă la început. Dar știi cît de tare vrea să te măriți, continuai cu

o voce stinsă. Ofițerii tineri se dau în vînt după decolteuri. Și nu se poate să nu avem cîteva petreceri în preajma Crăciunului...

Jane își încreți fruntea. Nu-i era tocmai ușor să gîndească, sărăcuța...

– Aha! spuse.

În sfîrșit! O convinsesem. Abia m-am putut abține să nu răsuflu ușurată.

– Mă duc jos, să îmi ia mama măsurile, continuă ea, întinzîndu-și mîna după rochii.

La naiba! Gîndește repede, Betsy!

– O, nu, nu poți să faci asta! am sărit eu, trăgînd rochiile înspre mine, înainte să le poată apuca.

– De ce nu? Cum o să mi le poată potrivi dacă nu le port?

– E... e...

Haide, haide, știu că poți!

– E o surpriză.

Of, imaginația lui Betsy salvează din nou situația!

– Pentru ziua ta. Nu aș vrea să îi strici bucuria mamei. O să mă omoare dacă află că ți-am spus!

– O, zise Jane, convinsă pe deplin. Nu te îngrijora, surioară. O să țin secret.

Da, da, sigur!

Jane se întoarse să plece. Începeam să mă relaxez. Mai era destul pînă să vină ziua ei, aveam destul timp la dispoziție ca să scornesc ceva. Dar-ar Domnul! Dar o secundă mai tîrziu, Jane se opri în prag și se întoarse spre mine.

– Betsy, te simți bine? Pari... agitată. Cam ca atunci cînd ți-a scos fierarul dintele.

– N-am nimic, Jane. Doar că am venit acasă de cîteva zile. Cred că am nevoie de timp ca să mă obișnuiesc din nou.

Jane ridică din umeri și ieși.

După aproape o oră, cînd eram sigură că ieșise din casă pentru a se plimba – să facă cumpărături în oraș, fără îndoială – îndesai rochiile ei de mătase pe dedesubtul celei pe care o purtam și mă strecurai afară din casă.

Îl găsii pe bătrînul Huff preocupat, aplecat peste o carte cu coperte scorțoase din laboratorul său. O diagramă uriașă – planul de construcție al vreunei mașinării – era întinsă pe masă, iar lampa arunca peste ea umbre prelungi, ca niște degete. Desenul indica distanțe și măsuri, dimensiunile pentru un fel de coș și un obiect uriaș, asemănător cu un bulb, suspendat cu sîrme și cabluri. Bănuiam că diagrama avea legătură cu planurile lui Huff de a-l elibera pe împărat.

– Progresezi? l-am întrebat.

– Aaaaa!

Speriat, bătrînul sări din scaun de parcă ar fi întinerit brusc.

– Pentru numele lui Dumnezeu, Betsy! O să îmi provoci un atac de cord!

– Scuze!

Huff se așează din nou și îmi arătă diagrama.

– Asta îl va purta pe împărat spre libertate.

După aceste cuvinte, se cufundă din nou în lectură. M-am uitat peste umărul lui – era tocmai cartea pe care împăratul o răsturnase cu o zi în urmă – cartea fraților Montgolfier despre experimentele aeronautice. Huff citea capitolul despre construirea unui balon cu aer cald.

– Vrei să spui că împăratul o să zboare de pe Sfînta Elena?

– Întocmai, răspunse Huff, privindu-mă de sus pînă jos. Te-ai mai îngrășat, draga mea. Încearcă să slăbești. Avem nevoie să fii cît mai ușoară pentru zborurile de încercare.

Zboruri de încercare? Doar nu avea de gînd să mă pună în mașinăria aia! Cît despre presupusa mea tendință de îngrășare, scosei rochiile de mătase de dedesubtul hainei mele și i le oferii.

– Ah, spuse el. Îți mulțumesc, draga mea. Știam că pot conta pe tine.

Bătrînul începu să sfîșie rochiile lui Jane, transformîndu-le în simple fîșii de mătase.

– Huff! Astea sînt ale lui Jane! O să mă mănînce de vie!

– Stai liniștită, draga mea, răspunse Huff, continuîndu-și munca.

Nu-mi era greu să îmi imaginez cum aveau să fie folosite rochiile – din ele urma să fie alcătuit balonul. Cum avea să se simtă Jane, știind că datorită rochiilor ei și-a găsit scăparea cel mai celebru dintre prizonierii Angliei? Trebuie să mărturisesc că la acest gînd mi se așternu un zîmbet pe buze.

– Uite aici ac și ață, zise Huff, întinzîndu-mi o cutie roșie de catifea. Am nevoie de ochii și mîinile tale tinere.

– Ce ai vrea să fac?

– Să coși fîșiile de mătase una lîngă alta. Uite așa, îmi explică el, arătîndu-mi diagrama balonului.

– Cusutul, cu părere de rău, nu prea e punctul meu tare. Mama intenționa să îmi arate...

– Ei, lasă, spuse Huff, dînd indiferent din mînă. Îți vei îmbunătăți tehnica pe parcurs.

Am oftat, am pus ața în ac și am început să cos așa cum mă pricepeam. Ce ironie! Cine ar fi crezut că aveam să regret că nu luasem mai multe lecții de cusut!

– Au!

Mă înțepasem în deget. Mi-am băgat degetul în gură și am supt o picătură de sînge cu gust de metal.

– Șmprtcredspsnlgtrcpvststa?

– Ce? Vorbește clar, fata mea! Nu vorbi cu degetul în gură!

– Am zis „Și împăratul ce are de spus în legătură cu toată povestea asta?"

– Despre evadarea în balonul meu? Nu știu.

– Cum adică? Nu i-ai spus?

– Nu e deloc nevoie ca el să știe, pînă în ultima clipă, explică bătrînul. Ba chiar ar fi nerecomandabil ca el să afle.

Îl privii mirată.

– În primul rînd, mă lămuri bătrînul, sînt spioni peste tot. Ar fi greu să îl găsești pe împărat singur, pentru a-i spune.

Huff avea mare dreptate. Mă gîndii la Poppleton și la toți ceilalți care îl păzeau pe împărat. Cît despre indiscretul acela de Gourgaud, ce să mai spun? Cred că nici un secret nu ar fi în siguranță dacă ar ajunge la el. Iar dacă împăratul știa ceva, cu siguranță că va afla și Gourgaud.

– În orice caz, adăugă Huff, nu vreau să îi las împăratului prea mult timp la dispoziție pentru a se gîndi la planurile noastre. După cum ai văzut și tu ieri din atitudinea pe care o avea vorbind despre frații Montgolfier,

nu s-ar putea spune că se dă în vînt după aeronautică. Dar e un om de acțiune și plin de curaj. Dacă îi oferim pur și simplu produsul finit, va recunoaște că balonul reprezintă singura lui speranță de a obține libertatea – și se va urca la bord!

– Mda, poate că ai dreptate, am fost eu de acord. Deși mi-aș dori atît de mult să îi spun...

– Nu! Trebuie să rămînă secret! exclamă Huff, cu ciucurele de la fes clătinîndu-i-se de emoție. Nu avem timp de pierdut! Trebuie să terminăm balonul înainte ca împăratul să fie mutat la Longwood. Cînd se va întîmpla asta? Ai auzit cumva?

Am încercat să îmi amintesc conversația dintre amiralul Cockburn și părinții mei, la care trăsesem cu urechea.

– Se pare că o lună sau două, cred.

– Bine, zise Huff, asta înseamnă că avem la dispoziție destul timp.

Se ridică de pe scaun și începu să pășească de colo-colo prin laboratorul din peșteră.

– La Longwood paza va fi mai strictă. Va fi aproape imposibil să îi aranjăm evadarea de acolo. Iar cam pe cînd va fi transferat la Longwood – dar cine știe cînd se va întîmpla asta? – va sosi și noul guvernator. Noul temnicer al împăratului. Am auzit că Sir Hudson Lowe nu este un om la fel de... flexibil precum amiralul Cockburn.

Mă întrebam ce fel de temnicer va fi Guvernatorul Lowe și ce viață avea să ducă împăratul. Huff mă întrerupse.

– O să avem nevoie de mai multe rochii, Betsy. Astea nu ne ajung nici pe departe. Poți să faci rost de mai multe?

Am clătinat capul în sens că nu.

– Cel puțin, nu de la Jane. Am păcălit-o o dată, gata!

– Asta o să ne cam dea de furcă, oftă Huff.

Se scărpină pe frunte, gînditor. Apoi păru că îi vine o idee. Băgă mîna într-unul din buzunarele robei sale lungi și albe, și scoase cîteva guinee – sau ceea ce numeam noi „guinee", de vreme ce monedele englezești erau atît de rare, încît toți foloseam reali spanioli, „dolari cu leu" olandezi, ducați venețieni sau rupii de argint drept înlocuitori.

– Uite aici, spuse, întinzîndu-mi banii. Du-te în Jamestown. O navă comercială a venit cu puțin înainte să te întorci tu pe Sfînta Elena. Poate ca a adus și baloți de mătase pentru doamne. Există magazine unde să poți cumpăra așa ceva, nu?

– Presupun că da.

– Cumpără cît poți de multă.

Lăsai cusutul și mă pregătii să plec.

– Și ai grijă să nu te vadă cineva! mă avertiză bătrînul.

Capitolul 10

Slavă Domnului că nu am dat nas în nas cu Jane cît timp am fost în Jamestown. Aveam şi aşa o misiune îndeajuns de complicată. În următoarele săptămîni, am dus o viaţă dublă. În timpul zilei, îl vizitam pe împărat, cu care ajunsesem atît de apropiată, încît îi spuneam ocazional „Boney" sau stăteam cu mama, învăţînd plicticoasele meşteşuguri femeieşti. Noaptea, plecam pe furiş de la Briars pentru a construi balonul în laboratorul lui Huff. Tot timpul exista primejdia de a fi descoperită şi timpul ne presa din ce în ce mai mult. Mulţumită faptului că reuşisem să cumpăr îndeajuns de multă mătase din Jamestown, puteam munci într-un ritm susţinut.

Într-o seară, am fost invitată să iau masa împreună cu împăratul şi suita sa. Cred că asta însemna că devenisem o persoană de încredere, pentru că discuţiile se desfăşurau fără oprelişti în prezenţa mea.

– Care e lucrul care vă lipseşte cel mai mult de acasă? îl întrebă pe împărat contesa de Montholon, soţia unuia dintre aghiotanţii lui Bonaparte.

Nu-mi scăpă atenţiei că părea să flirteze cu el. Soţul ei nu da semne de supărare.

– Nu vă voi da răspunsul pe care îl așteptați, contesă, răspunse împăratul rînjind. *C'est le vin!*

Vinul! Se auziră din toate părțile rîsete aprobatoare.

– Nu știu cum denumesc englezii lichidul îmbuteliat pe care ni-l aduc aici pe nave, dar în Franța, ar fi aruncat din cală.

Spre deosebire de ceilalți, Gourgaud părea deosebit de tulburat de amintirea locurilor natale. Se ridică brusc de la masă și se duse la zid, sprijinindu-și capul de el.

– *Oh, liberté!* se plînse. De ce sînt prizonier?

– Gourgaud, spuse împăratul calm, de parcă ar mai fi auzit totul de cîteva ori, șezi și termină de mîncat. Lasă teatralitatea pentru mai tîrziu, cînd citim Voltaire!

– Maiestate! zise Gourgaud, întorcîndu-se cu fața la noi. Nu v-am salvat eu de cazacul acela în Rusia?

– Ești un om viteaz, dar uimitor de copilăros, răspunse împăratul. Acum, te rog, întoarce-te la masă.

Da, împăratul avea dreptate. Gourgaud se comporta ca un copil. Dar nu mă puteam abține să nu îmi pară rău pentru el. Pe de altă parte însă, nimeni nu se plîngea, așa încît de ce ar fi făcut-o el?

– Ce e în neregulă cu voi, cu toți? zise Gourgaud, arătîndu-i pe toți cu degetul, de la un capăt la celălalt al mesei, iar noi ne lăsarăm furculițele pe masă, cu ochii ațintiți la omul agitat. Vouă... vouă nu vă e dor de prieteni... de familii? De căminele pe care le-ați lăsat în urmă? Mergeți la tăiere în liniște, precum mieii? Voi nu aveți sentimente?

Mă întrebam cum avea împăratul să reacționeze la această izbucnire. Va porunci să i se taie capul lui

Gourgaud? Cred că și ceilalți erau la fel de neliniștiți ca și mine.

Singurul sunet pe care îl auzeam era fremătatul perdelelor în bătaia brizei de seară. Nimeni nu știa ce să spună, cu atît mai puțin eu. Îmi aminteam de perioadele cînd părinții mei nu erau în cei mai buni termeni și toți trebuia să suportăm o masă petrecută într-o liniște apăsătoare. În cele din urmă, împăratul sparse gheața.

– Dragul meu Gourgaud, ce ghinion pe capul tău! spuse Bonaparte pe un ton vesel, ridicîndu-se și punîndu-și o mînă pe umărul nefericitului. Nu e adevărat că e cu mult mai bine să fii egoist, să nu te gîndești decît la tine însuți. Dacă ai fi fost așa, nu te-ar fi preocupat soarta mamei sau a surorii tale, nu?

Împăratul îl conduse pe deja obedientul Gourgaud la locul său.

– Trage o dușcă, o să te ajute, îl sfătui în continuare împăratul, după care se întoarse în capul mesei. Bertrand se grăbi să îi tragă scaunul – o sincronizare perfectă, întocmai ca într-un dans repetat de mii de ori. Trebuie să îți controlezi imaginația, continuă Bonaparte. Altfel, riști să înnebunești. Vreau ca prietenii mei să mă înveselească, nu să mă întristeze și mai tare cu fețele lor lungi.

– Mă... mă voi strădui, Sire, răspunse Gourgaud, suflîndu-și nasul.

– Bravo!

Împăratul ridică furculița. Toți începurăm din nou să mîncăm. *Madame* Bertrand pălăvrăgea întruna despre ce vor fi purtînd doamnele prin Paris anul acesta. Eram ușurată că întreg episodul jenant se încheiase. Sau, cel puțin, așa credeam eu...

– Crezi că eu nu am momentele mele teribile? o întrerupse Bonaparte, fără a se adresa cuiva în particular, privind în gol. Noaptea mă trezesc și mă gîndesc ce am fost și ce am ajuns. Dar nu regret nimic. Nimeni altcineva nu poate fi învinuit pentru căderea mea în afară de mine. Cel mai mare dușman al meu am fost eu însumi.

Eram uluită de mărturisirea împăratului. Îl admiram acum mai mult pentru că fusese capabil de o asemenea confesiune.

– Dar, Sire, spuse Gourgaud servil, faptul că am fost condamnați la exil în acest loc oribil nu este vina dumneavoastră. Nu voiam să spun...

– Știu că nu ai vrut, Gourgaud, răspunse Bonaparte oftînd, apoi, cu ochii ațintiți asupra mea, zise: Și, cîteodată, mai visez și eu la evadare.

Doamne Dumnezeule! Aflase oare de planul lui Huff?

– Aghhh!

– *Mademoiselle* Betsy se înecă! îi atrase Bonaparte atenția lui Bertrand. Ajut-o. *Vite!*

Bertrand veni în grabă lîngă mine și mă lovi peste spate. O bucată din friptura de pui îmi rămăsese în gît, iar eu tușeam fără să mă pot opri, ca și cum aș fi fost atinsă de ciumă.

– Marchand! strigă împăratul. Adu apă!

Se vorbea chiar să trimită după doctorul O'Meara. După o vreme, am reușit să scap de nesuferita bucățică.

Acum însuși împăratul venise lîngă mine.

– Mă bucur că încă mai sînteți printre noi, *mademoiselle*, zise el, ajutîndu-mă să ajung pe sofa. Altfel, s-ar fi spus că v-am otrăvit.

Masa se încheie, iar Bonaparte începu să ne recite din *Candide*, piesa lui Voltaire, într-o manieră cam exagerat de pasională. Cu toate acestea, el continuă pînă cînd unii dintre noi – inclusiv eu – dădurăm semne că am fi pe punctul de a aţipi.

– *Madame*, aţi adormit! zbieră Bonaparte la soţia lui Bertrand.

Doamna se trezi imediat. Cîteva clipe mai tîrziu, Gourgaud păru că se scufundă într-un vas plin cu floricele roz.

– Trezeşte-te, Gourgaud! strigă împăratul.

Gourgaud sforăi scurt, apoi ţîşni în picioare.

– La ordinele dumneavoastră, Sire! îngăimă el.

După lectura interminabilă din Voltaire, împăratul mă rugă să îl însoţesc la o partidă de whist. Mă temeam ca nu cumva în ritmul acesta să nu mai apuc să ajung în laboratorul lui Huff. Am răspuns, aşadar, că aş putea juca, dar numai pentru puţin timp. Contesa Montholon şi Bertrand ni se alăturară la masa de joc.

Pe cînd Bertrand făcea cărţile, eu studiam figura împăratului. Nu puteam citi nici un semn că ar şti de planul de evadare. Nu îşi ţinea sprînceana ridicată şi nu schiţa vreun alt gest care să îmi atragă atenţia. Nici o indicaţie că ar dori să stea de vorbă cu mine între patru ochi. Eram mulţumită că nimeni nu îi spusese de balon şi că secretul meu era în siguranţă. Dar de ce se uitase direct la mine cînd pomenise de evadare? Voia oare să îmi ceară ajutorul?

Aveam o mînă bună. Inima roşie era atu şi eu aveam mai multe cupe.

– Spune-mi, Betsy, îmi zise împăratul ridicînd prima mînă de cărți, ce ai de gînd să faci acum, că te-ai întors de la școală?

– Sinceră să fiu, nu prea m-am gîndit la asta, răspunsei. De altfel, nu cred că părinții mei ar vrea ca eu să gîndesc prea mult.

– *Tant pis,* zise împăratul, clănțănind din dinți și dînd încetișor din cap.

Jucă un valet, își rearanjă cărțile și le studie atent.

– Te-ai gîndit să te faci soldat? mă întrebă.

– Asta nu e o ocupație pentru doamne – și nici pentru domni, am spus eu, trăgînd o carte.

– Se știe că femeile pot merge la război ca soldați, că sînt capabile de un mare entuziasm și că sînt în stare de cele mai mari atrocități, remarcă împăratul. Chiar mi-ar plăcea să fiu de față dacă ar izbucni un război între sexe. Ar fi mai interesant decît bătălia de la Austerlitz!

Am izbucnit în rîs.

– Îmi place să vă aud rîzînd, *mademoiselle,* zise Bonaparte, luîndu-mi mîna într-a lui. E ca un vin franțuzesc bun.

Contesa Montholon se uită la mine ciudat. Aș fi putut spune că era geloasă! Gîndul acesta mă umplu de o satisfacție ciudată.

– Ați fost vreodată îndrăgostit? îl întrebă contesa pe împărat.

Mie mi se părea o întrebare impertinentă, cu atît mai mult cu cît era adresată unui bărbat care avusese două soții, din care una încă în viață, dar Bonaparte răspunse:

– E nevoie de timp pentru a te face iubit. Și chiar dacă nu aveam nimic de făcut, am simțit dintotdeauna că

nu am timp de pierdut. De altfel, adăugă împăratul, sînt prea bătrîn pentru asta...

Era adevărat că nu iubise pe nimeni? Chiar şi eu, o puştoaică, puteam să îmi dau seama că o iubise pe Joséphine. A, dar el nu spusese decît că *nu se făcuse iubit* niciodată! Nu că nu ar fi iubit el însuşi.

Mă simţeam stînjenită să fiu de faţă la flirtul contesei cu el. Ea îl privi languros.

– Unii bărbaţi sînt încă tineri la patruzeci şi şase de ani, zise ea pe un ton dulceag.

– Acei bărbaţi nu au avut de purtat poverile mele, răspunse trist împăratul.

Atunci mă hotărîi că e timpul să plec.

M-am dus acasă, la Briars, am căscat ceremonios în faţa părinţilor mei şi m-am urcat în camera mea. După ce Jane a adormit – şi fandosita a stat trează mult prea mult timp, pălăvrăgind întruna despre un chipeş sublocotenent englez, pe nume Carstairs, care o simpatiza de la distanţă – am ieşit pe fereastră, am coborît pe iederă şi am fugit călare pe Belle pînă la peştera lui Huff. Deja asta devenise o rutină nocturnă şi lipsa de somn începea să îşi spună cuvîntul.

Cam pe la jumătatea drumului către peşteră, mă cuprinse o senzaţie ciudată. Mi se făcu pielea de găină, ca şi cum o pereche de ochi nevăzuţi ar fi fost aţintiţi asupra mea. Într-o clipă, am înţeles ce e în neregulă. Cineva mă urmărea!

O luai de îndată pe o altă cale către peşteră, sperînd să scap de urmăritor. Alergînd de jur împrejurul cîtorva salcîmi, ca şi cum aş fi trecut printr-un labirint, speram să îl năucesc. Din cînd în cînd priveam în spate, dar nu

vedeam nimic. Alteori mă opream brusc, sperînd să prind cu urechea zgomotul copitelor în spatele meu. Dar vicleșugurile mele nu dădură nici un rezultat. Oricine va fi fost, avea reflexele la fel de iuți ca ale mele.

Cînd am ajuns în cele din urmă la peșteră, am așteptat multă vreme înainte să intru. Priveam și ascultam, cu inima bătîndu-mi în piept precum toba de jucărie a lui Willie. Oare îmi imaginasem doar că sînt urmărită? Poate că da. Poate că nervii întinși și lipsa de somn îșI spuneau, în cele din urmă, cuvîntul. „Betsy, fetițo, îșI cam lași imaginația să zburde", mă dojenii singură. În sfîrșit, intrai în laborator. Acolo, întins pe podea ca o meduză gigantică, balonul nostru era aproape gata. Și era, într-adevăr, o adevărată fiară! Balonul trebuie să fi avut vreo doisprezece metri, chiar așa dezumflat cum era. Nu îi mai lipseau decît puține fîșii de mătase și gondola care trebuia să poarte pasagerii.

– A, zise Huff, mîngîindu-mă pe cap, bine ai venit, draga mea! După cum vezi, aproape că am terminat. Cam o săptămînă de muncă și balonul va fi gata de zbor.

– Asta e bine, i-am spus eu, apucîndu-mă de cusut.

– Cum mai stă împăratul cu moralul? vru bătrînul să afle.

– Destul de bine, cred, am răspuns. Deși cred că va fi bucuros să i se ofere o șansă de evadare. Crezi că o să îi pară rău să îi lase pe ceilalți în urmă?

Huff ridică din umeri.

– Tu ar trebui să știi mai bine decît mine. Dar, cel puțin, va avea parte de compania unui bătrîn.

– Vrei să spui că... că te duci cu el?

Pînă atunci, nu mă gîndisem la posibilitatea aceasta. Nu îmi plăcea deloc ideea de a-l pierde pe bătrînul Huff.

– Firește, draga mea! Va avea nevoie de cineva care să îi piloteze aeronava.

Lucrarăm în liniște cîteva minute.

– O să-mi fie dor de tine, i-am spus.

– Și mie de tine, zise bătrînul. Nu-ți face griji pentru mine, Betsy! Mi-am dorit dintotdeauna să văd Parisul. Sînt sigur că împăratul va avea grijă de mine...

După aproape o oră, am plecat către casă. Eram deosebit de grijulie, încercînd să observ dacă se ținea cineva după mine. Am ajuns în cele din urmă acasă, fără vreun alt incident.

Mă cățărai pe iederă pînă în cameră. Înainte de a mă strecura în cameră, mi-am umplut plămînii cu aerul proaspăt al nopții și m-am uitat împrejur. Priveliștea îmi calma nervii. Ascultam zumzetul încet, dulce al cîntecelor africane care se ridica dinspre colibele sclavilor. Copacii se unduiau în vînt, de parcă ar fi dansat. Mă întrebam despre ce ar putea să cînte oamenii aceștia care își petreceau toată viața muncind din greu? Ce inspirație ar putea să găsească în țărînă, cartofi și sudoare? Și, cu toate acestea, o găseau în adîncul sufletului lor – o libertate pe care nu le-o putea lua nimeni. Bonaparte nu era singurul prizonier de pe Sfînta Elena. Poate că de aceea mă înțelegea atît de bine, la fel ca și Toby. Într-un fel, toți eram prizonieri aici. Am văzut focurile la care se încălzeau soldații din preajmă, arzînd ca niște stele pe cerul întunecat. Mă întrebam cum se simt, departe de casă și de familie, petrecîndu-și viața păzind un suflet singuratic. Împăratul era singurul motiv al prezenței lor

acolo, motivul existenței lor. Zi și noapte, întreaga lor atenție era concentrată asupra lui. El era oare prizonierul lor sau ei prizonierii lui?

Meditînd asupra acestor întrebări, mîngîiată de sunetul muzicii, îmi pierdui echilibrul. Căderam!

Reușii să mă prind de jgheab. Am întins o mînă să prind iedera. Reușii să o apuc! Am avut nevoie de toată forța pentru a mă ține de ea. Eram ostenită. M-am uitat în jos – era desul de mult pînă la pămînt...

După ce am stat o clipă să îmi trag sufletul, m-am cățărat pe fereastră. În sfîrșit, ajunsesem acasă. Luai pe mine cămașa de noapte și mă pregăteam să intru în patul meu moale cînd...

Din beznă se auzi o voce:

– Știu ce pui la cale!

Capitolul 11

– Jane! Ce faci?... Cum de ești trează?

Încercam să par nonșalantă, dar în realitate vorbele ei mă tulburaseră profund. Dintr-odată, am înțeles că ea mă urmărise pînă la peștera lui Huff.

– Credeai că o să fiu așa de proastă încît să-ți cred povestea că mama ar avea nevoie de rochiile mele de mătase?

„Da, Jane, chiar crezusem că ești atît de proastă."

– Chiar... nu știu... nu știu despre ce vorbești, m-am bîlbîit eu.

Jane se ridică din pat și mă privi în ochi. Aprinse lampa și își mîji ochii, afectată de lumina puternică.

– Las-o baltă, Betsy! spuse ea, încrucișîndu-și brațele pe piept. Te-am auzit cum vorbeai cu Huff despre franțuzoiul acela. Am împrumutat calul tatei și te-am urmărit pînă la peșteră.

– Oh, am oftat, înțelegînd că începuse confruntarea.

– Cum ai putut... cum ai putut să te gîndești la așa ceva? mă întrebă Jane pe un ton oripilat și îngîmfat în același timp. Să îl ajuți să evadeze?! Omul acela e un monstru!

Stăteam așezată pe marginea patului meu și încercam să îmi adun gîndurile.

– Sst! O să-i trezești pe băieți, am încercat să o potolesc.

De fapt, mă temeam că o să-i trezească pe părinți.

– Nu e un monstru. E un om... plin de resurse.

Jane se încruntă. Ei, da! Gîndea din nou...

– Și... și nu ai de gînd să îi spui tatei, nu-i așa, Jane? am întrebat-o, temătoare.

– Bineînțeles că o să-i spun! La ce te așteptai? Că o să te las să eliberezi un criminal?

– Te rog, Jane, nu face asta! O să dăm cu toții de belea! Huff o să-și piardă laboratorul și Dumnezeu știe ce o să-i facă după asta!

– Ce-mi pasă mie de nebunul ăla?

Aș fi putut să o omor pentru cuvintele acelea, ca pe o vrăjitoare ce era!

– Ba cred că o să îl trezesc pe tata chiar acum și o să-i spun.

Pe cînd Jane se grăbea să ajungă la ușă, am apucat-o de una din buclele sale aurii.

– Oh, ființă oribilă ce ești! Lasă-mă! se plînse Jane, încercînd să scape.

– Doar dacă promiți să nu spui!

– Au! Au! Bine – promit! Acum lasă-mă!

Îmi ținui cuvîntul și îi dădui drumul. Ea se așeză calmă, ținîndu-și mîna la cap de parcă i-aș fi produs vreo vătămare catastrofală.

Deodată, sări în picioare și se îndreptă către ușă.

– Am ținut degetele încrucișate, spuse ea, hohotind.

Era prea tîrziu ca să o mai prind. Fugise deja pe hol – singura dată cînd o văzusem și eu fugind.

Era singura mea șansă. Disperată, am alergat după ea.

– Așteaptă! am strigat-o.

Prostuța de Jane s-a oprit imediat.

– Dacă mă pîrăști, am șuierat amenințător, o să îi spun tatei ce făceai tu cu sublocotenentul Carstairs!

Era o presupunere disperată, dar era singura mea șansă.

Jane rămase cu gura căscată.

– Nu era Carstairs, zise în cele din urmă, cu umerii căzuți, recunoscînd că fusese înfrîntă.

Ha-ha! Nimerisem la fix!

– Credeai că nu te vede nimeni, nu-i așa? am răsucit cu cuțitul în rană.

Jane dădu din cap, tristă, că nu. Aproape că îmi părea rău pentru biata fată. Ei, nu prea tare...

– James... e caporal, știi... îmi promisese că se căsătorește cu mine... spuse ea cu voce stinsă. Cînd o să fie promovat. A promis! Dar a fost o mare minciună. O minciună mizerabilă, scîrboasă, dezgustătoare!

Jane se prăbuși pe podea, ca un copilaș care nu primește ce vrea, și se puse pe plîns.

– Hai, Jane, hai, am alinat-o eu, bătînd-o ușor pe umăr. Nu era decît un caporal. Poți mai bine de atît. Tu meriți cel puțin un general!

– Da, Betsy, cred că ai dreptate, îmi răspunse ea, ștergîndu-și nasul de cămașa de noapte. Dar... cînd te gîndești... că... că m-am coborît...

Se topi într-o nouă cascadă de lacrimi.

– Haide, Jane, am zis eu, ajutînd-o să se ridice în picioare și conducînd-o înapoi în dormitorul nostru. Totul o să fie bine...

Am stins lampa. Stăteam fiecare în patul ei, ținîndu-ne de mînă, totuși. Așternutul se scutura de suspinele ei. Am ținut-o strîns de mînă, pînă cînd a adormit printre

suspine, la fel cum mă ținuse și ea demult, cînd îmi era frică de tunete. Ei da, la urma urmei, era sora mea.

A doua zi de dimineață, m-am strecurat neobservată și m-am îndreptat spre peștera lui Huff.

– Ne-a descoperit Jane, i-am spus eu, după ce l-am salutat pe bătrîn. Ne-a spionat ieri.

– O, Doamne! răspunse Huff îngrijorat. Nu a fost niciodată favorita mea dintre copiii familiei Balcombe, adăugă el, clătinîndu-și capul.

– Îmi pare rău că nu mi-am dat seama că mă urmărește. E vina mea. Ar fi trebuit să fiu mai atentă.

– E în regulă, draga mea! mă liniști bătrînul, mîngîindu-mă pe cap. Sînt sigur că ai făcut tot ce ți-a stat în putință.

– Mi-a promis că nu o să spună, dar nu am încredere în ea. Cred că am face bine să grăbim lucrurile. Am putea să testăm balonul încă din seara asta?

Huff îmi arătă balonul. Gondola era terminată, dar balonul nu prea.

– Imposibil, spuse. Mai avem nevoie de cel puțin cîteva zile de muncă la el. În plus...

Huff se duse către zidul de care stătea agățat, într-un cui, un vas în formă de pară, plin cam o treime cu lichid roșu. Bătrînul se uită cu atenție la el.

– Barometrul spune că ne așteaptă vreme rea.

– Va trebui să riscăm, Huff. Jane ar putea să ne dea secretul în vileag în orice moment.

Huff cîntări bine situația și ajunse la concluzia că am dreptate. Cu puțin noroc, credea el, am putea să terminăm chiar în seara aceasta sistemul de răcire și alte părți

esențiale, renunțînd la alte elemente. Cît despre vreme, poate că va rămîne calmă exact atît cît aveam noi nevoie. Ne înțeleserăm să ne întîlnim chiar din noaptea aceea, pentru a ne testa balonul la adăpostul întunericului.

M-am întors la pavilion pentru a-l supraveghea îndeaproape pe împărat. L-am găsit pe Willie exersînd la pian în sufragerie. Fratele meu era surprinzător de precoce în privința muzicii, grație educației primite de la Huff, cel bun la toate. Un copil minune! Un nou Mozart! Am ascultat sonata, vrăjită.

Și împăratul era impresionat, în mod evident.

– *Très bien*, William. Foarte bine! spuse Bonaparte, aplaudînd zgomotos. Formidabil!

– Nu încă, se plînse William, continuînd să cînte. Nu știi că nu trebuie să aplauzi între mișcări?

Împăratul acceptă critica fără să crîcnească și nu mai bătu din palme pînă nu termină Willie.

– O bomboană? îi oferi împăratul, scoțînd o cutiuță din vestă și deschizînd-o.

Willie și cu mine luarăm fiecare cîte o bomboană.

– Ce îi spui lui Boney, Willie? l-am întrebat pe un ton glacial.

– *Merci*, răspunse băiatul îndatoritor în franceză, pentru a-i face pe plac împăratului.

Bonaparte își ciufuli părul și începu să mormăie în joacă. Willie începu să rîdă în hohote, ținîndu-se de burtă.

Fraților mei nu le mai era frică de „Boney". Judecînd după dinții lor înnegriți, probabil că împăratul îi mituise cu bomboane.

În spatele nostru răsună un hohot puternic precum o salvă de tun.

– Betsy, spuse împăratul, dă-mi voie să ți-l prezint pe sublocotenentul Carstairs, cel desemnat ca „doica mea" *pour aujourd'hui.*

Bărbatul, care după toate aparențele stătuse în colț și ne privise în tot acest timp, îmi făcu cu ochiul. Am fost uimită să descopăr că el era nu numai soldatul chipeș care o simpatiza pe Jane de la distanță, ci, în același timp, și cel care îmi mai făcuse o dată cu ochiul, în acea zi în care conspirasem cu Huff lîngă bananier.

Carstairs făcu o plecăciune și mi se adresă:

– Vrea să spună, domnișoară Balcombe, că amiralul m-a trimis astăzi să îl supraveghez pe pezevenghiul ăsta.

Omul avea destul curaj! Cine altcineva, în afară de mine, ar fi îndrăznit să îi spună împăratului în față că e un pezevenghi?

– Oh, *monsieur,* răspunse împăratul, mă flatați!

– O plăcere să vă cunosc, domnișoară Betsy! spuse Carstairs.

Mirosea a rom și a transpirație. Spre surprinderea mea, îmi sărută mîna – de parcă aș fi fost vreo prințesă egipteană. Nimeni nu mai făcuse asta pînă atunci. Gesturile de genul acesta mi se păruseră dintotdeauna ridicole, dar dintr-un motiv sau altul, acum nu mi se mai părea chiar așa stupid.

Am rămas cu ochii ațintiți la Carstairs atîta vreme, încît m-am bucurat atunci cînd Willie a început să cînte din nou la pian. Împăratul veni spre mine și îmi întinse mîna:

– Dansați, *mademoiselle?*

Ei, da, ziua asta aducea cu ea o mulțime de surprize.

L-am luat pe împărat de braţ, iar el îmi arătă paşii unui dans foarte apreciat la Paris. Mîna îi era chiar mai moale decît mă aşteptam, de parcă nu ar fi ridicat nimic toată viaţa.

– Au! am ţipat atunci cînd mă călcă pe picior.

– Nu mai fi atît de stîngace, Betsy, îmi răspunse, de parcă vina ar fi fost a mea.

Sperînd să îmbunătăţesc cumva situaţia, mă oferii să îl învăţ cîteva dansuri englezeşti, – cele pe care le învăţasem la Londra de la domnişoara Hawthorne.

– Cîntă-ne un vals, Willie, am spus, iar frăţiorul meu mă ascultă de îndată. Unu-doi-trei! Nu aşa! Unu-doi-trei! mi-am instruit eu partenerul.

Împăratul era un elev slab. Refrenurile de vals nu au avut alt rezultat decît că am fost din nou călcată pe picioare. Am trecut atunci la cadriluri. Cu părere de rău trebuie să spun că nici aici nu a mers mai bine.

– În Franţa, izbucni împăratul, chinuindu-se să preia controlul, obiceiul este ca bărbatul să conducă dansul!

– Păi, Boney, m-am plîns eu, cum ai de gînd să înveţi dacă nu mă laşi să îţi arăt?

– Îmi permiteţi să intervin? zise Carstairs, bătîndu-l pe împărat pe umăr.

– De ce nu? răspunse Bonaparte cu o voce acră. La urma urmei, are graţia unei purcele!

Mi se părea, totuşi, că nu e deloc bucuros să se dea la o parte.

– Nu trebuie să îl judeci prea aspru, îmi spuse Carstairs, zîmbind, în timp ce dansa cu mine cu graţia unei gazele. Pînă să te întîlnească pe tine, cea mai mare provocare pe care a trebuit să o înfrunte a fost armata rusească.

– Să nu crezi că nu am auzit asta! strigă împăratul.

– De ce ai vrut să dansezi cu mine? l-am întrebat pe sublocotenent, sincer uimită.

– Ah, îmi răspunse el, mi s-a spus că ești sălbatică, încăpățînată, iresponsabilă – un adevărat copil-problemă!

Mă strînse la piept și simții fiori pe spate. Nu era tocmai neplăcută senzația, ca să fiu sinceră!

– Exact genul meu de fată!

– Așa să fie? Și cine ți-a povestit despre mine? l-am întrebat, încercînd să par indignată.

– Noi, soldații vorbim seara în cazarmă, știi? Altceva nu prea avem de făcut pe aici. Celor mai mulți dintre băieți le place Jane.

– Da, știu, am zis eu, pe un ton dezaprobator.

– Dar farmecele ei sînt prea evidente pentru mine, spuse Carstairs. Eu, unul, prefer provocarea. Iar dumneata, domnișoară Betsy, ești o provocare!

– Chiar așa? Ești de-a dreptul impertinent!

– Da, știu, răspunse el, în timp ce ne răsuceam în jurul camerei, din ce în ce mai repede, pînă cînd am sfîrșit prin a izbucni în rîs. Unii spun că asta ar fi cea mai mare calitate a mea, adăugă rîzînd și el.

Nu am putut să nu remarc felul cum ochii săi albaștri scînteiau ori de cîte ori se uita la mine.

Dansul se terminase. Am fost surprinsă cînd mi-am dat seama că nu mă gîndisem nici măcar o dată la balon în ultima jumătate de oră. Era un lucru cît se poate de bun, dat fiind că starea continuă de îngrijorare îmi măcina nervii.

Îndreptîndu-mă spre un scaun, încă respirînd greu în urma dansului tumultuos ca o tornadă, împăratul mă luă de braţ şi îmi şopti la ureche:

– E prea aristocrat pentru tine, Betsy!

Nu ştiam ce să cred în legătură cu acest comentariu. Să fie oare adevărat că el, fostul împărat al Franţei, era gelos? Pentru Betsy Balcombe? Pentru o clipă, mi i-am imaginat pe cei doi duelîndu-se pentru mine. Sau să fi fost un simplu sfat părintesc?

Tocmai atunci, Gourgaud intră grăbit în cameră. Îşi pocni călcîiele şi făcu o plecăciune. Chiar era nevoie de toată parada aceea?

– Înălţime, amiralul Cockburn doreşte să vă vorbească.

– Adu-l înăuntru, Gourgaud, spuse împăratul.

Amiralul ne salută pe mine şi pe Carstairs aplecîndu-şi uşor capul. Bietul Willie fu ignorat, aşa cum se întîmplă de obicei cu cei mici.

Cockburn îi spuse împăratului că noul guvernator, Sir Hudson Lowe va sosi în curînd, mult mai repede decît fusese prevăzut.

– El va prelua atribuţiunile mele, adăugă amiralul.

Bonaparte se gîndi în tăcere cîteva momente. Presupun că încerca să îşi dea seama ce se va întîmpla cu el.

– Vi se va simţi lipsa, domnule amiral, zise în cele din urmă împăratul. Dacă se poate spune aşa ceva despre un temnicer, dumneata eşti *la crème de la crème*[1].

Cockburn zîmbi.

– Şi dumneata, dacă se poate spune aşa ceva despre un prizonier.

[1] Crema cremelor; aici: „elită" (n.tr.)

Cei doi își strînseră mîinile. Mă surprinse să văd că între cei doi se dezvoltase un fel de admirație reciprocă.

– Se va organiza o petrecere de rămas-bun pentru mine sîmbătă, îi spuse amiralul lui Bonaparte. Oamenii mei îmi vor face o surpriză, iar eu, în consecință, voi avea grijă să par surprins. Sînteți invitat să participați dacă doriți, domnule general.

– Împăratul, răspunse Bonaparte accentuînd pe acest titlu, va sta acasă, *merci.* Dar va fi prezent în spirit.

Amiralul își plecă scurt capul, acceptîndu-i poziția. După o clipă de gîndire, se întoarse spre mine și spuse:

– Sînteți invitată și dumneavoastră, domnișoară Balcombe, împreună cu familia dumneavoastră.

– Vă mulțumesc, domnule. Le voi transmite alor mei inițiativa.

– Ești bine-venit și dumneata, sublocotenent, adăugă amiralul.

Eu și Carstairs ne zîmbirăm unul altuia, bucurîndu-ne de această nesperată șansă. Cockburn se întoarse să plece. Aproape ajunsese la ușă cînd împăratul îl strigă:

– Domnule amiral!

Cockburn se răsuci pe călcîie, cu sprîncenele ridicate întrebător.

– Ce fel de om este acest... acest Hudson Lowe?

Amiralul se gîndi o clipă.

– Un soldat, la fel ca și dumneavoastră, spuse în cele din urmă, cîntărind fiecare cuvînt. Dacă nu mă înșel, a luptat la Champaubert.

– Champaubert? repetă împăratul. Probabil că am tras salve de tun unul împotriva celuilalt. Pentru mine, acesta este întotdeauna începutul unei foarte frumoase relații.

Eu, una nu eram la fel de sigură. Dar mă consolam cu gîndul că de mîine-seară împăratul va fi un om liber.

Cockburn se îndepărtă.

– A fost... plăcut să discut cu dumneata, domnule sublocotenent Carstairs, am spus eu.

– Plăcerea a fost de partea mea, răspunse Carstairs, făcînd o plecăciune.

– Să înțeleg că ne vom vedea la balul amiralului? adăugai cu o timiditate cu totul neobișnuită pentru mine.

– Nici măcar o epidemie sau vreun taifun nu ar putea să mă împiedice să vin, Betsy!

Nu-mi putui ascunde plăcerea de a auzi aceste cuvinte.

Bonaparte strîmbă din nas, dîndu-mi de înțeles că limbajul teatral al lui Carstairs îi jignea sensibilitățile literare.

– La revedere. Boney, i-am spus, pregătindu-mă să plec.

Trebuia să încep să adun paie pentru sistemul de încălzire a aerului cu care era prevăzut balonul.

– *Bonne chance, mademoiselle,* îmi răspunse împăratul.

„Noroc"?! Ce ciudat... ce ciudat că a folosit această expresie tocmai astăzi! Pînă acum nu îmi spusese altceva decît *adieu!*

Capitolul 12

Norocul era de partea noastră şi vremea promitea să avem parte de un zbor liniştit. Luna plină lumina puternic plaja. Huff şi cu mine aleseserăm acest loc izolat pentru că aici locuiau puţini oameni şi, fiind la adăpostul munţilor abrupţi, erau puţine şanse să fim văzuţi. Oricine s-ar fi întors pe plajă din Jamestown, de pe la vreun chef, ar fi fost convins că apariţia maşinăriei noastre zburătoare nu era altceva decît o halucinaţie provocată de excesul de rom şi avea, cu siguranţă, să jure că se va lăsa de băutură.

Focul pe care îl aprinseserăm în gondolă ardea năvalnic, iar balonul se întindea precum un om care se trezeşte după un somn bun.

– Las-o mai uşor cu paiele, Betsy! îmi spuse Huff. Păstrează restul pentru zbor.

Era o privelişte măreaţă. Huff, care avea şi înclinaţii artistice găsise de cuviinţă să picteze cîteva decoraţii pe partea exterioară a balonului – cîteva capete de lei, ca o referinţă subtilă la nobilul pasager. „Napoleon", îmi spusese Huff, însemna „leul pădurilor".

Oricît de spectaculos ar fi fost, balonul nostru era alcătuit cu atîta stîngăcie şi din atîtea elemente disparate,

încît semăna mai degrabă cu o uriaşă plapumă umflată decît cu un aparat de zbor pe care fraţii Montgolfier să îl recunoască ca atare. Ei folosiseră bumbacul pentru balon, dar Huff insistase să folosim mătase, în ideea că urzeala mult mai deasă ar fi reţinut mai bine aerul, ceea ce era absolut necesar pentru o călătorie lungă.

În cele din urmă, eram gata. Huff şi cu mine umplurăm cîţiva săculeţi cu nisip de pe plajă, drept balast.

– Doamnele, întîi! spuse Huff, ţinînd gondola ca să mă pot urca.

Nacela dansă puţin în bătaia brizei atunci cînd pusei piciorul în ea. Balonul nostru întindea cablul ancorei, de parcă ar fi fost nerăbdător să zboare.

Bătrînul se urcă lîngă mine în gondolă, apoi tăie sfoara legată de un ţăruş, care ne servise drept ancoră, şi înteţi focul.

– Nu se întîmplă nimic, am spus eu.

– Chiar aşa, draga mea? mă tachină Huff. Ia uită-te în jos!

Spre surprinderea mea, eram deja la cîţiva metri de pămînt. Vedeam pe plajă carapacea verzuie a unei broaşte ţestoase.

În cîteva clipe, ne ridicarăm mult deasupra plajei. Beatitudine! Cum aş putea să descriu senzaţia? Era ca şi cum trupul mi-ar fi rămas pe pămînt, iar sufletul mi-ar fi fost acum liber să se plimbe printre stele, împreună cu nemuritorii. Să fi fost aceasta libertatea absolută după care tînjisem toată viaţa? Dacă nu, era starea cea mai apropiată de ea, pe care un simplu om ar fi putut să o atingă.

Luminile din Jamestown licăreau în depărtare.

Mă aplecai din instinct atunci cînd o pasăre zbură pe lîngă balonul nostru, atît de aproape că aș fi putut să o prind de piciorul său albăstrui, dacă aș fi dorit să fac asta. Cînd ajunserăm și mai sus, am văzut cum porcii sălbatici de pe insulă se transformau încet-încet în simple puncte negre. Ogoarele fermierilor deveneau biete table de șah. De aici, de sus, insula putea fi caracterizată cu un cuvînt pe care nimeni nu s-ar fi gîndit să îl asocieze cu ea: frumoasă.

– Ei? Ce crezi, Betsy? mă întrebă Huff, arătîndu-mi cu o mișcare largă minunata panoramă.

– Cred... cred...

Îmi căutam cuvintele.

– Cred că vreau să vin cu tine. Te rog, Huff, lasă-mă să vin cu tine!

Bătrînul rîse. Deschise o supapă pentru a elibera o parte din aer. Coborîrăm lent cîțiva metri, precum o frunză care plutește ușor în vînt.

– Mi-aș dori să se poată, draga mea, dar gondola e construită pentru a susține doi oameni. Și prietenul nostru comun are un loc rezervat.

Pare ciudat, dar abia atunci am început să mă gîndesc cum ar fi viața fără împărat. Nu îmi permisesem să analizez această perspectivă pînă în acel moment și m-am simțit dintr-odată cuprinsă de o mare tristețe. Ce înfiorător – să nu am parte de altă companie decît de cea a lui Jane! Pînă atunci, nu înțelesesem cît de mult îmi luminase împăratul viața. Și cît de plicticoasă avea să redevină fără el.

– Pari tristă, draga mea, îmi zise Huff, punîndu-mi o mînă pe umăr.

Eu dădui din cap.

– Nu-i nimic, i-am spus, încercînd să schițez un zîmbet, pentru că nu voiam să îl îngrijorez.

Vîntul îmi dădu părul peste față și am înțeles atunci că vremea se schimbase. Huff nu era deloc mulțumit de perspective. Apropiindu-ne de munți, un curent rece se făcu simțit și nori negri se adunară împrejurul nostru, acoperind luna. Pe insulă avem o vorbă: „Dacă nu îți place vremea, așteaptă cîteva minute – se va schimba cu siguranță". Vîntul se înteți și mai tare, iar focul era în primejdie să se stingă. Huff se grăbi să adauge paie.

– Repede, Betsy, ajută-mă!

Puserăm pe foc paie și cîrpe, cît de repede puteam. La început, focul licărea destul de palid și a trebuit să îl apărăm de vînt cu trupurile noastre. În cele din urmă, însă, spre marea noastră ușurare, se învigură și arse din nou vioi.

Chiar cînd credeam că scăpasem de necazuri, simții că îmi cade ceva pe obraz.

Ploua!

Nu trecu mult și focul se stinse. Ne prăbușeam!

– Huff! am strigat împotriva vîntului. Ce ne facem?

Din fericire, avusese inspirația să ia cu el cremene. Le izbi furios, încercînd să scoată scîntei.

– Găsește ceva care să ardă! strigă el cu o voce aspră.

Căutai disperată ceva uscat care să poată fi pus pe foc. Balonul se prăbușea, îndreptîndu-se către mare. Cu vîntul și ploaia lovindu-mă în față, scotocii peste tot, dar în gondolă erau prea puține paie uscate. În cele din urmă, apucai tivul jupei mele – slavă Domnului că se

întîmplase să port în ziua aceea! – și îl smulsei. Nu era acum momentul pentru pudoare.

Apărînd de ploaie bucata de pînză, o ținui aproape de cremene, așteptînd ca Huff să o aprindă.

Atunci – minune a minunilor! – ploaia încetă, o scînteie mușcă din pînză și aceasta se aprinse instantaneu.

– Au! am țipat, aruncînd-o în cuptor.

Încet, capricios, paiele ude luară foc. Aerul se umpluse de fum, dar măcar aveam un foc! Vîntul se potoli.

Începeam să ne înălțăm din nou, mult mai încet decît aș fi sperat, dar ne ridicam.

Huff tușea, sufocat de fum.

– Nu te simți bine? îl întrebai.

Înainte ca el să poată răspunde, auzirăm un sunet ciudat. Era un șuierat încet, precum acela al unui șarpe amenințător.

– Ce e asta, Huff?

– O, Doamne! Asta e de rău. Chiar foarte rău...

– Ce se întîmplă?

Șuieratul creștea în intensitate și am înțeles, plină de groază, că nu mai urcam, ci ne prăbușeam din nou.

Deja îmi dădusem seama care era sursa problemelor noastre, iar Huff îmi confirmă temerile.

– S-a perforat, spuse el, arătînd cu degetul partea superioară a balonului. Probabil că vîntul l-a sfîșiat.

– Și, nu putem să-l reparăm? întrebai nervoasă.

El clătină din cap.

– E prea tîrziu.

Cădeam cu o viteză din ce în ce mai mare. Copacii treceau pe lîngă noi ca niște umbre.

– Înclină-te spre țărm! îmi comandă Huff.

Ne îndreptam din nou spre ocean. Venii lîngă Huff la babordul gondolei şi ne lăsarăm cu toată greutatea în acea direcţie. Dar vîntul bătea dinspre sud-est şi, în ciuda tuturor eforturilor noastre, ne îndreptam tot către mare.

Privii în jos. Imensitatea oceanului se ridica spre noi pentru a ne primi. Nu eram departe de ţărm, dar după cum mergeau lucrurile, aveam să plonjăm în apă.

– Aruncă balastul! strigă Huff.

Aruncarăm săculeţii de nisip. Nu reuşirăm decît să ne încetinim căderea, nicidecum să schimbăm inevitabilul curs al evenimentelor.

– Betsy, dacă ştii vreo rugăciune, îţi sugerez să o spui acum, îmi zise Huff, îngenunchind.

Îl văzui cum îşi mişcă buzele, mormăind ceva pios.

Îngenuncheai lîngă el. O privire scurtă în lateral îmi spuse că aş face bine să mă grăbesc. Dar nu ştiam nici o rugăciune. Îmi aplecai capul şi îmi încleştai mîinile, aşa cum o văzusem pe mama că face la biserică.

– Doamne Dumnezeule! O, Doamne, stăpîn al universului, sînt eu, Betsy. Ajutor!

Ne izbirăm de suprafaţa apei şi avui senzaţia că am primit o palmă de gheaţă.

De jur împrejur, întuneric. Nu numai că ajunseserăm sub apă, dar şi balonul se prăbuşise peste noi. Nu puteam respira şi apa rece mă muşca precum un urs înfometat. Eram prinsă în capcană!

Balonul se lupta cu mine – sau cel puţin aşa mi se părea mie. Mă luptam să mă eliberez, dar în van. Apoi, deodată, mă cuprinse o senzaţie bizară. Era mai mult decît resemnare – era o împăcare cu tot şi toate. Am încetat să mă mai lupt.

Cred că aveam impresia că viața mea nu mai merită efortul luptei. Îi înșelasem împăratului așteptările. Și eram condamnată la plictiseală pe insula Sfînta Elena – un viitor găunos. Nu, asta nu era o viață pentru care să te zbați!

Trupul mi se moleși. Vuietul oceanului îmi răsuna în urechi. Plutii, eliberată din gondolă. Văzui atunci o lumină aurie. Să fi fost Raiul? Cu siguranță, judecătorii lui Dumnezeu mă repartizaseră în sectorul greșit.

Nu, nu era Paradisul – era lumina lunii! Capul mi se ridică la suprafața apei. Eram în viață! Și, în ciuda disperării mele de moment, eram nespus de bucuroasă că încă mai respir. Poate că aveam, pînă la urmă, un scop în viață. Poate că Dumnezeu voia ca eu să trăiesc pentru a încerca din nou să îl scap pe împărat!

– Huff! Huff! am strigat, întorcîndu-mă în toate părțile.

Nu vedeam nici urmă de bătrîn. Deși îmi clănțăneau dinții de frig, am înotat către gondolă și înapoi. M-am scufundat, străduindu-mă să îmi țin ochii deschiși, în ciuda usturimii îngrozitoare. Picioarele începeau să îmi amorțească de frig.

– Huff! Unde ești?

Auzii un zgomot apropiindu-se repede și mă uitai în sus. O, Doamne! Un val înalt precum un zid se înălța deasupra mea. Într-o clipă, îmi dădui seama că se va prăbuși peste mine. Nu puteam face nimic. Îmi acoperii fața și începui să țip.

Valul mă izbi cu greutatea a o mie de cărămizi. Mă tîrî pînă pe țărm, unde mă azvîrli pe burtă. Nisipul aspru și scoicile sparte îmi zdreleau pielea. Fusesem lăsată cu fața în jos pe plajă, aruncată precum algele.

O vreme, rămăsei nemișcată, respirînd greu. Apoi, în ciuda durerii pe care mi-o provocau rănile, mă ridicai pe coate și genunchi. Tușeam fără să mă pot opri, iar pe nas și pe gură îmi curgea apa sărată de mare. Gîtul mă ustura, ca și cum ar fi fost cuprins de flăcări. Extenuată, m-am întors pe spate precum o broască țestoasă care se zbate.

– Huff! am mai strigat o dată.

Nici un semn de la el. Am scrutat suprafața oceanului, sperînd să îi văd capul ieșind la suprafață precum o geamandură, sperînd împotriva rațiunii că îi voi auzi vocea strigînd: „Totul e în regulă, draga mea!"

Nu am văzut, însă, nimic. Balonul și gondola fuseseră tîrîte în larg de curent. Mă gîndeam că poate Huff fusese aruncat pe o altă plajă, unde nu puteam eu să îl văd. Asta trebuia să fie! Mă aștepta acolo și, cînd aveam să îl găsesc, el îmi va spune: „Ei, Betsy, ca orice femeie, mă faci să aștept..."

Chiar atunci am văzut un obiect familiar ridicîndu-se deasupra valurilor.

– Huff! Slavă Domnului că ai...

Dar un al doilea val îl mătură, azvîrlindu-l pe plajă.

Era fesul roșu al lui Huff.

Atît și nimic mai mult.

Capitolul 13

– E numai vina mea, Belle! spuneam, în timp ce galopam spre Briars.

Orice mișcare în șa mă făcea să gem de durere.

– O, dacă nu l-aș fi zorit să testeze balonul înainte să fie gata! Dacă l-aș fi ascultat cînd zicea că o să avem vreme rea! Huff ar fi fost acum în viață!

Belle își scutură viguros capul. Știu că nu făcea altceva decît să gonească o muscă, dar mie mi se părea că îmi spune să fiu mai îngăduitoare cu mine însămi.

– Belle, ce o să mă fac? Ce o să le spun?

Îmi îngropai fața în coama ei și începui să plîng.

Nu veți fi probabil surprinși că Belle nu mi-a dat nici un răspuns.

– Așa e, ai dreptate, i-am zis, suspinînd. Trebuie să nu scot nici un cuvînt. Dacă le spun că Huff a murit, probabil că o să dea vina pe împărat. L-ar duce în fața plutonului de execuție – pe el și pe toți din familia Balcombe.

Bucata de zahăr pe care o luasem cu mine pentru Belle se topise în apa sărată a mării, așa încît nu am putut face altceva decît să o mîngîi pe gît în semn de recunoștință pentru că îmi ascultase necazurile.

– Ia stai – dar dacă le-aș spune că eu și Huff am fost să înotăm, iar el a fost luat de curent? am zis eu, cu speranță în glas. Să înotăm? La miezul nopții? Cînd apa a fost în ultima vreme așa de rece? Ai dreptate din nou, Belle! Jumătățile de adevăr nu ar ajuta cu nimic. Va trebui să îmi țin gura.

Ne apropiam de casă și căzui din nou pradă emoțiilor.

– Cum o să pot păstra secretul ăsta îngrozitor? Tot restul vieții? O să mă îngroape sub greutatea lui...

Trecurăm de pavilion. Atunci, îmi veni o idee.

– Boney! De ce nu m-am gîndit la el mai devreme? O să îi spun lui Boney! mă hotărîi, simțindu-mă dintr-odată ușurată. La urma urmei, împăratul trebuie să afle că Huff și-a dat viața pentru el. Îi datorez asta bătrînului.

Niciodată în viața mea nu avusesem atîta nevoie să stau de vorbă cu cineva. Decît să îi trezesc pe toți ciocănind la ușa principală, am preferat să galopez pînă în spatele pavilionului, unde se afla camera lui Boney. Eram atît de bucuroasă că aveam în curînd să stau de vorbă cu el, încît nu mă mai gîndeam la durerea de spate, la petele de sînge de pe rochia mea și la aspectul meu mai mult decît neîngrijit.

Descălecai, mă urcai într-un copac și trăsei cu ochiul pe fereastra de la etaj, cea în spatele căreia era camera lui Bonaparte. Lampa era aprinsă – nu se culcase încă. Îmi ridicai mîna să ciocănesc în geam.

Înainte să îmi duc gestul la capăt, însă, cineva intră în camera împăratului. Era o femeie în cămașă de noapte. Se opri o clipă în prag, apoi el îi zîmbi. Ea se așeză pe pat

și îl îmbrățișă. Apoi îl sărută! Se întoarse să stingă lampa și îi zării fața. Contesa Montholon!

În dormitor se lăsase întunericul. Chiar și așa, mă uitai în altă parte. Eram cuprinsă de scîrbă. Furioasă! După tot ce făcusem pentru Boney, singura dată – singura! – cînd aveam nevoie de el, îl găseam făcîndu-și de cap cu stricata aceea.

Am dus-o pe Belle în grajd și am șters-o cu un mănunchi de paie. În timp ce făceam acest lucru, gîndurile mi se întoarseră la împărat. Poate că fusesem nedreaptă cu el, mă gîndeam. Avea dreptul la puțină fericire, nu? Dumnezeu știe de cît de puțină are parte aici.

M-am hotărît să îl iert. Deși, cu siguranță, nu avea să fie ușor. Chiar deloc.

Cățărîndu-mă spre fereastra dormitorului meu, mă întrebam din nou dacă ar trebui să îi spun împăratului de sacrificiul bietului Huff. Dar despre sacrificiul meu? Chiar așa, dar despre sacrificiul *meu?* Cum s-ar simți dacă ar ști că, în timp ce el își petrecea orele lenevind în compania amantei lui de doi bani, eu mă întorceam răvășită și plină de vînătăi – și pe jumătate înecată! – de dragul lui? S-ar căi amarnic, fără îndoială! Oare contesa și-ar fi riscat gîtul alb și delicat pentru el? Ha, ce glumă!

Of, îmi pierdeam din nou cumpătul! La urma urmei, mă hotărîsem să îl iert.

Pregătindu-mă să intru în pat, mă întrebam cum să îi spun împăratului despre balon. Atunci, dintr-odată, am înțeles că nu aș fi putut să îi spun niciodată. Dacă aș fi făcut-o, probabil că mi-ar fi interzis pe viitor asemenea

escapade nebunești. Nu ar fi vrut să îmi mai risc viața pentru el.

Dar eu aveam să o fac din nou și din nou, dacă asta avea să îi aducă libertatea. Da, era prea tîrziu evident, să construiesc un alt balon, chiar presupunînd că aș fi reușit fără ajutorul lui Huff. Bonaparte avea să fie mutat în curînd la Longwood, iar noul guvernator avea să sosească în mai puțin de o săptămînă. Dar eu am jurat să mai încerc o dată să îl salvez pe împărat, la un moment dat. La un moment dat...

O privii pe Jane. Dormea buștean, ca de obicei. Oricine a creat expresia „somnul celor drepți" nu a văzut-o niciodată pe sora mea. Cu toate mizeriile pe care le-a făcut în viață, s-ar fi cuvenit să stea trează noapte de noapte, numărîndu-și păcatele.

Mă întrebam, însă, dacă avea să mă pîrască atunci cînd va afla de moartea lui Huff. Credeam că nu. Nici măcar Jane nu ar fi fost capabilă de asemenea răutate.

Mi-am ridicat cămașa de noapte și mi-am numărat rănile primite în luptă. Urma oare să primesc Ordinul Jartierei pentru asta? M-am strîmbat de durere și m-am așezat cu greutate în pat.

La micul dejun de a doua zi, nimeni nu pomeni de dispariția lui Huff. Îmi închipuiam că aveau să treacă zile bune – pînă la următorul curs al lui Willie și Alexander – pînă avea să îi simtă cineva lipsa.

– Betsy, s-a întîmplat ceva? mă întrebă mama, care mă văzuse cum mă așez pe scaun, cu grija unei bătrîne lovite de un reumatism dureros.

– Nu-i nimic, mamă, i-am răspuns cu obișnuita-mi nonșalanță. Belle m-a aruncat ieri din șa, atîta tot.

– Nu ți-ai rupt nimic, sper. Poate ar fi cazul să te examineze doctorul O'Meara, zise mama, care adăugă, privind spre tata și cerîndu-i aprobarea: William?

Dar nu îi dădui șansa să intervină.

– Nu!

Apoi, îndulcindu-mi vocea:

– N-am nimic, mamă. Sincer.

Ea mă privi bănuitor.

– Doar nu ai călărit iarăși bărbătește?

– Îmi dai, te rog, laptele? l-am rugat pe Willie, încercînd să evit o altă minciună (fac eforturi ca în fiecare zi, înainte de micul dejun, să mă limitez la o singură minciună).

– Am vești bune pentru tine, Betsy, spuse tata.

Chiar aveam nevoie să aud așa ceva.

– Amiralul Cockburn m-a numit furier al generalului Bonaparte și al suitei lui.

Zîmbi mîndru, de parcă ar fi anunțat că va fi încoronat ca Rege al Angliei.

– Furier?

Nu înțelegeam sensul cuvîntului. Era un termen prea tehnic.

Tata îmi explică:

– Mă voi ocupa de aprovizionarea franțuzului. Cu mîncare, în primul rînd. Cockburn a vrut să se asigure că generalul va fi tratat cum trebuie și după plecarea lui.

– Oh, am răspuns eu, fără să fi fost impresionată.

Probabil că tata mă credea abătută din cauza apropiatei mutări a lui Bonaparte la Longwood și voia, dîndu-mi vestea asta, să mă încurajeze puțin.

– Poți să îi faci rost de mai multe bomboane? îl întrebă Willie.

Toată lumea rîse. Chiar și tata.

Mai tîrziu, mă oferii să spăl rufele, fără să mă îndemne nimeni, ceea ce o surprinse plăcut pe mama. Scopul meu ascuns era, însă, acela de a curăța la adăpost de priviri indiscrete petele de sînge.

În seara aceea, am luat cina cu împăratul. Nu mă simțeam foarte bine stînd față în față cu contesa Montholon, dar mă străduiam să o ignor ori de cîte ori puteam. Ea nu schimba priviri drăgăstoase cu împăratul. Dacă nu aș fi văzut ce e între ei cu propriii ochi, nu aș fi crezut că e posibil așa ceva. Presupun că voiau să îl convingă și pe contele Montholon de asta.

După cină, jucarăm whist. Împăratul făcea cărțile și l-am văzut cum trage o carte în plus de dedesubtul pachetului.

– Trișezi, Boney! am strigat.

Gourgaud alergă lîngă împărat.

– Ce?! se răsti Gourgaud la mine. Cum îndrăznești să i te adresezi Împăratului Franței pe un asemenea ton? Ești o...

– Gata, Gourgaud, interveni împăratul. Nu făcea decît să glumească. Ai dreptate că nu am trișat, așa încît nu e nevoie să îmi sari în apărare.

– Ba da, ai trișat, l-am înfruntat pe împărat.

– Pînă aici! strigă Gourgaud, bătînd din picior. Sire, nu-i voi permite mucoasei ăsteia să vă insulte!

Gourgaud părea gata să mă lovească. Eu, una, eram gata să îi răspund cu aceeași monedă, dacă ar fi fost cazul.

Marchand se așeză între noi.

– Vom juca ceva mai puțin periculos decît whistul, zise ferm împăratul, strîngînd cărțile.

Incidentul, credeam eu, se terminase. Am plecat acasă.

Părinții mei păreau să se fi angajat într-o campanie de înveselire a mea. Mai tîrziu, în aceeași seară, mama îmi aduse un cadou. Cît de puține știa despre lucrurile prin care trecusem în ultimele douăzeci și patru de ore!

– Prima ta rochie de bal adevărată, îmi zise mama, privindu-mă cum mă îmbrac. Arăți ca o domnișoară în toată legea, continuă ea, cu ochii umeziți. Cînd te gîndești că parcă ieri te legănam în brațe!

În mod normal, nu aș fi suportat asemenea prostii, dar de data aceasta nu mă deranja să am o rochie frumoasă. Exista un anume tînăr pe care abia așteptam să îl impresionez la balul amiralului. Mă schimbai în rochia mea obișnuită. Apoi îmi veni o idee. Mă hotărîi să testez rochia – pe Boney. Era, ce-i drept, bătrîn, dar trebuia să mă mulțumesc și cu el.

M-am dus la pavilion îmbrăcată cu hainele mele obișnuite, ducînd-o pe cea nouă în mînă, pentru a i-o arăta împăratului. Eram prea leneșă să o pun pe mine din nou. În plus, nu voiam să risc să îi tîrăsc trena prin praful de afară.

Cînd am intrat, Boney citea cu voce tare din *Iphigénie* de Racine. Mă bucuram că scăpasem de o bună parte din monologul lui.

– Cum ți se pare? îl întrebai, ținînd rochia cea nouă în fața mea, așteptînd ca el să o inspecteze.

– *Bon.* Foarte drăguț. Pentru ce ocazie?

– Pentru balul amiralului, de sîmbătă seara.

Zîmbii tîmp și mă tem că și roșisem – o situație cu totul neobișnuită pentru mine.

– O să fie acolo și sublocotenentul, știi...

Bonaparte dădu din cap în semn de înțelegere.

Înainte să îmi dau seama ce face, îmi smulse rochia din mînă.

– Ai zis că sînt un trișor, da? zise el, printre hohote de rîs.

– Boney! Dă-mi-o înapoi în secunda asta! îi poruncii.

El ridică din umeri și mi-o întinse. Am dat să o apuc, dar în ultima secundă el își retrase mîna și ascunse rochia la spate.

– Nu înainte să recunoști că ai mințit, îmi spuse rîzînd.

Gourgaud și toți ceilalți păreau să se amuze teribil.

– În nici un caz! răspunsei, indignată. Dă-mi-o înapoi!

– *Mademoiselle* arată destul de ridicol atunci cînd e furioasă, *n'est pas,* Gourgaud? întrebă el.

Toți ceilalți dădură aprobator din cap, încurajîndu-l pe Boney în comportamentul lui copilăresc.

Furioasă, îl urmării prin cameră.

– *Toro! Toro!* strigă el, fluturînd rochia în fața mea, de parcă ar fi fost un matador spaniol, iar eu, taurul.

Stătea foarte aproape de mine, provocîndu-mă. Atunci, îmi veni o idee.

Îi smulsei sabia din teacă.

– *Sacre bleu!*[1] răcni Gourgaud, încremenit.

Contesei Montholon i se tăie respirația.

Îndreptai sabia spre pieptul împăratului. Nu aveam, firește, nici o intenție să îi fac rău. Voiam doar să... îi atrag atenția.

– Francezule, spune-ți rugăciunile! strigai.

Cred că citisem mai demult fraza asta într-o carte cu pirați.

– Betsy, aceasta e o chestiune foarte serioasă, zise Bonaparte. Aceea e sabia împăratului. Nici măcar Wellington nu mi-a luat-o. Dă-mi-o înapoi imediat!

Era clar că situația nu îl mai amuza. Dar nici eu nu glumeam.

– Sire, asta e o nelegiuire! izbucni Gourgaud.

– Dă-mi rochia! îi poruncii, fără să clipesc.

El mă studie.

– Mai întîi, sabia, îmi răspunse.

În ochii lui se citea o hotărîre de nezdruncinat.

– Predați-vă, *mademoiselle!*

Toți ochii erau ațintiți asupra mea. Cîteva doamne păreau speriate. Bărbații păreau mai degrabă nervoși decît speriați. Începeam să înțeleg – comisesem, într-adevăr, o crimă teribilă. Crezusem că o sabie e doar o sabie. Dar se pare că, în cazul lui Bonaparte, lucrurile nu stăteau chiar așa. Era cazul să îndrept situația. Întorsei sabia cu garda aurită spre el și i-o înapoiai.

---

[1] La naiba! (n.tr.)

– Scuze. Acum – rochia mea.

Împăratul își bagă sabia înapoi în teacă, cu ostentație soldățească. Sabia șuieră.

Bonaparte se uită la mine cu un aer ofensat.

– Rochia mea, repetai, dar el nu răspunse. Boney, nu e cinstit! Ai promis!

În van! Împăratul începu din nou să rîdă precum Puck, fugi în camera lui și închise ușa. Încercai clanța. La naiba! Se închisese pe dinăuntru!

O vreme am bătut încontinuu la ușă. Îl auzeam cum rîde de unul singur. În cele din urmă, am renunțat și am plecat acasă. Bonaparte era victorios. Cu o mișcare abilă, își luase revanșa pentru Waterloo.

Capitolul 14

A doua zi, aproape că nu am scos un cuvînt. Mi-e destul de ruşine, dar trebuie să recunosc că mi-am petrecut o bună parte din timp stînd în pat, sfîrşită precum o bolnavă de plămîni.

– Dar, Betsy, îmi spuse Jane, aranjîndu-şi părul pentru petrecere, de ce nu îţi iei vechea ta rochie de bal? Ai purtat-o în toate celelalte ocazii.

Mă întrebam dacă asta se voia o critică voalată a garderobei mele destul de reduse.

– Nu! i-am zis. De data asta, e diferit. Nici moartă nu o să ies în lume îmbrăcată cu...

– Ei, nu e chiar aşa de rea, mă întrerupse Jane, mormăind din cauza acelor de păr pe care le ţinea în gură. Mama crede că arăţi ca o păpuşă de porţelan cînd eşti îmbrăcată în rochia aceea.

Să arăt ca o păpuşă era ultimul lucru pe care mi l-aş fi dorit, mai ales în faţa sublocotenentului Carstairs. Nu voiam în nici un caz să merg la balul amiralului îmbrăcată într-o rochie de copil. Mai bine nu mergeam deloc!

Stăteam în pat, frîngîndu-mi mîinile de necaz. Dacă Boney m-ar fi văzut în clipele acelea, s-ar fi simţit şi mai triumfător decît cu o zi în urmă. Da, eram patetică. Pe

înserat, îmi revenii și coborîi la parter, pentru a nu lăsa loc vreunui zvon care să ajungă la urechile împăratului cum că m-aș topi de nefericire pentru că îmi furase rochia.

Mă oprii afară pentru a lua o gură de aer. Era o noapte caldă, așa cum sînt cele mai multe pe insula Sfînta Elena, indiferent de anotimp. Mă făcea să îmi amintesc de toate nopțile petrecute discutînd cu Huff sub bananier, atunci cînd eram mai mică. Mă cuprinse o mare tristețe cînd îmi dădui seama că nu vor mai exista asemenea nopți.

Îl zării pe Bonaparte stînd în veranda pavilionului. Era deja întuneric, iar Willie și Alexander stăteau în leagăn, lîngă împărat. M-am dat după colțul casei, pentru a nu fi observată, și am tras cu urechea. Boney îi îngrozea pe băieți cu povești de groază. Din Corsica lui natală, bănuiesc. Nu am putut să aud decît sfîrșitul unei astfel de povești.

– Așa se face că, atunci cînd țipă bufnița toată noaptea...

Boney își coborî vocea pînă ajunse să vorbească în șoaptă și apoi imită țipătul bufnițelor pe care le auzisem și eu cînd vizitasem cîteva sate în Anglia.

–... Cînd urlă un cîine rîios...

Aici imită un lup suferind de gripă.

–... Și cînd peste casa unui om se vede o lumină galbenă palidă...

Împăratul făcu o pauză dramatică, își scoase pălăria de paie, o puse pe piept, și își plecă fruntea, într-un gest de respectuoasă rugăciune.

–... El va fi cel care urmează să moară.

Willie și Alexander, bieții de ei, păreau îngroziți, ceea ce, sînt sigură, îi făcea împăratului mare plăcere.

Nu mai voiam să urmăresc acel spectacol ridicol, așa încît mă îndreptai spre Jamestown, pentru o plimbare.

Cînd m-am întors la Briars, am găsit-o pe Jane la parter, gata îmbrăcată pentru petrecere. Părinții noștri se hotărîseră să nu participe. Sora mea îi rugase cu lacrimi în ochi – lacrimile de crocodil ale lui Jane au de fiecare dată un efect magic asupra lor – să nu o părăsească, iar ei cedaseră. Mă întrebam dacă înțelegeau de cîtă supraveghere din partea lor avea nevoie Jane.

– Ești sigură că nu te răzgîndești, Betsy? mă întrebă mama. Amiralul Cockburn va fi dezamăgit să nu te vadă acolo.

Îmi era greu să cred că amiralul își va aminti că m-a invitat, cu atît mai puțin că îmi va remarca absența.

– Da, mamă, sînt sigură.

Tata mă mîngîie pe cap de parcă aș fi fost Tom Pipes. Jane își luă șalul și gentuța, și se pregăti să plece la petrecere.

Oh, ce tragedie! Lipseam de la petrecere – pierzînd probabil singura șansă de a-l mai vedea vreodată pe sublocotenentul Carstairs. Mă gîndeam că mă așteaptă. O să creadă că mi-am bătut joc de el! Firește, nu puteam să îi spun adevărul. Ce aș fi putut să-i zic? Că împăratul îmi furase rochia și că alta nu mai aveam, în afară de o monstruozitate bună doar pentru un copil? Nu m-ar mai fi luat niciodată în serios!

– Ei, eu am plecat! spuse Jane cu aerele unei prințese care nu-și vede lungul nasului, dintr-o țară pe care nu aș fi vrut niciodată să o vizitez.

– Distracție plăcută, draga mea, îi spuse mama. Să nu te întorci prea tîrziu!

Nu mă puteam abține să nu mă gîndesc: „Prea tîrziu pentru ce?" Oricum nu mai aveau nici o șansă să-i apere fecioria.

Nefericită la culme, am urcat la etaj, tîrîndu-mi picioarele pe scări. Cînd am deschis ușa camerei mele, m-am înfuriat la culme să găsesc una dintre rochiile lui Jane întinsă pe patul meu. Cum aveam să mă prăbușesc, abandonată, cînd pe pat era rochia ei idioată?

Am ridicat-o. Dar, spre surprinderea mea, nu era rochia lui Jane, ci chiar a mea. Noua mea rochie de bal! Am desfăcut-o, nerăbdătoare. Da, nu pătise nimic. Dar cum ajunsese acolo?

În clipa aceea, auzii cum cade ceva pe podea. Un obiect greu căzuse dintre pliurile rochiei. Mă aplecai să îl ridic. Ei, ce să fie?! Un colier! Un colier de diamante și safire!

Văzui un bilețel, prins în ace de rochie, pe care scria:

Colierul al fost al Joséphinei.
În seara aceasta, e al tău.
Boney

Eram uluită. Generozitatea împăratului aproape că mă făcea să uit de comportamentul lui. Aproape.

Cu mîini tremurînde, mi-am pus colierul la gît și m-am privit în oglindă. Închipuiți-vă! Dintre toate fetele din lume, mă alesese pe mine pentru a purta bijuteriile împărătesei Franței!

Niciodată nu m-am îmbrăcat atît de repede ca în seara aceea. Într-o clipă, eram jos, fugind în picioarele goale.

– Mama! Poți să îmi aranjezi părul? M-am hotărît să merg la petrecere.

– Bine, răspunse tata în locul ei. Știam eu că o să-ți vină mintea la cap.

Mama îmi făcu pe plac și îmi strînse părul într-un coc.

– Stai nemișcată, Betsy! îmi spuse, în timp ce îmi prindea clamele. Altfel, o să te înțep!

Eu rîdeam nervoasă, precum maimuța unui cerșetor care cînta pe stradă. Îmi făceam griji că o să întîrzii. Dacă nu ajungeam repede la petrecere, poate Carstairs va pleca acasă.

În timp ce mama se chinuia cu părul meu, am avut din nou timp să mă întreb cum de ajunsese rochia în camera mea? Cine o adusese acolo? Împăratul nu avea voie să vină și să plece după cum voia.

– Mama, a venit cineva pe la noi în seara asta?

– Nu, îmi răspunse ea. De ce?

M-am uitat întrebător la tata și el își scutură capul, spunîndu-mi același lucru. Nimeni nu fusese văzut intrînd. De altfel, Jane mi-ar fi spus dacă ar fi văzut pe cineva intrînd.

– A, nimic, am zis eu.

Nu voiam să îi fac probleme cuiva. Dar cum de a reușit Bonaparte să îmi ducă rochia în cameră va rămîne pentru mine toată viața un mister. Spre marea mea frustrare, a refuzat întotdeauna să îmi spună.

Ai mei fură impresionați de felul cum arătam în noua mea rochie. Firește, țineam colierul ascuns în palmă, ca să nu fiu nevoită să dau explicații. Mi-am luat rămas-bun în grabă și am plecat la petrecere.

Casa Plantației, goală și întunecată atîta vreme, era acum luminată precum un mare și frumos tort aniversar. Cînd am intrat în aglomerata sală de bal, am fost

copleşită de frumuseţe şi de muzică, şi de lumini, şi, lîngă pian – o, fericire negrăită! – era, aşa cum sperasem, Carstairs. Mă aşteptase! Carstairs îmi întinse mîna şi se aplecă uşor în uniforma scrobită de ceremonie. Am dansat şi am dansat pînă dimineaţa. O ignoră pe Jane şi pe toate celelalte, chiar dacă erau mai drăguţe decît mine. Şi, trebuie să recunosc, nu erau puţine. Mă simţeam ca Joséphine în persoană.

La un moment dat, înainte de primul vals şi ultimele cadrile, Carstairs mă duse afară, în spatele unei coloane din verandă şi...

Ei bine, unele lucruri sînt prea sacre pentru a fi expuse ochilor lacomi ai cititorilor. Ajunge să spun că prima atingere a dragostei mă convinse că nici o fată din lume nu mai fusese sărutată cu o atît de completă devoţiune, cu o capitulare atît de definitivă, cu o hotărîre atît de pasională.

– Aş putea să te mai caut? mă întrebă Carstairs la despărţire.

Nu i-am răspuns. Pluteam, zburam, planam, prea copleşită de emoţie pentru a putea gîndi clar. Mă uitam la el, simţindu-mă trădată de capacităţile mele.

– Dacă nu spui că da, va trebui să te mai sărut o dată, glumi Carstairs.

– O, dar te rog!

– Să te caut?

– Nu – să mă săruţi! am zis, trăgîndu-l spre mine.

– Nu acum, micuţo, răspunse el, făcînd un pas în spate.

Mă îmbufnai, puţin descumpănită pentru că îmi spusese „micuţo".

– Va trebui să păstrăm și pentru data viitoare cînd ne întîlnim. N-aș vrea să uit de mine în brațele tale, adăugă el.

Ne despărțirăm, ținîndu-ne de mîini pînă în ultima clipă. Mai întîi încheieturile, apoi palmele, degetele și în final doar vîrfurile degetelor ni se mai atinseră, precum Dumnezeu care îi insufla lui Adam sămînța divinei vieți, la fel ca în pictura lui Michelangelo.

Plutii înapoi către Briars, zburdînd în mintea mea pe un tărîm minunat, cu totul și cu totul din aur – un loc al păcii, libertății și independenței.

Mergînd către casă, m-am uitat o ultimă oară înapoi, către locul care pentru mine va păstra mereu o semnificație istorică. Felinarele de bal, atîrnate în afara Casei Plantației valsau în bătaia vîntului. Note muzicale izolate și rîsete pierdute îmi ajungeau la urechi precum un vis îndepărtat.

Apoi, mult mai aproape, auzii cum cineva își drege vocea. Privii în sus.

Era împăratul, stînd pe veranda pavilionului. Părea să se încrunte la mine.

Am făcut o reverență. „Ce ciudat, mă gîndeam, să stea afară atît de tîrziu ...“

– Bună seara, monsieur.

Presupun că îl descumpănisem puțin prin atitudinea mea, neobișnuit de formală, dar nu spuse nimic în sensul acesta.

– *Votre maman,* ar fi vrut să ajungeți acasă devreme, mă dojeni ușor, iar eu am avut sentimentul că mă urmărise toată seara.

– Dar e devreme! i-am răspuns, făcînd piruetă după piruetă. Nu cred să fie mai tîrziu de ora unu dimineața.

Mă privi cu o umbră de zîmbet. Îi zîmbii și eu. Împăratul nu prea știa ce să creadă.

– Ai băut vin de Porto? mă întrebă, întru cîtva jenat.

– Nu se servește vin de Porto la petreceri! i-am spus și m-am prăbușit în scaunul de lîngă el.

– Poate copiilor nu li se servește, îmi răspunse.

„Copiilor"! Jignită, mă ridicai să plec, dar vocea lui mă opri:

– Ai... începu împăratul, ezitant, în timp ce mă întorceam spre el. Ai dansat cu cineva?

Eram hotărîtă să nu îl menajez. La urma urmei, ce îl privea pe el? Ridicîndu-mă, am dansat visătoare, învîrtindu-mă prin iarbă.

– Ah, *oui*, zise împăratul cu o veselie din spatele căreia răsuna o mare tristețe. Înțeleg.

Nu puteam să îmi dau seama la ce se gîndește în clipele acelea. Dar pentru că acum, cînd scriu rîndurile acestea, nu mai sînt tînără, pot să presupun că se simțea destul de bătrîn.

Împăratul căscă. Amețită de atîtea piruete, aproape că m-am prăbușit peste o moviliță de iarbă. Privii spre Casa Plantației, cu felinarele sale strălucitoare.

– Uită-te la ele! i-am spus, arătînd cu degetul. Parcă ar fi prins cineva licurici și i-ar fi închis în borcane. Parcă ar fi prins cineva stele!

– Stele prinse în borcane, cîntă Bonaparte, imitîndu-mă. Stele prinse în borcane.

– Nu-ți bate joc de mine!

Împăratul aprobă, înclinîndu-și capul.

– Și nu mai cînta!

El ridică din umeri. Nu l-am băgat în seamă și m-am ridicat, începînd din nou să fac piruete. El mă privea cum dansez.

– Betsy, vorbi el, cu o voce profundă, arăți foarte...

Îl privii, așteptînd să continue. Păru că își recapătă stăpînirea de sine.

– ... Adecvat, în seara aceasta.

Nu pot spune că nu am fost dezamăgită. Mă făcuse să aștept un compliment îndrăzneț. Pe figură mi se întipări nemulțumirea.

Cu toate acestea, m-am așezat din nou lîngă el. Tăceam, stînjeniți, ca niciodată pînă atunci.

– O bomboană? mă întrebă, oferindu-mi din cutia lui.

Am dat din cap în semn că nu. M-am uitat spre Jamestown, cu luminile tremurînd în depărtare. Norii se risipiseră deasupra lui, dezvăluind acea minunată lună aurie pe care o văzusem în noaptea morții lui Huff. Dar nici măcar amintirea sfîșietoare a acelor evenimente triste nu putea risipi beatitudinea momentului. O, cît de mult speram ca Huff, oriunde ar fi fost, să mă poată ierta pentru fericirea pe care o simțeam!

– Niciodată nu a mai existat o asemenea noapte! Niciodată! exclamai eu, fericită.

– Ghirlande de lumină, zise Bonaparte, părînd absorbit de propriile vise. Diademe de lumină. Copacii, întreg orașul – totul strălucea!

– Da! am spus eu, surprinsă că și el înțelegea cît de specială era acea noapte.

– Marea Stea de Argint, peste Place de la Concorde, continuă el. Douăzeci și două de trepte – sus, pînă sus, la Tronul Albinelor de Aur.

Nedumerită, m-am întors spre el. Era clar că nu vorbește de noaptea aceea, ci de o alta, pierdută în negura amintirilor. L-am ascultat, pradă magiei pe care o emanau vorbele sale.

– Artificii! zise, ridicîndu-și mîna într-un gest larg. Mai întîi albastre, apoi albe, apoi roșii – luminînd cerul de la un capăt la celălalt! Bum! Bum! Bum-bum! O mie de cîntăreți, o mie de dansatori – întreaga Franță strigînd: *„Vive l'Empereur! Vive l'Empereur!"*[1]

Împăratul coborî încet, de pe înălțimile unde îl ridicase mulțimea, înapoi pe pămînt. După o vreme, redeveni conștient de prezența mea.

Îl priveam în tăcere, gînditoare.

– Aceea, îmi explică, a fost cea mai strălucitoare noapte, tînăra mea! Încoronarea, Notre-Dame, Papa Pius al VII-lea, Coroana lui Carol cel Mare!

Aici începu să vorbească încet, încălzit de amintiri și mai dulci.

– Și Joséphine, dulcea și neprețuita mea Joséphine...

Se lăsă pe spate în scaun și suspină.

– În noaptea aceea, am dansat, am ținut-o în brațe. Mulțimea s-a dat înapoi, făcîndu-ne loc. Împărăteasa!

În timp ce el vorbea, o vedeam cu ochiul minții – iar eu eram ea. Eu, împărăteasa! Eu, Joséphine! Dansînd în brațele lui Napoleon cel Mare, care, în acea noapte specială, dansa cu o grație pe care nu o mai arătase și nu

[1] Trăiască împăratul! (n.tr.)

o va mai arăta niciodată. La urma urmei, nu era decît un vis. De ce să îl stric cu stîngăcia lui?

– Îmi amintesc senzația – mătasea rochiei ei pe mîna mea, continuă Bonaparte, mîngîindu-și încheietura cu mîna. Senzația de a o atinge pe Joséphine! Parfumul ei...

Inspiră cu nesaț și suspină, plin de extaz.

– Iasomie, cînd se mișca. Santal, cînd stătea pe loc. Capa ei împodobită cu blană de hermină – cît de moale! Dar nu la fel de moale ca pielea ei dulce. Coroana, diamantele ei, focuri precum ochii ei! Ba nu, nu la fel de strălucitoare! Nu la fel de strălucitoare ...

Tăcu, de parcă memoria ar fi trecut dincolo de o limită și îi aducea mai multă durere decît bucurie. Nu știam cum să mai ajung la el acum, pierdut cum era în acel loc.

– Mă doare capul, i-am spus.

Era adevărul. Unul din adevărurile pe care i le puteam spune acum fără să îl rănesc.

– Nu mă surprinde, după cît ai dansat.

– Îți mulțumesc pentru colier, spusei, dîndu-l jos de la gît și întinzîndu-i-l. Este foarte frumos.

El dădu din cap. Mă ridicai și mă îndreptai spre Briars.

– Whist, mîine? am strigat, deși era la numai cîțiva pași depărtare.

El dădu din nou din cap.

– Fără să trișezi! am adăugat.

Împăratul încercă să pară ferm, dar cred că de fapt zîmbea.

Am alergat spre casă ca o puștoaică.

– *Bonne nuit, mademoiselle!* îmi strigă el.

Nu știu de ce, dar mă oprii. M-am simțit obligată să mă întorc. Și, spre surprinderea mea, l-am văzut pe împărat pe verandă, aplecat în fața mea așa cum s-ar fi aplecat... ei bine, în fața unei împărătese.

Am zîmbit către el strălucind de fericire și am făcut o reverență.

M-am întors și am pășit – încet, ca o mare doamnă – către casă.

Capitolul 15

Primul semn al sosirii guvernatorului Lowe pe Sfînta Elena veni la două zile după balul amiralului. Am fost închisă în pivnița de vinuri. Asta îmi dădu o indicație despre ce fel de om avea să fie noul temnicer al împăratului.

Ce-i drept, nu a fost guvernatorul Lowe în persoană cel care m-a aruncat în beci. A fost – destul de ciudat – propriul tată. Dar fu clar destul de curînd că în spatele pedepsei se aflase Lowe.

Se pare că cineva – eu bănuiam că acel cineva era Gourgaud – fusese foarte supărat de îndrăzneala mea de a-l amenința cu cîteva seri mai devreme pe împărat cu propria sabie. Lowe abia avusese timp să își desfacă primele bagaje cînd se pomenise cu o plîngere scrisă apropo de purtarea necuviincioasă a unei anumite domnișoare, pe nume Betsy Balcombe. În timp ce eu mă plimbam prin Jamestown, guvernatorul le făcuse alor mei o vizită, îi informase că avea de gînd să facă mai strictă securitatea în jurul împăratului și a suitei acestuia și că planurile sale nu puteau să includă o puștoaică dornică să fluture săbii în fața prizonierilor lui. Îi recomandase tatălui meu să îi administreze fiicei sale o

pedeapsă drastică, pentru a-i da o lecție. Aflai toate acestea mai tîrziu, prin Willie, „spionul" meu preferat.

Presupun că tata nu a vrut să înceapă relația cu noul guvernator pe un picior greșit, așa încît a fost de acord, împotriva voinței sale, să mă pedepsească. Am fost, așadar, condamnată să petrec o zi în purgatoriu, neavînd altă companie în afară de șoareci și de sticlele de vin ale tatălui meu.

Parcă fusese o cu totul altă Betsy Balcombe cea care cu numai patruzeci și opt de ore în urmă dansase într-o rochie superbă, în brațele unui soldat chipeș. Cît îmi doream să vină Carstairs să mă salveze! Dar era prea puțin probabil să știe și altcineva despre necazul meu, în afară de Lowe și de familia mea. În plus, bănuiam că Gourgaud ascunsese cu bună știință informația asta de stăpînul lui, pentru ca nici prietenul meu să nu mă poată înveseli.

A fost o simplă întîmplare – am aflat asta mai tîrziu – că împăratul a descoperit toată tărășenia. În timp ce călărea pe lîngă Briars, escortat de căpitanul Poppleton, firește, a auzit un zgomot puternic, venind dinspre pivniță, ca și cum s-ar fi spart o sticlă. Bonaparte i-a cerut căpitanului să descalece și să vadă ce se întîmplă.

– E una din fetele Balcombe, raportă Poppleton, care nu putu să nu remarce că eram înconjurată de sticle de vin sparte.

– Care din ele? întrebă Boney.

Presupun că, dacă ar fi fost vorba de Jane, nu s-ar fi obosit să cerceteze situația mai îndeaproape.

– Cea mai puțin atrăgătoare, răspunse Poppleton.

Dacă n-aș fi fost „abțiguită", așa cum îi place tatei și prietenilor săi din Marină să spună, aș fi fost înfuriată de

lipsa de tact a căpitanului. Dar, ca să fiu sinceră pînă la capăt, consumasem deja cam o sticlă întreagă din cel mai bun Riesling al tatălui meu și eram într-o stare de spirit mai mult decît iertătoare.

Poppleton se uită la mine printre gratiile pivniței.

Am sughițat și i-am făcut cu ochiul.

– Ssssă tlăiiieșști, malinar! strigai.

Poppleton se strîmbă și își întoarse fața, ca și cum răsuflarea mea l-ar fi jignit.

– Cred că mai bine vorbiți dumneavoastră cu ea, domnule, îi zise Poppleton împăratului.

Boney mă întrebă cum de ajunsesem în pivniță. I-am spus toată povestea – cum de a reușit să îmi înțeleagă vorbele stîlcite, nu o să îmi dau seama niciodată – și în cele din urmă jovialitatea mea excesivă se transformă într-un plîns cu sughițuri.

Îmi întinse mîna printre gratii.

– Haide, *mademoiselle,* spuse, încercînd să îmi ridice moralul. Acum sîntem amîndoi prizonieri și tu plîngi. Eu nu plîng.

– Ai plîns și tu!

– Așa e, îmi răspunse. Dar o închisoarea tot închisoare va rămîne. Așa încît e mai bine să fii vesel.

– Nuu îmi plașe de Ssssir Ludson Showe, m-am plîns eu.

Împăratul izbucni în rîs, amuzat de efectele alcoolului asupra limbii mele.

– Nu plînge! zise, întinzîndu-mi o batistă printre gratii.

O luai, îmi ștersei lacrimile și i-o dădui înapoi.

– Ține minte, Betsy, eu înțeleg tot ce faci și tot ce spui. Da, poate chiar mai mult decît părinții tăi. Cînd

scapi de aici, treci pe la mine, o să-l rugăm pe bucătarul meu să ne facă niște prăjituri și o să rîdem din nou, bine?

Îi eram recunoscătoare pentru bunătatea pe care mi-o arăta. Dar adormii de îndată, înainte să îi pot spune asta.

Trebuie să fi trecut cîteva ore bune, pentru că atunci cînd m-am trezit era deja întuneric și împăratul plecase. Slavă Domnului că eram trează cînd tata m-a eliberat din „închisoare".

Înainte să sosească el, am ascuns sticla goală în spatele altora pline și am măturat cioburile.

A doua zi, mă trezii cu o durere de cap ce nu putea fi comparată decît cu o mie de albine care își făcuseră sălaș în creierul meu. Îmi simțeam gura uscată, de parcă ar fi fost tapetată cu pînză, și orice rază de soare mi se părea orbitoare ca o mie de aștri. Împăratul fu îndeajuns de neîndurător pentru a face haz de mahmureala mea.

Juca „colin-maillard" – ceea ce s-ar putea traduce prin baba-oarba – cu Willie și Alexander la pavilion (eu nu mă simțeam îndeajuns de bine pentru a face altceva decît să privesc), cînd Bertrand sosi cu o scrisoare conținînd un anunț. Era o scrisoare din partea guvernatorului Lowe, explică mareșalul, și pretindea atenția imediată a Maiestății sale. Willie dezlegă ochii împăratului, pentru ca acesta să poată citi. Pe măsură ce o citea în gînd, puteam să văd cum expresia lui Bonaparte se schimbă dintr-una de veselie într-una de furie.

– Omul ăsta nu poate fi serios! exclamă împăratul. Ascultă, Bertrand!

Începu să citească nota cu voce tare.

– În afară de regulile stabilite de contraamiralul Sir George Cockburn, K.C.B., se declară explicit că nici o persoană nu poate să primească sau să se facă purtător al

vreunei scrisori din partea generalului Bonaparte și a suitei sale, și nici să i se transmită vreuna. Oricine încalcă acest ordin va fi de îndată arestat și se va dispune de el în concordanță cu ordinele Excelenței Sale, Locotenent General Hudson Lowe, K.C.B.[1], guvernator și comandant suprem etc. etc.

Bonaparte mototoli scrisoarea și o aruncă în foc.

Bertrand ni se adresă tuturor.

– Vă puteți imagina cum anunță dobitocul ăsta pompos că se duce la latrină? „Eu, Sir Hudson Lowe, conducător și stăpîn al universului, etc., etc., anunț prin aceasta că urmează să îmi ușurez gloriosul maț!"

Am rîs cu toții, dar bănuiam că sub acele hohote se ascundea îngrijorarea pentru schimbările din viața exilaților, acum că Lowe era la cîrmă.

A doua zi de dimineață, îi scriam lui Madelaine, singura mea prietenă de la școală, care încă mai era în Londra, cînd am fost dintr-odată întreruptă de un ciocănit în ușă.

– L-ai văzut pe Huff? mă întrebă mama. Se pare că a întîrziat două ore la cursul pe care trebuia să li-l țină băieților și nu îi stă deloc în fire să fie atît de nepunctual.

Îi spusei adevărul: nu aveam nici cea mai mică idee pe unde ar fi putut să fie. Cum aș fi putut să știu unde se afla bătrînul (odihnească-se în pace)?

Ceva mai tîrziu, mama deveni atît de îngrijorată, încît îl puse pe tata să îl caute pe Huff. Cînd proprietara casei unde locuia bătrînul jură că nu îl mai văzuse de cîteva

[1] Distincție militară britanică: Knight Commander of the Order of Bath (n.tr.)

zile, tata organiză o echipă de căutare, care mătură toată insula. În cele din urmă, cînd nu găsiră nici o urmă a bătrînului, părinții mei traseră concluzia că fusese ucis de unul din puzderia de porci sălbatici care trăiau pe insulă. Huff avusese dintotdeauna pornirea să plece în drumeții la ore ciudate și prin locuri ciudate, iar explicația li se păru cea mai plauzibilă.

Ținurăm o frumoasă ceremonie religioasă în memoria lui și îl îngroparăm *in absentia* sub bananier. Willie și Alexander erau foarte triști că l-au pierdut pe Huff. Tata spuse că doctorul O'Meara se oferise să îi educe pe copii pînă cînd un profesor adevărat ar fi putut fi adus din Londra.

Dacă par oarecum rece și detașată povestind aceste evenimente, e doar pentru că îl plînsesem pe Huff timp de cîteva zile și deja nu mai aveam lacrimi de plîns.

În după-amiaza funeraliilor lui Huff, guvernatorul Lowe și unul dintre aghiotanții săi, un oarecare domn Reade, apărură neinvitați la pavilion. Lowe nu stătuse pînă atunci față în față cu împăratul. Guvernatorul ciocăni la ușă. Gourgaud deschise. Eu eram în vizită la împărat, în cealaltă cameră.

– A sosit Hudson Lowe, Sire, îi transmise Gourgaud. Spune că „domnul Bonaparte" va înceta orice activitate și îl va primi.

– Așa spune, deci? zise împăratul, agasat la culme. Transmite-i că împăratul îl va primi atunci cînd *monsieur* Lowe va învăța să se poarte respectuos.

Gourgaud se întoarse la ușă.

– Împăratul este indispus, îl auzirăm pe Gourgaud spunîndu-le guvernatorului și aghiotantului acestuia.

Într-o clipă, Gourgaud se întoarse cu un alt mesaj.

– Guvernatorul spune că, indispus sau nu, îl veți primi sau veți suporta consecințele.

Aceasta a pus capac la toate. Nu îl văzusem niciodată pe împărat atît de furios, de cînd pusese piciorul pe insulă. Șoldul îi zvîcnea – din pricina unei răni de război, îmi explicase odată – ochii îi înghețaseră și lovea cu degetele în masă. Dar nu răspunse nimic.

– Ce... ce să-i transmit, Maiestate? întrebă Gourgaud stînjenit.

Mi se pare că furia lui Boney îl făcea întotdeauna nervos.

– *Rien,* răspunse în cele din urmă împăratul. O asemenea impertinență nu merită un răspuns.

Gourgaud păru mulțumit. Guvernatorul avea să fie ignorat complet.

Boney sugeră o partidă de reversi. Dar nu îmi era deloc ușor să mă concentrez asupra jocului de cărți, în mijlocul vacarmului din fața pavilionului. La fiecare cîteva secunde, Reade bătea furios în ușă, zguduind toată casa, de parcă ar fi fost un cutremur. Din cînd în cînd, îl auzeam pe guvernator urlînd de afară:

– Îți cer... îți ordon să deschizi, Bonaparte! În numele coroanei!

Am abandonat jocul de cărți pentru a mă putea uita printre perdelele din cealaltă cameră. Reade și guvernatorul stăteau pe verandă, și parcă vedeam cum le ieșea abur din urechi. Cît despre înfățișarea guvernatorului, ce aș fi putut să spun? Trebuie să vă spun că Lowe nu ar fi putut să semene mai mult cu cel pe care mi-l imaginasem eu nici dacă ar fi fost un actor ales special pentru a-i juca rolul. Era slab, cu un gît lung și scheletic, ca un cocoș subnutrit. Părul îi era de un galben spălăcit, aproape murdar, de parcă nu s-ar mai fi spălat de mult. Avea

obrajii supți, colțuroși – bănuiesc că Dumnezeu nu găsise de cuviință să îi acorde mai mult decît minimul de carne umană cu putință – și acoperiți cu pistrui și pete brune respingătoare. Părea să aibă vreo boală de piele, care provoca mai degrabă repulsie decît milă. Avea figura pe care o capătă cineva din partea unei divinități cu simțul dreptății, după o viață de nelegiuiri.

– *Les docteurs* trebuie să îl scufunde în sulf și mercur, remarcă împăratul, plin de dispreț. *Et regarde!*[1]

Nu îmi dădusem seama că Boney venise lîngă mine, spionîndu-l pe Lowe din spatele perdelelor. Îl urmăream pe guvernator cum se sfătuiește cu Reade și, deși nu îl puteam auzi, mișcările lui țepene, afectate, felul cum se învîrtea nervos și zîmbetul fals îmi spuneau despre el destule lucruri. Da, Hudson Lowe era un temnicer înnăscut.

Auzirăm cum ploaia începe să răpăie pe acoperiș. Într-o clipă, se transformă într-un potop, iar Lowe și Reade stăteau afară, în ploaie, zbierînd, bătînd în zadar la ușă, devenind din ce în ce mai asemănători cu doi șobolani uzi, foarte mari și neobișnuit de urîți.

Boney și cu mine făceam haz de privelițe, dar nu mă puteam abține să nu mă întreb dacă acționase, într-adevăr, în interesul său înfuriindu-l pe acest puternic personaj. La urma urmei, Lowe deținea acum cheile celulei sale.

După vreo zece minute, casa nu mai răsună de bubuiturile pumnilor lui Lowe. El și Reade plecaseră.

După ce ploaia se opri cîteva ore mai tîrziu, Boney propuse o excursie călare.

---

[1] Și privește! Aici: „Și iată!" (n.tr.)

– Haide, îmi spuse. Am nevoie de aer proaspăt.

În timp ce Boney îl scotea pe Hope din grajd, eu m-am dus după Belle.

– Mi-a părut rău când am auzit de *monsieur* Huff, îmi spuse împăratul când ne ridicarăm în șa, la întoarcerea mea.

Tresării la auzul numelui bătrînului. Se părea că cineva din suită îi dăduse vestea în timpul absenței mele.

– Condoleanțele mele ție și familiei tale, *mademoiselle.*

– Mersi, am răspuns. Sîntem toți foarte triști.

– Deși bătrîn, era abia la început. Dacă ar fi trăit, Huff ar fi realizat lucruri mărețe.

Ironia cuvintelor lui Bonaparte mă izbi. Se referea oare la munca lui Huff de descifrare a Pietrei de la Rosetta sau poate... la altceva? Dar nu am răspuns nimic și m-am mulțumit să dau din cap aprobator.

Nu ajunsesem la mai mult de o sută de metri de veranda pavilionului, cînd Poppleton galopă, apărînd din senin, blocîndu-ne calea. Era aproape imposibil să evităm coliziunea. Am țipat. Eu și împăratul am tras nebunește de frîie – tocmai la timp. Hope se cabră, necheză înspăimîntat, și se prăbuși înapoi – din fericire, tot în picioare. Impactul copitelor lui cu pămîntul făcu noroiul să țîșnească în toate direcțiile.

– *Cochon!*[1] Dobitocule! îl insultă Bonaparte pe Poppleton, blestemînd și vorbind incoerent. Ai grijă pe unde mergi!

– Îmi pare rău, domnule! răspunse tînărul.

– Poppleton! Am cu mine o tînără, spuse împăratul. Ai înnebunit? Ai fi putut să ne omori!

[1] Porc! (n.tr.)

– Cum am mai spus, domnule, vă cer iertare.

– Hmmmph! bombăni Bonaparte, făcîndu-i semn lui Poppleton să se dea la o parte din calea noastră.

Poppleton nu făcu nici un pas.

– Ei? *Vite!* exclamă împăratul. Ce mai aştepţi? Fă-ne loc!

– Ăăă... îmi pare rău, domnule, se scuză Poppleton din nou. Nu pot. Ordinele guvernatorului.

– Ce?! Ce vrei să spui?

– Guvernatorul Lowe mi-a ordonat să vă opresc dacă vreţi să treceţi de linia aceasta, zise el, arătînd spre un steag britanic micuţ, înfipt în pămînt.

– Nu se poate, spuse Boney, nevenindu-i să creadă. Vrei să spui că împăratul Franţei nu are libertatea de a călări pe propriul cal ziua în amiaza mare? Am călărit *tous les jours de ma vie*[1] timp de patruzeci de ani!

– Mă tem că e adevărat, domnule, zise Poppleton pe un ton încurcat. Nu puteţi trece de acest punct. Ordinele guvernatorului.

Împăratul scrîşni din dinţi.

– Hmm! Tică...

– Ăăăă, noi ne vom întoarce acum, domnule căpitan, am intervenit eu.

L-am tras pe Boney de mînecă. El se încruntă la mine, dar nu spuse nimic.

– Noi tocmai plecam... oricum, plecam acasă.

[1] În fiecare zi [a vieţii mele] (n.tr.)

Capitolul 16

Tata îmi spusese odată: Betsy, schimbarea este precum o furtună pe mare. Dacă îți faci datoria, te ții strîns de catarg și stai pe loc, vei trece cu bine prin furtună. Dacă, însă, te retragi ca un laș sub punte, corabia ți se va sfărîma, iar tu îți vei găsi mormîntul în adîncuri.

Asta, presupun eu, fusese o manieră de a-mi spune pe ocolite că, dacă nu faci loc schimbării, te scufunzi. Iar în săptămînile de cînd sosise guvernatorul, ajunsesem fără îndoială să mă simt ca și cînd m-aș fi aflat pe o navă care se scufunda. Atît pentru mine, cît și pentru împărat, noul guvernator, cu toate regulile lui meschine și restricțiile degradante, adusese furtuna pe o mare liniștită. Boney și cu mine devenirăm mai apropiați, înțelegînd tacit că timpul era scurt și că vom fi separați în curînd. Longwood avea nu peste mult timp să fie gata pentru a-și primi prizonierul.

Unica rază de lumină din acest peisaj marin bîntuit de furtuni era speranța că, în curînd, sublocotenentul Carstairs va reveni în viața mea. În fiecare dimineață mă trezeam cu speranța că – iată! – aceasta va fi ziua mult-așteptatei noastre reîntîlniri. Îmi trimitea bilețele, explicîndu-mi că, oricît de tare s-ar strădui, nu putea

obţine o permisie pentru a putea veni să mă vadă. Îi răspundeam, punînd în cuvinte toate avînturile romantice ale sufletului meu tînăr. Dar nu izbuteam să îl văd... Guvernatorul restricţionase accesul civililor în clădirile militare. Aşa încît, în timp ce anul 1815 îşi tîrşîia paşii pentru a deveni 1816 şi iarna mea noroioasă se tîra, transformîndu-se într-o umedă primăvară, eu aşteptam şi iar aşteptam.

Într-o dimineaţă de miercuri a primăverii lui 1816, se petrecu un eveniment de care îmi voi aminti mereu cu groază. Ziua începuse destul de inocent. Luam micul dejun împreună cu familia, iar băieţii se certau pe ultimul biscuit. Deodată, auzirăm cum uşa este dată de perete, cu un bubuit puternic, ca o salvă de tun.

Tata sări de pe scaun, la fel ca noi toţi.

Guvernatorul Lowe stătea în prag, tîrînd după el un sclav. Braţele bietului om erau răsucite la spate şi legate. Pe obraji i se scurgeau lacrimi. Picioarele îi erau prinse în lanţuri de fier. Cînd am văzut cine este sclavul, mi se tăie respiraţia de groază.

– Toby!

Eram şocată. Ochii mei îi transmiteau că durerea lui e şi durerea mea, că suferinţa lui era şi a mea. Alergai către tata, îl strînsei în braţe şi îl implorai:

– Tată, tată, te rog, fă ceva!

– Sst, Betsy! spuse tata.

Dar se vedea clar că era la fel de furios ca şi mine. Se duse cu paşi mari către Lowe.

– Ce înseamnă asta? Eliberaţi-l!

– Cum doriţi, răspunse Lowe şi îl împinse pe Toby.

Lanțurile de la picioarele acestuia răsunară zgomotos pe podeaua de lemn. Bietul Toby se prăbuși la picioarele tatălui meu, iar eu mă grăbii să îi vin în ajutor.

– Toby, ce ți-au făcut? îi zisei, tremurînd de groază, dar încercînd să îi alin durerea. Ce ți-au făcut?

Pe brațele sale se puteau vedea urmele crude ale tentaculelor lui Lowe.

– Totul bine, coniță, îmi șopti Toby. Totul numai-decît bine, chiar acum.

În ciuda durerii pe care o simțea, Toby era cel care încerca să mă calmeze pe mine!

– Omul acesta vă aparține? întrebă guvernatorul Lowe.

Tata îl privi cu dezgust.

– E propriul stăpîn, izbucni el. Lucrează pentru mine.

– Ei bine, atunci văd că am nimerit unde trebuie... spuse Lowe cu o voce mieroasă.

Se opri și își scoase metodic mănușile, ca și cum ar fi vrut să ne facă o vizită plăcută. Se întoarse spre mama și îi zîmbi fără nici un pic de farmec.

– Nu vă osteniți să îmi aduceți o ceașcă de ceai, doamnă Balcombe. Ceea ce am să îi spun soțului dumneavoastră nu va dura decît un minut.

Firește că mama nu avusese nici o intenție să facă așa ceva.

Tom Pipes se apropie de piciorul lui Lowe. Îl mirosi, își arătă colții și mîrîi amenințător, exact așa cum făcea atunci cînd întîlnea șoareci în hambar.

– Cuțu, cuțu, zise Lowe, mîngîindu-l pe Tom al nostru pe cap.

Scoase din buzunar un biscuit, pe care i-l dădu. Tom, trădătorul, a încetat să mîrîie. Mi se întoarse stomacul pe

dos de scîrbă. Îmi pusei în gînd ca imediat după plecarea guvernatorului să îi fac o baie zdravănă, la fel ca acelea pe care i le fac după ce se bate cu sconcşii.

– Ştiţi, eu iubesc animalele, ne spuse Lowe, de parcă ne-ar fi interesat. Înţeleg că aveţi şi curse de cai aici, nu? Abia aştept să îl înscriu pe Nelson al meu într-una dintre ele.

Între timp, îl alinta pe Tom, de parcă întîlnirea noastră ar fi fost o vizită pe care să o facă bunilor săi prieteni, familia Balcombe.

– Ce căutaţi aici? îl întrebă tata.

Stăpînirea lui mă uimea. Dar ştia că trebuie să fie atent, căci Lowe avea contacte strînse cu cei din conducerea Companiei Indiilor de Est, cei pentru care lucra tatăl meu.

Lowe scoase cu brutalitate un plic din veston.

– Această scrisoare, adresată Mariei Louise, în Austria, a fost găsită asupra omului dumneavoastră, cel de acolo, răspunse guvernatorul, arătînd cu degetul către Toby. A fost descoperit în timp ce încerca să se strecoare la bordul navei *Northumberland*, care se pregătea să părăsească portul Jamestown aseară.

Marie Louise? Soţia lui Boney! Tata nu păru atît de surprins pe cît m-aş fi aşteptat.

– Scrisoarea e semnată de franţuz, continuă guvernatorul, deschizînd scrisoarea şi întorcînd iute ultima pagină, pe care i-o întinse tatălui meu. Uitaţi, „Napoleon". Aceasta e o încălcare flagrantă a ordinelor mele! Oare fiica dumneavoastră a fost cea care i-a transmis sclavului scrisoarea din partea prizonierului? Răspundeţi-mi!

– Vă garantez că nu, răspunse tata.

Îmi părea bine că mă apără atît de hotărît. Apoi spuse, uluindu-mă:

– Eu am fost acela.

Mamei i se tăie respirația. Iar Lowe nu ar fi putut fi mai surprins nici dacă ar fi aflat că a fost desemnat prinț moștenitor al coroanei britanice.

William Balcombe să fie în secret purtătorul scrisorilor împăratului? Nu l-aș fi crezut capabil de asemenea intrigi. Dar trebuia să moștenesc de la cineva mintea mea pusă pe rele.

– Balcombe, spuse în cele din urmă Lowe, pășind nervos. Cred că înțelegi că prin acțiunile dumitale mi-ai încălcat ordinul, adică ordinul Maiestății Sale Regele George al III-lea, al cărui reprezentant pe insulă am fost desemnat.

– Înțeleg, răspunse tata cu franchețe, ceea ce îmi spori admirația pentru curajul său.

Mama inspiră adînc, pregătindu-se pentru ce era mai rău. Deodată, nemaiputînd face față tensiunii, se clătină precum un marinar beat, își duse mîna la funte, gemu și...

– Mama! țipă Willie, înspăimîntat.

Alergai spre ea, dar tata ajunse înaintea mea, o prinse înainte să atingă podeaua și o duse în brațe pe canapea.

Willie îi făcea vînt cu o carte de aritmetică pe care o ținea în mînă, iar tata îl trimise pe Alexander să aducă niște apă.

În cele din urmă, mama clipi și deschise încet ochii.

–Ți-ai revenit, draga mea? o întrebă tata, lovind-o încet peste mînă.

Mama zîmbi, sfîrşită.

– Ce s-a întîmplat? întrebă ea, ameţită încă.

– Totul e bine, acum. Sînt aici, răspunse tata, sărutînd-o pe frunte.

Ea îi strînse mîna. Rar mi-a fost dat să văd o asemenea demonstraţie de afecţiune între ei.

Tata se întoarse spre Hudson Lowe.

– Mai aveţi ceva să îmi spuneţi? îl întrebă încruntat.

Chiar şi Lowe păru înmuiat de accidentul mamei mele.

– Doar atît, răspunse, încercînd să îşi recapete ţinuta demnă. O să închid ochii de data aceasta, Balcombe, din respect pentru soţia dumitale.

Respirai uşurată. Dar Lowe nu terminase.

– Dar vă avertizez! Dacă dumneata sau vreun alt membru al familiei dumitale, continuă, uitîndu-se direct la mine, îl mai ajutaţi pe francez în vreun fel sau altul, o să plătiţi scump, scump de tot!

Lowe smulse cu brutalitate scrisoarea împăratului din mîna tatălui meu, o rupse în bucăţi, aruncîndu-le pe podea.

Se întoarse şi plecă, trîntind uşa.

Nimeni din familie nu mai discută incidentul după aceasta. Mama îşi reveni repede şi îşi petrecu restul zilei îngrijindu-l pe Toby. Nu îndrăznii să îl întreb pe tata cum de a ajuns Boney să îi încredinţeze lui scrisoarea. Sau de ce îl alesese tocmai pe Toby, sclavul pe care îl preţuia cel mai mult, să o ducă pînă în Austria. Împăratul pierduse unica şansă de a transmite o scrisoare soţiei şi fiului său. Dar Toby pierduse mult mai mult – şansa de a fi un om liber.

Ziua trecu fără vreun alt incident. Dar seara...

– Betsy, spuse Jane, în timp ce stătea în fața oglinzii, trecîndu-și, ca de obicei, de o sută de ori peria peste bucle, o să-ți dau un sfat ca de la soră la soră.

În cazul lui Jane, ajunsesem să înțeleg că „sfat ca de la soră la soră" nu însemna altceva decît o remarcă jignitoare.

– Da, Jane? Spune repede. Vreau să mă culc.

– Cred că te vezi prea mult cu generalul Bonaparte.

– Asta nu te privește pe tine, izbucnii eu.

– Ei, nu te supăra așa! Nu mă gîndesc decît la binele tău. Băieții din cazarmă vorbesc tot timpul despre tine, știi? Ca să nu mai spun că guvernatorului Lowe nu îi place deloc.

– Și ce zic? am întrebat-o, ridicînd din umeri.

Jane termină cu pieptănatul, stinse lampa și se culcă.

– Poate că o să-ți explic, răspunse ea, cu o voce plină de condescendență, atunci cînd o să mai crești.

– Nu sînt proastă, Jane. Înțeleg ce insinuezi. Dar nu te cred.

– A, nu? Și de ce crezi că era sublocotenentul Carstairs atît de interesat de tine?

Tresării. Jane știe despre mine și Carstairs! Da, la urma urmei ne văzuse dansînd la petrecere.

– A, deci aici voiai să ajungi! i-am spus, triumfătoare. Ești geloasă pe mine și Carstairs.

– Nu fi prostuță, Betsy, zise Jane, nu tocmai convingător. Nu are nici o legătură. Sînt doar îngrijorată în legătură cu tine. Băieții de la cazarmă se gîndesc că, dacă moșul ăla de franțuz vede ceva la tine – Dumnezeu știe ce, căci eu nu înțeleg – trebuie să fii o tîrfuliță pe cinste.

Cine vorbea!

– Mai tacă-ți fleanca, Jane! am repezit-o.

Comentariile ei nu erau demne de un răspuns mai politicos decît atît. Doar un dobitoc ar fi putut să creadă că exista o relație amoroasă între mine și împărat.

– Treaba ta! îmi zise Jane.

Mă întorsei pe cealaltă parte și adormii.

A doua zi de dimineață, doar pentru a o înfuria pe Jane, i-am făcut împăratului o vizită. I-am povestit lui Boney despre evenimentele îngrozitoare care au urmat interceptării scrisorii sale către Marie Louise. El se mînie auzind cît de violent fusese Lowe față de Toby și familia mea și promise să facă ceva în această privință.

Chiar în acel moment, Bertrand intră pe ușă.

– Cîteva ziare pentru dumneavoastră, Sire, spuse, așezînd pe masă un teanc. De la Paris.

Un vechi prieten din armată i le trimisese lui Boney și cred că nu fuseseră interceptate de Lowe pentru că nu intrau în categoria „corespondență". Gazetele erau vechi de cîteva luni, căci începuseră să se îngălbenească pe margini, dar împăratul se așeză și deschise unul cu mare emoție și grijă, de parcă ar fi fost un exemplar original al unui document istoric precum *Magna Charta*.

Își puse ochelarii și îmi citi cu voce tare. Un articol se referea la prețul untului în Paris. Altul, era despre sănătatea șubredă a regelui George al III-lea.

– Ah, spuse, ajungînd la ultima pagină. Uite și unul despre mine. Te pomenește și pe tine, Betsy!

– Chiar așa? l-am întrebat, încîntată. Citește-l!

El începu să traducă.

– Fostul împărat, Napoleon, acum prizonier pe insula Sfînta Elena, aflată la aproximativ o mie cinci sute

de kilometri de coasta de sud-vest a Africii, bla-bla-bla... A, aici e! Este văzut adesea în compania unei nimfe englezoaice pline de viață, Betsie Balcombe. Ți-au scris greșit numele. Ei, nu ai ce să-i faci, spuse el, ridicînd din umeri, asta e presa!

– Continuă, îl rugai eu, încîntată de faptul că numele meu era pe buzele tuturor parizienilor. Citește și restul.

El continuă.

– În toate cafenelele, oamenii se întreabă cum de a reușit bătrînul soldat al Franței, care, după toate informațiile, a făcut un pîntece rotunjor. Ha! Asta-mi place! Să o convingă pe această gingașă ființă să devină...

Împăratul se opri brusc din lectură. Pe figura sa se putea citi stînjeneala.

– *C'est tout.* Asta-i tot. Cred că lipsește încheierea.

– Nu te cred, i-am zis, smulgîndu-i ziarul și citindu-l în liniște.

Știam destulă franceză pentru a înțelege că mă făceau amanta lui. Eram împietrită. Chiar în clipa aceasta, eu, Betsy Balcombe eram bîrfită ca o prostituată ordinară – numele meu era acoperit cu noroi de la un capăt la celălalt al Parisului.

Lacrimi fierbinți de furie și rușine îmi ardeau obrajii. Trebuia să aflu adevărul.

– Te gîndești la mine? l-am întrebat. Vreau să spun, te gîndești *în felul ăsta* la mine?

Împăratul, tulburat, se uită în jos și oftă.

– Ei bine? insistai.

– Betsy, dacă aș crede că ești încă o fetiță, aș zice... aș putea spune că nu. Nu, nu mă gîndesc la tine niciodată.

Dar acum e diferit, ai crescut, aproape că eşti femeie... ştii mai multe decît o fetiţă...

Îşi ridică privirea către mine. Îmi clătinai capul încet, parcă refuzînd adevărul. Îmi acoperii urechile. Nu voiam să mai aud nimic. Eram şocată, rănită. Simţeam că mă trădase.

Boney îmi îndepărtă cu blîndeţe mîinile de pe urechi.

– Tu te-ai schimbat. Şi alţii se vor schimba, la rîndul lor. Şi ei au acest drept. Ceea ce avem noi va rămîne veşnic nealterat – acelaşi, fără să se schimbe. Dar oamenii o să bîrfească, cum poate e şi bine să o facă. Şi trebuie să ţii cont de ce se spune, Betsy. Trebuie să ţii cont.

– Nu! am strigat eu, nereuşind să îmi controlez durerea şi starea de confuzie. Nu îmi pasă. Şi dacă am însemnat ceva pentru tine vreodată, nici ţie nu ar trebui să îţi pese.

Am fugit plîngînd din cameră şi am ieşit din pavilion.

– Betsy! Betsy! striga împăratul în urma mea neajutorat, aşa cum nu fusese niciodată în fruntea armatei sale.

Ştia, însă, că va fi oprit de santinelă dacă încerca să vină după mine.

În plus, Boney probabil că ştia că nu are cu ce să mă ajute. Aceasta nu era decît una din lungul şir de deziluzii care veneau odată cu maturizarea – „furtunile pe mare" de care vorbea tata – şi pe care trebuie să învăţăm să le depăşim. În definitiv, fiecare trebuie să facă faţă acestor furtuni de unul singur.

Capitolul 17

– Betsy, mă strigă mama de jos. A venit cineva să te viziteze.

„O, Doamne, mă gîndeam, trebuie să fie Carstairs! A venit, în sfîrşit, să mă vadă!"

Dar, vai, părul îmi stătea groaznic, de parcă cineva mi-ar fi dat în cap cu zeamă de guava. Îmi vărsam amarul pe fructele tropicale. „De ce, oare, mă întrebam, cei care îţi fac vizite neaşteptate au acel talent ascuns de a te găsi în cele mai neatrăgătoare ipostaze?"

Era în dimineaţa de după cearta mea cu împăratul. Eram sus, în camera mea, cu un fruct într-o mînă, cu cealaltă scriind, aşternîndu-mi necazurile pe hîrtie, după cum aveam obiceiul.

„Carstairs! Sublocotenentul meu, iubirea mea, scriam, în curînd ne vom reîntîlni."

– Vin, mamă! am strigat, încercînd cu disperare să dau părului meu un aspect onorabil.

Mi-am şters mîna murdară pe un prosop şi am năvălit pe scări, legănîndu-mă maiestuos, aşa cum îmi imaginam că ar face o cîntăreaţă de operă.

– Bună dimineaţa, *mademoiselle!*

„La naiba!"

– Ah, i-am spus, fără să fac efortul să-mi ascund crunta dezamăgire. Tu erai...

– Adică? mă tachină Boney. Frumos *bienvenue* pentru împărat, n-am ce zice!

Poppleton stătea lîngă el, fiind „doica" împăratului în ziua respectivă.

– Scuze, i-am spus.

Apoi, amintindu-mi că trebuie să fiu supărată în continuare pe el, am adăugat:

– Ce vrei?

El mă luă de mînă.

– Vino cu mine, *mademoiselle*. Am de gînd să îmi ţin o promisiune pe care ţi-am făcut-o.

Am plecat împreună cu el. Era o zi caldă şi umedă, de ţi se lipeau toate de tine – o zi neplăcută, dar tipică. Parcă am fi respirat într-o pungă. Poppleton, în uniforma sa strîmtă şi îngreunat de muschetă, transpira ca un armăsar. Nu după mult timp, destinaţia noastră deveni evidentă. Boney mă ducea la Casa Plantaţiei.

Băturăm la uşă şi furăm primiţi. Poppleton aşteptă afară. Reade ne prezentă.

Guvernatorul Lowe era aşezat la biroul său, mîzgălind, fără îndoială, încă unul din ordinele sale pompoase. Nu se obosi să îşi ridice privirea spre noi.

– Aşa, deci, spuse el cu vocea sa plină de aere. Cărui fapt îi datorez onoarea acestei vizite neaşteptate?

– Aceasta este *mademoiselle* Betsy Balcombe, spuse împăratul. Am aflat cum i-aţi tratat familia. Sînt nemulţumit.

– Înţeleg, zise Lowe, uitîndu-se în cele din urmă la noi, de parcă nici nu am fi meritat efortul. Sînteţi nemulţumit. Ce păcat! Şi v-aţi luat titlul de ambasador al acestei tinere?

Mda, cred că trebuie să vă ocupați timpul cu ceva, acum că nu mai aveți ocazia să ucideți nici un englez.

Lowe se ridică și își turnă un pahar cu vin, fără să ne ofere și nouă.

– Știți, fratele meu a fost unul dintre ei, continuă el. Îl iubeam foarte mult. Vă amintiți de Waterloo, nu? Oh, cu siguranță că vă amintiți...

Împăratul era furios. Mi-am închis mintal tambuchiurile, pregătindu-mă pentru taifunul cel mare.

– Ce drept ați avut să îmi confiscați și să-mi citiți corespondența? tună Boney. Conversațiile unui om cu soția sa sînt inviolabile, sacre! Cu atît mai mult cele ale împăratului Franței! Numai un hoț de doi bani și un mizerabil l-ar putea priva pe împărat de acest drept și să întineze legătura maritală prin execrabila lui curiozitate maladivă!

– Nu mă cunoașteți, domnule, răspunse Lowe calm, căscînd.

Dacă guvernatorul era tulburat, o ascundea bine.

– Să vă cunosc? zise Bonaparte rîzînd scurt, disprețuitor, apoi se aplecă peste biroul guvernatorului și îi șopti, practic, în urechea acoperită de pistrui. Cum aș putea să vă cunosc? Soldații se fac cunoscuți comandînd pe cîmpul de luptă. Cunosc numele fiecărui general englez care s-a făcut remarcat. De dumneata nu am auzit niciodată.

Mușchii feței lui Lowe se încordară, așa cum fac mușchii unei vaci care încearcă să alunge o muscă. Se făcu roșu la față – atît de roșu încît pentru o clipă nici nu îi mai văzui petele urîte de pe piele.

– Se știe despre mine că îmi fac datoria, izbucni Lowe, furios.

Boney izbi cu pumnul în biroul guvernatorului.

– Așa spune orice călău!

Lowe rămase fără replică.

Împăratul mă apucă de mînă și ieși afară grăbit.

Mergeam – sau mai bine spus, mărșăluiam cu pași întinși – înapoi spre Briars. Abia reușeam să mă țin după el. Probabil că menținea același pas furios și atunci cînd își conducea armata în marșuri forțate. Îmi dădeam seama că este încă furios pe guvernator.

– Nu cred că ar trebui să îl înfurii așa de tare, i-am spus împăratului.

Firește, în sinea mea eram încîntată că Boney îl scosese pe guvernator din pepeni. Mi-ar fi plăcut și mie să fac asta. În plus, eram puțin flatată că împăratul îl nimicise, cel puțin în parte, de dragul meu. Eram, însă, îngrijorată de felul cum avea Lowe să îl trateze de atunci încolo.

– Mizerabilul ăla de scîrța-scîrța pe hîrtie? murmură împăratul, trecînd fără să-i pese prin noroi cu papucii săi marocani. M-ar otrăvi dacă ar ști că o să-i crească salariul.

– Ei, nu cred că ar fi în stare să facă asta, i-am spus, încercînd să îl liniștesc.

– *Non?* întrebă Bonaparte, ridicînd o sprînceană. Îți amintești momentul cînd mi-a înconjurat casa cu aghiotanții lui?

Dădui din cap în semn că da. Marchand îmi povestise deja.

– Niciodată nu am văzut o asemenea *visage*[1] de ucigaș. Mi-a amintit de canibalii aceia din Insulele Pacificului de

[1] Față (n.tr.)

Sud, care dansează în jurul prizonierilor pe care au de gînd să îi frigă și să îi înfulece.

Ochii i se aprinseseră precum cei ai unui animal care vede pe întuneric, iar sprîncenele i se apropiaseră ca două omizi îngemănate. Nu m-am putut abține să nu izbucnesc în rîs.

– De ce te hlizești, *mademoiselle*?

– Arăți atît de nostim cînd ești furios, i-am răspuns, rîzînd și mai tare.

Boney se încruntă la mine.

– Nostim, da? *Drôle*?

Expresia serioasă i se topi. Zîmbi și mă trase de ureche – nu îndeajuns de tare ca să mă doară.

– Îți arăt eu ce înseamnă nostim, *mademoiselle* Elisabeth-dar-noi-o-știm-drept-Betsy Balcombe!

Se strîmbă la mine, se bătu cu pumnii în piept și începu să scoată sunete guturale. Arăta exact ca gorila din laboratorul lui Huff. Mă prăpădeam de rîs.

Era o mare plăcere să îl văd din nou pe Boney rîzînd.

În seara aceea, am luat cina împreună cu împăratul și suita sa.

– Marchand, îi spuse acesta valetului către sfîrșitul mesei, a fost absolut minunat. *Merveilleux!* Complimentele mele lui Le Page. Spune-i că am să-i acord Legiunea de Onoare pentru friptura aceasta!

Boney nu era serios în legătură cu medalia, firește.

– Da, Sire, răspunse Marchand, îndreptîndu-se către bucătărie.

– Și mai adu o porție, comandă Boney. Sînt încă înfometat!

Da, fusese o cină pe cinste. Obișnuită cu bucătăria englezească, eram uimită de ce putea face dintr-o friptură bucătarul francez al lui Boney. Părinții mei erau îngrijorați de faptul că lipseam din ce în ce mai des de la mesele familiei.

– Ce spui, *mademoiselle?* spuse Boney maliții os. Să îl aduc pe *le petit*[1] Las Cases? O să-l ținem strîns, ca să îl poți săruta.

Împăratul știa cît de mult îmi repugna fiul lui Las Cases și îi făcea mare plăcere să mă tachineze astfel.

– O, aduceți-l, vă rog, i-am spus eu teatral, avînd destulă minte să nu mă supăr, pentru că asta nu ar fi făcut altceva decît să îl încurajeze.

Marchand se întoarse de la bucătărie cu mîinile goale, părînd destul de nervos.

– Ei, ce e? întrebă împăratul.

– *Je le regrette,* Sire, se scuză Marchand jenat. *Le Page dit: „Je n'en ai pas"*[1].

– Nu mai e carne? spuse împăratul, uimit. De ce, Marchand?

Marchand își mușcă buzele și păru că se teme să răspundă. Betrand răspunse în locul său:

– Rațiile ne-au fost reduse, Maiestate. Îmi pare rău să vă spun că...

Împăratul se ridică brusc și își aruncă șervetul pe masă.

– Lowe, tună el.

Așa se face că îi mai făcurăm o vizită guvernatorului în aceeași zi. Am insistat să îl însoțesc. Nu voiam să pierd așa ceva.

---

[1] Le Page a zis: „Nu mai am!" (n.tr.)

Fără știrea lui Boney, cu cîteva zile în urmă, tatăl meu, în calitatea sa de furnizor protestase vehement împotriva gestului lui Lowe de a reduce bugetul alocat pavilionului. În van, însă.

Bietul Poppleton fu smuls de la un joc de cărți în care părea să îi meargă destul de bine, pentru a ne însoți la Casa Plantației.

– Voi doi, din nou! M-ați întrerupt de la cină! bombăni Lowe, în timp ce Boney și cu mine treceam în grabă de trepădușii lui și intram în sala unde mînca. Și cu ce maniere de necioplit!

Alături de el la masă erau soția sa, lady Lowe și fiica lui, Charlotte, despre care auzisem că ar fi o cochetă nerușinată. În comparație cu fiica guvernatorului, sora mea, Jane, era o călugăriță.

– Să nu îmi mai trimiteți mîncare! spuse Boney. Voi lua masa împreună cu bravii dumitale ostași din regimentul 35 de acolo, continuă el, arătînd la soldații care stăteau de gardă afară și care puteau fi văzuți pe fereastră. Nici unul dintre ei nu va refuza să își împartă rațiile cu un bătrîn camarad!

– Vă puteți scoate pălăria în fața soției mele, răbufni Lowe. Și vă voi fi recunoscător dacă plecați.

Lowe se întoarse spre ușă.

– Gărzi!

Trepădușii lui Lowe se năpustiră înăuntru și îl apucară pe Boney de brațe.

– Nu! am protestat eu.

Eram șocată, prea surprinsă, rămăsesem încremenită.

În toată viața lui, nu cred că cineva îndrăznise să îl atingă pe împărat astfel. Oamenii ăștia nu erau demni să îi lingă cizmele!

În ciuda faptului că gărzile erau înarmate, iar el nu, Boney reuși să se elibereze. Forța lui era uimitoare pentru cît de scund era. În plus, demnitatea înnăscută a lui Bonaparte îi descurajă de la orice altă încercare de a pune mîna pe el, așa încît se retraseră.

– Ai putere asupra trupului meu, zise Boney încet, dar cu autoritate, dar în nici un caz asupra spiritului meu. Spiritul acesta este la fel de mîndru, de puternic, de hotărît acum, pe cît a fost în trecut, cînd conducea întreaga Europă.

Boney își aruncă privirea asupra unei țestoase uriașe, pe nume Jonathan, care stătea într-un colț al camerei, mestecînd fără grijă o frunză de salată. O privelește surprinzătoare, fără îndoială. Animalul îi fusese făcut cadou guvernatorului de către Compania Indiilor de Est, iar destinul ei fusese de a deveni o delicioasă supă de țestoasă. Dar se zvonea pe insulă că Lowe, ca un iubitor de animale ce era, cruțase viața bătrînei creaturi, care devenise animal de companie.

– Vei trăi mai mult decît mine, guvernatorule, remarcă împăratul. Dar Jonathan va trăi mai mult decît noi amîndoi. Să ne rugăm, de dragul Angliei, ca Prințul Regent să îl numească pe el ca succesor al tău.

Boney se întoarse cu spatele la Lowe și mă luă de mînă.

– Haideți, *mademoiselle*, spuse el îndeajuns de tare pentru ca toți să audă. Am nevoie de aer curat.

Capitolul 18

– *Chaud... chaud... plus chaud*[1], îl ghida împăratul pe fratele meu, Alexander, care era baba-oarba și încerca să îl prindă prin cameră.

Boney aștepta pînă cînd băiatul mai avea cîțiva centimetri pînă să-l atingă, apoi se feri cu iuțeală.

– *Froid!*[2] Oh, brrrrr! zise împăratul, prefăcîndu-se că tremură.

Cred că Boney era atît de atașat de fratele meu pentru că propriul fiu era cam de aceeași vîrstă. Îl lăsa chiar pe Alex să cîștige la baba-oarba – foarte impresionant, dat fiind că împăratul detesta să piardă. La un moment dat, Boney îmi povestise că, pe cînd era copil, profesorul de istorie împărțise clasa în două grupuri: unul sub steagul Romei Antice, iar celălalt sub steagul rivalei acesteia, Cartagina. Fratele lui mai mare primise indicații să se alăture primei facțiuni, care avea să cîștige, iar el celei de-a doua, care avea să fie umilită.

– Oh, ce scandal am făcut! îmi spusese Boney. Offf! Am plîns ca un bebeluș, pînă cînd profesorul a fost de

[1] Cald... cald... mai cald! (n.tr.)
[2] Rece! (n.tr.)

acord să schimb locul cu cel al lui Joséph, ca să pot fi de partea învingătorilor.

Împăratul îl lăsă în cele din urmă pe Alexander să îl prindă.

– Acum tu eşti baba-oarba! strigă Alex triumfător, întinzîndu-i batista ca să se lege la ochi.

Boney se prăbuşi pe divan şi jucă o pantomimă plină de patos, arătînd în chip ilar cît era de obosit.

– Te rog, Boney! scînci Alex.

Împăratul ridică din umeri, pretinzînd că e exasperat, dădu din cap şi luă batista.

Chiar atunci intră Bertrand pentru a anunţa că a sosit o scrisoare. Toţi îi ştiam conţinutul. Momentul de care ne fusese tuturor teamă sosise, în cele din urmă.

Împăratul citi scrisoarea în tăcere. Nu spuse nimic o vreme, se frecă la ochi şi suspină.

– Ei bine, *mademoiselle* Betsy, spuse el, încercînd să fie vesel. A sosit momentul. La ce te uiţi aşa? Adu-l pe tatăl tău.

Eram prea tristă pentru a face altceva decît să îi îndeplinesc dorinţa.

– Îmi pare rău pentru lipsa de provizii, se scuză tata faţă de împărat cînd intră în cameră. Am făcut tot ce am putut, dar guvernatorul... nu este un om prea înţelegător.

Boney făcu un semn cu mîna prin care voia să spună că nu mai conta. Părea să ştie foarte bine că nu tata este de vină.

– Vă mulţumesc pentru toată bunătatea pe care mi-aţi arătat-o, zise împăratul. *Et votre femme*, şi bunei dumneavoastră soţii, în egală măsură.

Flutură scrisoarea.

– Se pare că am un rendez-vous cu șobolanii și mucegaiul de la Longwood.

Da, împăratul știa că noua sa locuință va fi cu mult mai proastă decît pavilionului, dar încă nu știa cît de îngrozitoare avea să fie cu adevărat.

Fusesem la Longwood de cîteva ori pînă atunci, încercînd să aflu care aveau să fie condițiile de viață ale împăratului. Casa era la nouă kilometri de Briars, dar ar fi putut la fel de bine să se afle într-o cu totul altă lume, atît erau de diferite. Noua sa casă era așezată în vîrful unei stînci abrupte și reci – trebuia să treci pe lîngă prăpastia cunoscută drept Pocalul Diavolului pentru a ajunge acolo – în zona de pe insulă cea mai expusă vînturilor. Locul era un pustiu vulcanic înfiorător, ascuns în permanență în nori. Cînd nu ploua – și ploua în fiecare zi la Longwood, de două ori mai des decît în orice altă parte a insulei – era ceață. Cînd nu era ceață, bura. Cîteva fire anemice de iarbă atîrnau tremurînd de pereții prăpastiei, abia supraviețuind, dar, în afară de ele, Longwood era lipsit de orice altceva asemănător cu o creație a Domnului. O potecă îngustă, abruptă de ți se tăia răsuflarea, fără parapeți sau alte elemente de susținere, era singura cale de acces. Pînă și un catîr cu pasul sigur ar fi făcut bine să își scrie testamentul înainte de a încerca să treacă pe acolo.

Preferasem să nu îi povestesc împăratului ce aflasem după cercetarea zonei. Ce aș fi putut să îi spun? Că șobolanii erau atît de numeroși și fioroși încît curățaseră de coajă pînă și ultimii arbori de cauciuc, mai bine decît orice expert? Că vîntul bătea atît de necruțător și de rece, că îți răsuna capul precum un clopot? Că apa, plină de

mîl și fetidă, mai degrabă îți lichefia intestinele decît să îți potolească setea?

Dar despre casă ce aș fi putut să îi spun? Fusese concepută drept cocină și astăzi era mai potrivită pentru a oferi adăpost unui porc, decît fostului împărat al unei mari națiuni. Biblioteca, întoarsă cu fața spre est, putea a mucegai, iar camera care urma să îi aparțină lui Marchand se inunda atunci cînd ploua. Cît despre camera împăratului, abia era îndeajuns de mare pentru a primi patul unui cizmar, pereții erau acoperiți cu pete hidoase de salpetru. Cum aș fi putut să îi spun toate acestea?

„Nu, luasem o hotărîre înțeleaptă, cu cît știa împăratul mai puține despre locul unde avea să ajungă, cu atît mai bine."

Veni timpul să ne luăm rămas-bun. Șobolanii îl așteptau.

Marchand și ceilalți împachetaseră cu cîteva zile în urmă bagajele împăratului și pe cele ale lor. Gourgaud stătea acum în fața trăsurii.

– Nu trebuie să plîngi, *mademoiselle* Betsy, spuse Boney, pișcîndu-mă ușor de ureche. Trebuie să vii să mă vizitezi săptămîna viitoare și... cît mai des.

Dădui din cap, încercînd să îmi înghit lacrimile. Amîndoi aveam o nevoie disperată de a crede că ne vom vedea la fel de des, că nimic nu se schimbase cu adevărat. Dar sînt sigură că în sinea sa împăratul înțelegea la fel de bine ca și mine că nimic, absolut nimic, nu avea să mai fie la fel.

Boney se întoarse către tata.

– Balcombe, trebuie să o aduci pe domnișoara Betsy să mă vadă săptămîna viitoare, da? Cînd o să vii pe la Longwood?

Tata îngăimă ceva ce ar fi vrut să însemne că probabil, pe la sfîrșitul săptămînii, dar știam că e puțin probabil să mă ia cu el. Credea că drumul pînă acolo e prea periculos.

Willie nu se mai putea opri din plîns de cînd Boney începuse să își ia rămas-bun, așa încît mama îl ținea pe genunchi, încercînd în zadar să îl liniștească. Între timp, Alex îl îmbrățișă pe Boney și se ținu disperat de el, în timp ce împăratul mergea aproape în patru labe. Cînd fu timpul să plece, fratele meu trebui să fie separat „chirurgical" de el, de către contesa Montholon.

– Sire, strigă Gourgaud nerăbdător. Vă așteptăm!

– Un moment, Gourgaud! strigă și Boney.

Împăratul îmi dărui mica lui cutie de bomboane.

– Poți să i-o dai drept *gage d'amour* – drept cadou din dragoste – micuțului Las Cases, glumi el.

Dar astăzi nu puteam să rîd. Izbucnii în lacrimi și ieșii din cameră.

De la fereastra dormitorului meu, privii cum împăratul se apropie de trăsură. Am închis ochii. Mi se rupea inima, ca și cum ar fi fost strivită de un bocanc ghintuit, văzîndu-l cum ne părăsește și se îndepărtează.

Capitolul 19

Se făcea că persoana – mai degrabă un șobolan cu ochelari, decît un bărbat – purta uniformă de general și trăgea după el, de sfoară, un tun ușor de cavalerie. Rîzînd ca un demon, îl urmărea pe Boney peste tot prin Longwood, ale cărui încăperi se înșiruiau precum un nesfîrșit labirint.

Încercînd disperat să scape, împăratul fugea din casă, dar ticălosul se ținea după el. Se apropia de marginea prăpastiei. Nu mai avea unde să fugă. În cele din urmă, generalul-șobolan trăgea în Boney. Dar în loc de ghiulele, tunul trăgea cu mere. Unul îl lovi pe Boney drept în față. Eu mă întindeam și încercam să îl prind, dar în zadar. El striga: „Joséphine!", ca și cum eu aș fi fost ea, apoi cădea în prăpastie și își găsea sfîrșitul.

Plîngeam. Atunci, nu știu de ce, luam de pe jos un măr, unul dintre acelea care îl omorîseră pe împărat, îl mîncam și scuipam semințele pe jos. Spre surprinderea mea, chiar sub ochii mei, sîmburii prindeau rădăcini și din ei creștea un om, nu un copac. Omul arăta întocmai ca Boney! „Dar nu se poate! strigam eu. Nu poți fi tu! Tu ai murit!" El zîmbea și îmi oferea o bomboană. Eu răspundeam: „Nu, mulțumesc, bomboanele sînt pentru copii".

Atunci m-am trezit.

Nu era cu mult mai ciudat decît multe dintre visele pe care le avusesem de la întoarcerea pe insulă, dar acesta mă urmări, nu numai pentru că mă înspăimîntase, ci și pentru că mă întrebam ce mesaj conține. O, dacă aș fi putut să îl descifrez! M-am ridicat repede din pat, am luat o foaie de hîrtie și mi-am notat gîndurile.

Ei bine, generalul cu față de șobolan îl reprezenta pe Hudson Lowe și pistruii lui – asta era ușor de ghicit. Iar eu eram chiar eu – apărînd ca Joséphine. Împăratul era împăratul. Clar, visul îmi arătase că eram îngrijorată în legătură cu soarta lui. Dar de ce mere în loc de ghiulele? Și cine era omul care semăna exact cu Boney?

Stai! Era Roberaud, sosia împăratului. Boney îmi spusese că Roberaud era probabil în Normandia, „stînd la umbra merilor". Deci așa se explicau merele din visul meu!

Deodată, o nouă idee îmi încolți în minte. De ce nu mă gîndisem la asta mai devreme? Am scris repede:

1. Te urci clandestin pe un vas către Anglia. De acolo, mergi în Franța.

2. Îl găsești pe Roberaud. Încerci mai întîi în Normandia.

3. Roberaud se îmbarcă clandestin pe un alt vas și ajunge pe insula Sfînta Elena.

4. Roberaud se ascunde într-una din căruțele care transportă zilnic proviziile pînă la Longwood.

5. Boney și Roberaud fac schimb de locuri. Boney scapă cu aceeași căruță. Oamenii lui Lowe se uită pe fereastră – îl văd pe Roberaud. Cred că Boney e tot acolo!

6. Boney se urcă clandestin pe un vas care să îl ducă oriunde. Arabia?

7. Boney cucerește lumea (din nou)!

Da, era genial, dacă îmi pot permite s-o spun. Dar avea Roberaud de gînd să coopereze? Ar fi fost în stare să renunțe la propria libertate în schimbul celei a împăratului?

Nu mă îndoiam că da. Nu îmi spusese oare chiar Boney că Roberaud își aștepta ordinele? Firește, ordinele aveau să vină din partea mea, dar sosia lui Boney nu avea cum să nu înțeleagă faptul că încercam să îl ajut pe împărat. La urma urmei, venisem pînă în Franța ca să îl găsesc.

Fusesem de la bun început convinsă că aveam să găsesc o cale pentru a-l elibera pe împărat. Mă simțeam bine gîndindu-mă că Huff ar fi fost mîndru de mine.

Acum, trebuia să găsesc o cale de a-mi pune planul în aplicare.

– Ce tot scrii, Betsy?

Jane se ridică și se uită somnoroasă la mine.

– O scrisoare de dragoste?

Poate că cea mai bună parte a planului meu era că îmi permitea să fug de acasă. Aveam să trăiesc în Franța! Poate că Boney avea să vină să mă viziteze, după ce cucerea restul globului.

Coborîi la parter și, după ce memorai planul, aruncai în foc hîrtia pe care îl scrisesem. Nu voiam să risc să o găsească cineva.

Peste cîteva zile urma să aibă loc o petrecere pe *Newcastle*, care era ancorată în portul din Jamestown. Aceasta avea să fie ocazia ideală pentru a mă strecura și a

observa care sînt posibilitățile de navigare clandestină. Era o petrecere pentru oameni din Marină, pentru familia guvernatorului Lowe, și aveau să fie prezenți numeroși oaspeți. Nimeni din familia Balcombe nu primise vreo invitație – ceea ce însemna că guvernatorul ne purta încă pică – dar asta prea puțin conta. Aveam să mă amestec printre oaspeți și nimănui nu i-ar fi putut trece prin cap să mă ia la întrebări.

O, ce bine era să simt că am din nou un scop în viață! Împăratul plecase în urmă cu cîteva săptămîni, iar eu plonjasem în prăpăstiile disperării. Nu mi se dăduse voie să îl văd în tot acest răstimp. Dacă nu ar fi fost tata și doctorul O'Meara, un irlandez tînăr și cu o inimă de aur, în care Boney avea încredere și care mă ținea la curent cu situația împăratului, nu aș fi putut să știu nimic despre el. După toate informațiile, nu o ducea deloc bine.

Deși Lowe fusese cel care îl desemnase pe O'Meara drept doctor al „prizonierului", prietenia care se legase între cei doi nu mă surprindea deloc. Presupun că un francez și un irlandez, ale căror țări luptaseră de secole împotriva țării mele, aveau cel puțin un punct comun, și anume antipatia pentru orice lucru englezesc.

Nu era, totuși, de mirare că Boney o ducea atît de rău în noile circumstanțe, în ciuda îngrijirilor devotate ale lui O'Meara. De îndată ce împăratul fu adus la Longwood, guvernatorul se dezlănțui împotriva sa. Nu i se permitea să stea de vorbă cu nimeni și nimeni nu avea voie să îi vorbească. Dacă prizonierul se întîmpla să întîlnească vreun țăran în timpul plimbărilor călare sau pe jos, avea voie să spună: „*Bonjour*" și nimic altceva. Mai mult, zona în care putea călări a fost restrînsă atît de

drastic încît, în cele din urmă, împăratul refuză să mai călărească. Pentru un om care fusese obișnuit cu ieșiri îndelungi în aer liber, un stil de viață sedentar era devastator. Mă temeam că acest lucru urma să aibă efecte îngrozitoare asupra sănătății lui. Așa cum mă așteptasem, șederea la Longwood era pentru moralul lui Boney la fel de apăsătoare ca o greutate de plumb. Nu îi lipsea numai confortul unui cămin – dar și rîsetele unui copil.

În noaptea aceea m-am strecurat afară din Briars, îmbrăcată în rochia mea de bal. *Newcastle* era un vas vechi, care scîrțîia din toate încheieturile ca un balansoar prost uns. Dar, dacă avea să mă ducă în Anglia, nici nu îi ceream prea multe.

Mă îmbrăcasem cu ce aveam mai bun, pentru a nu atrage atenția asupra mea la petrecere. Nimeni nu mă întrebă nimic și nimeni nu se gîndi să mă oprească. Petrecerea era plicticoasă, dar deosebit de zgomotoasă – erau acolo o mulțime de bătrîni marinari plini de riduri și beți-turtă, însoțiți de soțiile și fiicele lor, așa încît nu îmi păsa că am să pierd o bună parte din ea.

Cînd nimeni nu se uită la mine, m-am strecurat în cală.

M-am uitat de jur împrejur, în căutarea unui loc unde s-ar fi putut ascunde o fată de înălțimea mea. Bucătăria nu era un loc prea potrivit și nici cabina căpitanului, din motive evidente. Dar, la un moment dat zării ceea ce părea a fi un spațiu de depozitare – locul perfect pentru un pasager clandestin! Încercai clanța. Ce noroc! Nu era încuiat, așa încît am deschis ușa.

În fața mea erau doi amanți, înlănțuiți într-o îmbrățișare pasională. Nu știu care dintre noi a fost mai surprins – eu sau ei.

Ea își ridică prima ochii. Țipă. Părul îi era ciufulit și avea rochia desfăcută în partea de sus. Era Charlotte, fiica guvernatorului. N-aș putea spune că eram surprinsă să o găsesc în postura aceea.

– Ăăăă... îmi pare rău, am spus eu, jenată.

Eram pe punctul de a închide ușa, dar ceva mă făcu să ezit. Bărbatul cu care domnișoara Lowe își petrecea atît de plăcut timpul veni spre mine.

– Carstairs! am izbucnit eu.

– Betsy! Ce... ce cauți aici?

– Și eu aș putea să te întreb același lucru!

– Cine e fetița asta? întrebă Charlotte. Cum de o cunoști?

„Tot așa cum te-a cunoscut și pe tine, drăguță", mă gîndeam eu.

– Nu... nu e ceea ce pare! protestă Carstairs.

Cuvintele sale păreau să ni se adreseze în egală măsură și mie, și ei. Își trase pe el cămașa, cu viteza disperării.

– Pot să explic totul!

Eram rănită, cu siguranță, dar, în acea clipă, sentimentul care mă domina era cel de furie. Cum îndrăznește?! Toate scrisorile sale pline de floricele pe care mi le scrisese, ca și cum i-ar fi scris Abélard, amantul francez, iubitei sale, Héloïse, în care îmi spunea că sînt singurul său amor, și – oh! – ce tortură este pentru el despărțirea noastră temporară și că trebuie să fiu puternică! Și acum asta! Și tocmai cu tîrfa aia – dintre toate femeile!

– Charlotte, draga mea, spuse Carstairs, luînd-o de mînă, cred că e mai bine să pleci pînă rezolv eu problema asta.

Prin „problema asta", probabil că se referea la mine. Ce degradant!

Carstairs o conduse pe Charlotte, care protesta vehement, către una dintre cabine și închise ușa, după care se întoarse spre mine, înfruntîndu-mi privirile mînioase.

– Ei bine? l-am întrebat.

Carstairs se sprijinea nervos cînd pe un picior, cînd pe celălalt.

– Betsy, trebuie să înțelegi, începu el, pe un ton tînguitor. Tatăl tău nu ne-ar fi aprobat niciodată relația. Charlotte e mai mare decît tine, e un alt fel de fată...

– Da, am observat asta, i-am răspuns.

– Nu la asta mă refer! Betsy, ce...

– A face curte – dacă asta se poate numi „a face curte" – fiicei guvernatorului poate să îi aducă avantaje unui tînăr marinar care abia așteaptă o promovare, nu m-am mai putut eu stăpîni.

– Dar tu? mă întrebă Carstairs pe un ton agresiv.

Chipul lui frumos se boțise. Cum putusem oare să fiu vreodată atrasă de el?

– Am impresia, domnișoară Balcombe, că nici tu nu ești vreo sfîntă, cîtă vreme ești gata să te oferi unora pentru a obține avantaje. Ia spune-mi, draga mea inocentă, ce a trebuit să faci pentru generalul Bonaparte, pentru a primi colierul cu diamante pe care îl purtai la balul amiralului?

I-am tras o palmă. Nu am obiceiul să lovesc oamenii, dar situațiile speciale pretind reacții speciale. Carstairs se întoarse pe călcîie și se îndepărtă. Am rămas singură, cu durerea în inimă. Mă durea și mîna. Nu avusesem nici

cea mai mică idee că, în momentul cînd lovești pe cineva, te doare și pe tine și m-am jurat să nu mai fac așa ceva.

Pe cînd mă îndreptam spre scara care ducea pe punte, mi-am amintit deodată ceea ce uitase Carstairs: Charlotte încă îl aștepta în cabină. Tîrfulița! Am văzut o cheie de argint în broască. Să mă ierte Dumnezeu, dar nu am putut să mă abțin. Răsucii cheia și o băgai în buzunar.

Sus, pe punte, nimeni nu știa nimic. Dacă Charlotte țipa pentru a fi eliberată, așa cum sînt sigură că făcea, nimeni nu putea să o audă, din cauza zgomotului petrecerii și a scîrțîitului navei. Carstairs plecase. Am făcut și eu același lucru, nu după multă vreme. Am aflat după aceea că abia după cîteva ore și-a amintit Carstairs unde o lăsase pe Charlotte. Pentru că nu îl căutase, și-a închipuit că era încă supărată din cauza incidentului pe care îl provocasem și că avea să încerce să dea de el la un moment dat.

Charlotte a fost găsită, în cele din urmă, de pilotul de pe *Newcastle*. A trebuit să spargă ușa pentru a ajunge la ea. Am auzit că arăta înfiorător. Nu își amintea cum ajunsese să fie încuiată în cabină. Charlotte, cum era mai săracă cu duhul, probabil că își închipuise că ea însăși se încuiase ori că o făcuse Carstairs, și îi fusese prea rușine ca să spună cuiva. Firește, nu prea voia să se afle ce căutase în cala lui *Newcastle*. Și ca o cireașă de tort, căpitanul vasului o acuzase că ar fi un pasager clandestin, ceea ce l-a pus într-o situație foarte jenantă pe tatăl ei, Hudson Lowe, și mi-a făcut nespus de multă plăcere mie. Ce păcat că împăratul nu era acolo, să se bucure și el!

Nici nu avusesem timp să îmi savurez victoria, cînd, a doua zi de dimineață, am primit o veste deosebit de

îngrijorătoare. Ordinele lui Hudson Lowe erau lipite de toți copacii. De atunci încolo, toate vasele care părăseau portul Jamestown aveau să fie cercetate amănunțit de către ajutoarele guvernatorului înainte de a li se permite să plece. Fără îndoială că necazul fiicei sale de pe Newcastle, dar, în egală măsură, și dorința de a fi cît mai sigur îl împinseseră să ia acea hotărîre.

La naiba! De acum avea să îmi fie imposibil să părăsesc insula clandestin! Permițîndu-mi să fac o farsă nevinovată, îmi pecetluisem singură soarta, fără să îmi dau seama.

Simțind dintr-odată greutatea înfrîngerii, am înțeles impactul acestei stări de lucruri. Nu voi mai fi *niciodată* în stare să îl ajut pe împărat să evadeze! Nu va mai putea niciodată să se bucure de gloria de a cuceri națiuni, nu va mai aduce niciodată libertate maselor. Acesta era adevărul, simplu și de neocolit! Napoleon Bonaparte avea să își trăiască ultimii ani și avea să moară pe acest neg mizerabil de pe fața oceanului. Nu era decît vina mea!

Capitolul 20

Insula Sfînta Elena rămîne aproape neschimbată de la anotimp la anotimp. Pe acest fundal constant, spectacolul pestriț al vieții este cu atît mai ușor de observat. Dacă stai în fața oglinzii, aproape că poți să vezi cum îți crește părul. Privindu-mă în oglindă, după un an și mai bine de la mutarea împăratului la Longwood, am văzut o fată pe care abia mai puteam să o recunosc. Părul îmi era mai blond decît atunci cînd era scăldat de ceața londoneză, ochii îmi erau mai albaștri – de parcă ar fi oglindit marea. Obrajii nu îmi mai erau rotunzi, precum cei ai unui heruvim, dar restul trupului meu se rotunji, spre marea mea plăcere.

În regiunea inimii, mă schimbasem cel mai mult și cel mai tulburător. Acolo unde odinioară sălășluia convingerea că totul e posibil, că iubiții sînt sinceri, că Anglia luptă pentru dreptate și că soldații sînt viteji, acum se găsea o tristă înțelegere. Cel mai dureros era să recunosc că Betsy Balcombe nu mai era o fată lipsită de griji și că, pentru numele lui Dumnezeu, nu era de neînvins.

În tot acest timp, nu am putut să îl vizitez pe împărat decît o dată, respectînd dorințele tatălui meu. Acum, că eram mai mare, nu mai puteam ignora acele dorințe cu

ușurința cu care o făcusem imediat ce mă întorsesem pe insulă. Dar îmi era foarte dor de împărat.

Contesa Montholon avusese un copil. Îmi povestise despre acest lucru doctorul O'Meara, care o asistase la naștere. Doamna pretindea că fetița moștenise slăbiciunea tatălui pentru bomboane, așa încît nu a surprins pe nimeni faptul că i-a dat numele de Napoléone. Împăratul îmi spusese odată că nu există nici fericire, nici nefericire. Viața unui om fericit este ca o imagine a unui cer argintiu, pe care se văd stele negre. Viața unui om nefericit este o imagine a unui cer negru, cu stele argintii. Cum era optimist din fire, nu aveam îndoieli că nașterea copilului, eveniment binecuvîntat, era o stea strălucitoare pe cerul său ca smoala.

Mama mă avertiză să nu îl mai văd pe Boney. Mi-a spus că guvernatorul are obiecții. M-a întrebat cum de nu înțeleg că îmi pun viitorul în pericol și, mai mult decît atît, că îi pun tatălui meu poziția în pericol.

Oricît de dureros ar fi fost pentru mine să încalc dorințele părinților mei, a doua zi ajunsesem la concluzia că este necesar să fac tocmai acest lucru. Era deja 1817, nu primisem vești din partea împăratului de ceva vreme și voiam să îl văd personal. Cu sau fără Napoléone, Boney avea acum nevoie de mine mai mult decît oricînd. Eu eram genul de prieten care la nevoie se cunoaște.

Dar cum se întîmpla adesea cu planurile mele cel mai bine gîndite, Hudson Lowe mi l-a dat peste cap și pe acesta. A doua zi de dimineață, pe fiecare copac, era lipită, ca un vierme, o hîrtie cu ultimul ordin al guvernatorului. De acum înainte, începînd chiar din acea zi, nimănui nu i se permitea să îl vadă pe prizonier fără un permis. Toate

permisele aveau să fie emise exclusiv de Excelența Sa Locotenentul General Sir Hudson Lowe, K.C.B. etc. etc.

La rugămintea mea – sau, mai bine zis, la rugămințile mele fierbinți, cu lacrimi în ochi, la tînguirile și vorbele mele dulci – tata se duse la guvernator pentru a cere un permis pentru fiica sa mai mică. Cererea i-a fost respinsă de la bun început.

Pentru moment, dar numai pentru moment, mi-am amînat planurile de a-l vedea pe Boney.

Din cînd în cînd, în lunile care au urmat, doctorul O'Meara îmi făcea favoarea de a se uita la piciorul lui Belle. Ea se făcuse bine la scurtă vreme după întoarcerea mea pe insula Sfînta Elena, dar acest lucru era un pretext pentru a-l vedea pe doctor și a-i cere informații despre Boney. Nimeni nu avea îndoieli în legătură cu aceste întîlniri, pentru că pe insulă nu există nici un doctor veterinar.

Într-una din vizitele sale în grajd, O'Meara îmi aduse niște vești tulburătoare.

– E bolnav, fetițo, zise doctorul cu dulcele său accent provincial, clătinînd din cap. Dar nu mă mir, la cît de dur e guvernatorul cu el.

– Împăratul e bolnav? am întrebat eu, înspăimîntată. Ce are?

Doctorul ridică din umeri.

– Un medic ar zice că de vină e stomacul. Un cleric ar zice că e sufletul. Dar, între noi doi fie vorba, drăguță, cred că e spiritul lui. Și cînd spiritul e necazul unui om, apăi nici un medicament nu e destul de puternic. Mai mare mila...

Eram uluită. Boney era puternic, plin de vitalitate, mai tînăr decît mine în multe privințe! Cum putea să nu fie bine? Știam, totuși, că doctorul îmi spunea adevărul.

M-am așezat pe o grămadă de fîn, lîngă Belle, și am încercat să îmi revin din șoc.

– Mă duci să îl văd?

O'Meara clătină din cap.

– Aș vrea să te pot ajuta, mîndruțo! Dumnezeu mi-e martor că aș vrea. I-ar face împăratului mult bine. Dar dacă îi încalc porunca englezoiului ăluia cu nasul pe sus, o să îmi ia capul. Și doar Dumnezeu știe ce măcelar are să aducă din Londra în locul meu.

Mi-am dat seama că doctorul avea dreptate. Cîtă vreme O'Meara era doctorul lui Boney, știam că acesta era pe mîini bune. Dar cine știe de ce răutăți ar fi în stare, la instigarea guvernatorului, următorul doctor, ales personal de Lowe? Nu ne puteam asuma un asemenea risc.

Îi mulțumii lui O'Meara, iar acesta se îndepărtă. Am rămas în grajd îngrijind-o pe Belle. Se lăsa întunericul. Chiar atunci am luat o hotărîre.

– Mă duci într-o excursie, fetițo? am întrebat-o pe Belle. Ca să îl văd pe vechiul nostru prieten, Boney? Mă duci? O să fie periculos, să știi. Gărzi înarmate peste tot. Poți să refuzi dacă ești îngrijorată...

Dar Belle nu mi-a înșelat așteptările.

Era o noapte caldă și umedă, genul de noapte care mă făcea să mă gîndesc cu regret la Londra și la rîul Tamisa. Țînțari voinici, atît de impresionanți încît trebuie să fi avut rude îndepărtate în familia elefanților, roiau amenințător în jurul capului meu. Belle era atentă la drum. Îi eram recunoscătoare pentru asta, căci să-ți găsești calea pe poteca îngustă care șerpuia abrupt și periculos spre Longwood, cerea concentrarea meticuloasă a unui filolog ce pregătește o nouă ediție a Bibliei. O dată sau de

două ori, Belle alunecă un pic și am avut prilejul să zăresc Pocalul Diavolului, în care poate doar puțin gin și cîteva felii de portocală s-ar fi simțit bine. Dar, în bună măsură, drumul a fost lipsit de evenimente.

Apoi urmă partea dificilă. La naiba! Trupele lui Lowe aveau tabere peste tot. Sute de soldați – adormiți, dar gata să intre în acțiune la cel mai mic zgomot, un tun la dreapta și unul la stînga. Am examinat arsenalul guvernatorului, sperînd să găsesc o breșă în front. În cele din urmă, am găsit-o – nu o breșă, ci un punct vulnerabil, unde cîțiva soldați erau lățiți pe pămînt, sforăind zgomotos. Am văzut și umbra unui soldat, într-un cort. Cînta, cu o voce răgușită de alcool, un cîntec pe care nu l-ai putea repeta în compania unor oameni educați.

Longwood se afla în spatele acestor oameni și eu trebuia să mă strecor printre ei...

Să trec pe lîngă ei călare ar fi fost prea zgomotos. Am descălecat și, conducînd-o pe Belle de dîrlogi, am trecut printre soldați în vîrful picioarelor.

– Mary, Mary, draga mea! strigă unul dintre ei.

Era destul de aproape de mine pentru a-i putea simți duhoarea de rom. Se zvîrcolea și îmi dădui seama că vorbește în somn. Asta mă liniști, pînă cînd...

– Mary, tu ești? zise soldatul, visînd, însă își întinse mîna și mă apucă de gleznă.

– Da, dragule, i-am spus. Sînt aici. Acum culcă-te la loc.

M-am aplecat și l-am mîngîiat pe obraz.

Cu ochii închiși, omul zîmbi fericit ca un copil. Am așteptat, abia îndrăznind să respir, pînă cînd se întoarse pe o parte și mîna lui își slăbi strînsoarea. Cu multă grijă, îmi eliberai glezna. El nu se trezise nici o clipă,

dar nu m-am liniștit decît după ce l-am auzit sforăind din nou încetișor.

Eu și Belle ne continuarăm drumul. Longwood era acum la cîteva zeci de metri. Ajunseserăm, în cele din urmă! Mă gîndeam cu plăcere la cît de mult se va bucura Boney să mă vadă. După ce am ascuns-o pe Belle în spatele grajdului, m-am întors la ușa din față și am ciocănit încet.

Îmi răspunse Marchand, somnoros.

– *Mademoiselle!*

Era în mod evident surprins să mă vadă. Căscă.

– Cît e ceasul?

– E destul de tîrziu. Am venit să îl văd pe împărat.

– Doarme. Este... foarte bolnav, *mademoiselle.*

Am dat din cap.

– Știu. De asta am venit.

Tînărul ezită, cîntărind situația.

– Te rog, Marchand. Am venit pînă aici doar ca să-l văd. A fost foarte periculos și...

– Bine, Betsy, îmi spuse, în cele din urmă, făcîndu-mi semn să intru în casă. Un moment.

Marchand se duse să îl trezească pe împărat și să-i anunțe sosirea mea. Se întoarse de îndată.

– Să fii scurtă! mă sfătui.

Marchand mă conduse prin sălile umede de la Longwood pînă în camera întunecată a împăratului. Înainte de a mă lăsa singură cu vechiul meu prieten, îmi șopti:

– Să fii pregătită!

Dar, pentru numele lui Dumnezeu, cum aș fi putut să fiu pregătită pentru priveliștea îngrozitoare care mi se oferi privirii? Am aprins lampa. În pat, sprijinit pe multe perne se afla un om care ar fi putut fi un văr îndepărtat

al celui pe care îl cunoscusem eu odinioară. Pielea îi era de un galben bolnăvicios, ca de ceară, fața îi era umflată și avea pungi sub ochi. Deși pe platoul Longwood era destul de răcoare, fruntea împăratului era acoperită de broboane de sudoare. Cearșafurile erau înnegrite. Tușea – un zgomot groaznic, cavernos, care îmi va răsuna mereu în amintire. În sinea mea, mă mustram că nu am reușit să ajung la el mai devreme.

Îmi vorbi, iar vocea îi era puternică – la fel ca întotdeauna.

– Tocmai am văzut-o pe buna mea Joséphine. Mi-am întins mîinile spre ea, dar nu voia să mă îmbrățișeze! A plecat chiar atunci cînd am vrut să o iau în brațe.

Îmi arătă cu un deget tremurînd colțul camerei.

– Acolo stătea.

M-am uitat în locul pe care mi-l indica și nu am văzut decît un scaun gol.

– Nu se schimbase deloc – aceeași dintotdeauna, încă devotată mie trup și suflet. Joséphine mi-a spus că ne vom vedea din nou și că nu avem să ne mai despărțim niciodată. Mi-a promis! Ai văzut-o?

Cuvintele lui mă cutremurară încă și mai mult decît o făcuse înfățișarea sa nepămînteană. Mi-am adunat tot curajul și i-am spus:

– Nu, Boney... nu am văzut-o...

El se uită intens la mine.

– De ce ai venit? mă întrebă furios. Cine a zis că poți să vii să mă vezi?

Izbucnirea lui neașteptată mă ului și mă înspăimîntă. Poate că nu vorbea așa decît pentru că era bolnav, dar mă speriase, oricum.

– Am... vrut să te văd, răspunsei. Credeam că... şi tu ai vrea să mă vezi.

Împăratul tremura – fie din cauza febrei, fie de mînie, nu îmi puteam da seama.

– Nu! Presupui prea multe lucruri! Nu eşti prietena mea, *mademoiselle!* Nu mă mai poţi ajuta să evadez. E foarte simplu. Nu îmi plac decît aceia care îmi sînt de folos şi doar atîta vreme cît îmi sînt de folos.

Nu m-ar fi putut răni mai mult nici dacă m-ar fi izbit în faţă cu un ciocan. Ce se întîmplase cu el? Să fi fost adevărat că nu-i păsase niciodată de mine? Să fi fost eu doar un pion în cadrul planurilor sale, o prostuţă? Nu, nu se putea!

– Dar... dar am crezut... am...

– Te-ai înşelat, *mademoiselle!* Consideră asta o lecţie de viaţă! O să mai ai parte de cîteva.

Îşi şterse faţa cu un prosop.

Eu stăteam lîngă pat, prea uluită pentru a mai putea articula vreun cuvînt. Mă prăbuşeam într-un vîrtej, mă învîrteam într-un coşmar – dar de data aceea, unul adevărat.

Boney mai tuşi de cîteva ori.

– Marchand! strigă el.

– Da, Sire, răspunse tînărul, intrînd în cameră. Nu vă simţiţi bine?

– Condu-o pe domnişoara la uşă.

Împăratul se mai uită o dată la mine şi îmi spuse pe un ton sălbatic:

– Nu vei mai fi bine-venită aici!

Cu aceste cuvinte, împăratul – sau demonul care îi furase sufletul – stinse lampa.

Capitolul 21

Mai întîi Carstairs, acum împăratul! Aerul din Sfînta Elena trebuie să fi fost otrăvit. „Vă rugăm, doamnelor și domnilor, luați o gură din Atmosfera Tropicală Bonafide! Tocmai a sosit pe o navă din Iad! Veniți, veniți, veniți! E fetidă, pătrunde în fibra dumneavoastră morală, vă corupe. Uitați - luați o gură, domnule! Inspirați adînc și vindeți-vă sufletul diavolului!"

Era oare ceva adevărat din tot ce mă înconjura? Un prieten era un dușman. Un iubit devenise un parazit. Coșmarurile păreau adevărate, viața mea părea un coșmar. Ce era oare adevărat? Eu existam cu adevărat?

Furia îmi ardea gîtlejul. Boney era un mincinos mizerabil, iar eu fusesem îndeajuns de proastă pentru a mă lăsa convinsă de farmecul lui alunecos. Mă crezusem matură, și în realitate fusesem un copil prostuț și naiv. În fine, presupun că nu fusesem prima amăgită de împăratul Franței. Nu îmi spusese el, cu gura lui: „Nu ești o mincinoasă prea pricepută. Ei, lasă... Am avut parte de mai multă practică decît tine"?

Belle și cu mine ne întoarserăm de la Longwood fără alte probleme. Bănuiesc că o parte din mine spera în secret că santinelele ne vor descoperi. La urma urmei,

pentru ce să mai trăiesc? Cele mai importante persoane din lume mă abandonaseră cu o uşurinţă revoltătoare – aşa cum arunci resturi de mîncare pe fereastra bucătăriei.

– Ei bine, Belle, i-am spus, mîngîind-o pe gît pe întuneric, se pare că nu mai sîntem decît noi două.

De obicei, o noapte bună de somn mă face să mă simt ca nouă. Dar cînd se iviră zorii, melancolia mă apăsa le fel de tare, aşa încît m-am dus să o văd pe Belle. Încă îmi doream să concurez cu ea la cursele de la Deadwood la sfîrşitul săptămînii, aşa cum plănuisem încă de la întoarcerea de la şcoala domnişoarei Hawthorne. Dar, ca să fiu sinceră, nu prea mă mai trăgea inima.

– Doctore O'Meara! l-am strigat, cînd l-am văzut că trece prin faţa grajdului pentru a-i face o vizită tatălui meu.

– Ce e, mîndruţo?

– Aţi putea să vă uitaţi la Belle? Aş vrea să fiu sigură că e pregătită pentru cursă.

O'Meara îmi făcu pe plac, cîntînd fericit. O lovi încet pe Belle peste genunchi cu un instrument de argint pe care îl scosese din trusa lui.

Jane şi-a ridicat fustiţa
Un picuţ peste genunchi,
Şi-a mai prins şi perişorul
Cel bălai peste pieptuţ...

Mă întrebam dacă bunul doctor flirta cu mine. Ce era cu cîntecelul pe care îl fredona, pretinzînd că ar fi scoţian, nici mai mult, nici mai puţin?! Deşi îmi era

inima grea, zîmbetul blînd și amabil al doctorului mă impresionă.

– Numai bună, spuse el, lăsînd copita lui Belle jos, pe podea. E gata să rupă gura tîrgului.

Mă studie și figura sa deveni serioasă.

– Care-i baiul, drăguță? Arăți de parcă ți-a fugit spiriduşul și nu mai ai parte de noroc!

– Nu-i nimic, zău! l-am mințit eu. Dar mă bucur că mă întrebi.

Nu insistă. O lovi ușor pe Belle pe crupă și oftă.

– Of, ce păcat că englezoiul ăla nu-i tratează pe oameni la fel de bine cum își tratează animalele! zise el trist.

Bănuiam că O'Meara se referea la tratamentul inuman aplicat de Lowe lui Bonaparte – și lui însuși, ca doctor irlandez, nu mă îndoiesc.

– Mîndruțo, ar trebui să-l vezi pe guvernator cu gloaba lui, Lord Nelson. Cum îl mai îngrijește, cum îl mai bibilește! Zice că îl vrea în formă maximă pentru cursele la Deadwood. Oho, cum îl mai iubește, ca pe o codană!

Doctorul mă trase de nas în joacă.

– Ei, mîndruțo, m-ai făcut să zîmbesc. Nu mă întrista acum, drăguță!

Izbucnii în rîs. El îmi făcu strengărește cu ochiul.

– Trebuie să plec. Tăticul tău mă așteaptă, zise el, împachetîndu-și instrumentele, după care își ridică mîna în semn de rămas-bun. Pune-ți zîmbetul la loc sigur, de unde să îl iei cînd am nevoie!

Mi-am luat și eu rămas bun, fiindu-i recunoscătoare pentru că îmi ridicase moralul. Veselia nu se găsea chiar pe toate drumurile în acel loc de groază.

– Ai vreun mesaj pentru crai? mă întrebă O'Meara privind peste umăr. Am să-l văd în curînd.

Simţii cum mă cuprinde un nou val de furie împotriva lui Boney.

– Nu, nici un mesaj.

– Eşti sigură, mîndruţo? Nu s-a prea simţit bine în ultima vreme.

– Împăratul nu mai are nici o nevoie de mine, i-am spus eu ferm. Aşa încît nici eu nu am nevoie de el.

Cu o privire nedumerită, O'Meara se întoarse lîngă mine.

– Nu are nevoie de tine? De unde naiba ai scos aiureala asta?

– Nu e o aiureală! El mi-a spus-o!

O'Meara se aşează pe un balot de fîn şi clătină din cap, nevenindu-i să creadă.

– Cum de ai reuşit să îl vezi?

– Nu a fost uşor, i-am răspuns.

– Nu ar fi trebuit să îţi asumi un asemenea risc. Ai fi putut să fii împuşcată!

– Ştiu, şi nu a meritat. Oricum nu voia să mă vadă.

O'Meara ridică din umeri.

– Probabil că l-ai înţeles greşit, mîndruţo! Nu vorbeşte decît de tine cît e ziua de lungă. Nici o zi nu trece...

Doctorul începu să îl imite destul de bine pe Boney:

– Ce? Bah! Iar pastile! Dacă ar fi Betsy aici, *docteur!* Nu ar mai trebui să-ţi văd faţa şi expresia asta lungă şi lugubră! Şi nici să-ţi înghit ticălosul de calomel!

Semăna, într-adevăr cu Boney. Sau, cel puţin, cu acel Boney pe care îl cunoscusem eu. Doctorul cu siguranţă

că nu inventa atunci acele fraze de dragul de a mă face să mă simt mai bine.

– Dar... nu înțeleg! Cînd am fost să îl văd s-a comportat... de parcă m-ar fi urît!

– Biata de tine!

O'Meara îmi puse o mînă pe umăr.

– Mă tem că te-a păcălit, mîndruțo. E un actor pe cinste amicul tău, Boney!

– Dar de ce? De ce mi-ar spune asemenea grozăvii dacă nu ar vorbi serios?

– Știu că ți-ai riscat pielea mergînd să îl vezi. Da? Ei bine, o știa și el! Împăratul nu voia să îți pui viața în primejdie de dragul lui.

– Ești sigur?

Doctorul dădu din cap că da.

– Nu vrea decît să te protejeze, drăguță. Pe tine și pe familia ta. Ăsta a fost motivul, fără nici o umbră de îndoială. Bag mîna în foc!

O'Meara își luă rămas-bun și promise să mă mai caute.

Dacă de dimineață mă simțisem ca o proastă, acum mă simțeam ca o imbecilă. Teoria doctorului era absolut logică. Împăratul nu se gîndise decît la ce e mai bine pentru mine și familia mea. Știa că nu aveam să fiu de acord să îl abandonez de bunăvoie, nici dacă m-ar fi rugat el. Așa încît Boney m-a oprit să îl mai vizitez în singurul fel pe care îl putuse găsi, și anume, făcîndu-mă să îl urăsc! Cum de nu îmi dădusem singură seama de asta?

„Betsy, fetițo, va trebui să înveți din experiența asta, mi-am zis, și să nu te mai lepezi așa ușor de un prieten!"

– De ce nu mi-ai spus, Belle? i-am spus eu, mîngîind-o. Of, de ce nu mi-ai spus ce proastă sînt?

I-am întins un cub de zahăr.

– Cred că nu e vina ta. Se presupune că sînt destul de matură ca să-mi dau singură seama de asta. O să alergi frumos pentru mine sîmbătă? Da? Ce fată bună eşti tu! Ştii, m-am supărat rău pe prietenul nostru, Boney. Mă tem că e destul de bolnav... o, Doamne, cum arată! Ţi-am spus?

Belle păru să dea din cap afirmativ.

– Da, am continuat eu. E destul de serios. Cît îmi doresc... cît îmi doresc să pot face ceva... orice!... ca să îi fiu de ajutor. O, de-ar exista vreo speranţă!

Belle necheză şi izbi cu copita în podea. Se ridică dintr-odată pe picioarele din spate şi am avut nevoie de toată puterea mea pentru a o stăpîni.

– Gata, fetiţo, gata! Ce e?

Capul splendid al lui Belle aproape că lovi acoperişul grajdului.

Dintr-odată, am înţeles ce voia să îmi spună. Firește – asta era! Un plan pentru a-l ajuta pe Boney!

– Pentru numele lui Dumnezeu, Belle! Eşti genială! Cred că avem sorţi de izbîndă. E un plan îndrăzneţ, e scandalos, dar... are... sorţi de izbîndă.

Belle se linişti, iar eu m-am pus pe treabă.

– Doctore O'Meara! am strigat, văzîndu-l că se întoarce de la Briars, după ce încheiase pentru moment tratamentul gutei tatălui meu.

– Arăţi mai veselă, mîndruţo!

L-am apucat de mînă şi i-am spus în şoaptă:

– Trebuie să stau de vorbă cu dumneata!

Se părea că toată lumea din insula Sfînta Elena, de la fierar la pilot, de la bucătar la cizmar şi la căpitan, se

adunase aici, toți îmbrăcați în hainele lor cele mai bune. Chiar și sclavilor li se permisese să lase deoparte truda zilnică și să se uite la cursele de la Deadwood dintr-un sector separat al gradenelor.[1] Era în septembrie 1817 și aceasta avea să fie cea mai importantă zi din viața mea.

Steagul britanic flutura în vînt, făcînd același zgomot aspru ca și o velă pe catargul principal. Doamnele purtau mănuși albe scurte și pălării cu boruri largi, ca niște platouri de budincă Yorkshire, defilînd de parcă s-ar fi crezut la deschiderea curselor Ascot[2]. Femeile erau într-o concurență disperată pentru a atrage privirile tinerilor ofițeri. Privindu-le, nu mă puteam abține să nu le compar cu niște șoareci care se bat pentru o bucată de brînză Stilton.

Guvernatorul Lowe și familia sa stăteau așezați într-o zonă aparte a tribunelor, clar demarcată prin sfori. Un sclav transpirat, proprietatea personală a guvernatorului, agita un obiect mare, de forma unui evantai, înspre doamna Lowe, cînd în sus, cînd în jos, cînd în sus, cînd în jos – întocmai ca urechile unui elefant. Oare poate exista vreo ființă mai leneșă decît o femeie care nu e în stare să își miște mîna pentru a se răcori? Charlotte stătea în dreapta guvernatorului. Arăta îndeajuns de multă piele albă deasupra rochiei sale sumare, pentru a-l orbi și pe un om al deșertului. Lowe, al rîndul lui, avea pe față zîmbetul pisicii care tocmai a înghițit canarul. „Cu puțin noroc, mă gîndeam, în curînd avea să se înece cu penele!"

---

[1] Gradene = treptele cu bănci sau cu scaune ale unui amfiteatru, stadion etc. (n.tr.)

[2] Localitate engleză celebră pentru cursele de cai de aici (n.tr.)

Mă uitai în tribune, încercînd să îi văd pe ai mei. Știam că trebuie să fie pe acolo, pe undeva.

Thomas Reade, asistentul lui Lowe și șeful poliției de pe Sfînta Elena, se oferise să prezinte cursa. Au fost înscriși șase cai. Dacă s-ar fi ținut în Anglia, cursa ar fi fost descrisă ca fiind de un kilometru și o optime pe gazon, deschisă cailor de cel puțin trei ani, pe șase culoare, două iepe și patru armăsari, fără limită de greutate. Dar aici, pe Sfînta Elena, nu ne formalizam atît.

– Începe a zecea cursă de la Longwood, anunță Reade.

Unul dintre soldați suflă din corn – prea aproape de urechea mea, din păcate, și jocheii își prezentară caii pentru paradă. Pariurile erau în teorie strict interzise în insulă, dar, în realitate, erau destul de obișnuite, iar oficialii închideau ochii, cu atît mai mult în cazul curselor. Aflasem de la O'Meara că Hudson Lowe pariase o mie de lire că Lord Nelson va cîștiga. Totul pe ascuns, firește. Nu știu de unde avea omul atîția bani. Probabil că deturna fonduri din bugetul alocat întreținerii casei de la Longwood.

– Numărul șase – Steaua Nordului, anunță Reade, în timp ce prin fața mulțimii defila o iapă murgă. În șa – Robert Tappen.

Jocheul își ridică pălăria în fața spectatorilor, iar aceștia îl aplaudară zgomotos. Era preferatul lor. Tappen era un bun călăreț, iar Steaua Nordului avea un sprint formidabil pe ultima sută de metri.

– Numărul cinci – Hampton Court, strigă Reade. În șa – Calville Boland.

Nu îl cunoșteam pe Boland, dar calul îmi era cunoscut. Hampton Court cîștigase Cursele de la Deadwood anul

trecut, dar abia se refăcuse în urma unei accidentări la picior și se putea să nu fie tocmai în formă. Avea, totuși, tendința de a alerga în propriul ritm, ceea ce s-ar putea să îi convină în cursa de azi.

– Numărul patru – Steaua Indiei, zise Reade. Jocheul este Angus McCartland.

Un jocheu scoțian pe un cal bengalez – ce parteneri ciudați!

– Numărul trei – Katherine de Aragon. În șa – căpitanul James Henry.

Ea era a doua iapă din cursă. Plouase de dimineață, ceea ce era un avantaj pentru ea, care alerga excelent pe teren accidentat. O urmărisem la antrenamente în primăvara trecută și, fără îndoială, Katherine putea fi foarte periculoasă pe noroi.

– Numărul doi – Bătrînul Rege George, anunță Reade.

Cineva îl lovi ușor pe umăr pe Reade și îi șopti ceva la ureche. El dădu din cap.

– Ăăă... mă scuzați. Corectez: numărul doi s-a retras. Repet, Bătrînul Rege George nu va porni în cursă.

Din mulțime se auziră cîteva huiduieli. Cred că cineva pariase pe el.

Apoi prințul mult iubit al lui Lowe păși maiestuos pe pistă, însoțit de un ponei în harnașament brodat. Calul lui Lowe avea aceeași trufie gretoasă ca și stăpînul său.

– Numărul unu – Lord Nelson, anunță Reade.

Charlotte chiți zgomotos. Ea și mama ei, laolaltă cu toți trepădușii lui Lowe, strigară încurajări cu atîta patimă, încît îi acoperiră vocea lui Reade și n-am apucat să aud numele jocheului. Nu mai conta. Era timpul să intru în acțiune.

Am alergat la Reade și am vorbit cu el în șoaptă.

– Avem o nou-intrată, strigă el. Domnișoara Betsy Balcombe, pe...

Se opri și se întoarse spre mine:

– Care e numele calului dumneavoastră, domnișoară?

Dar eu plecasem deja să îmi iau calul din spatele tribunelor. Ceilalți erau deja așezați la linia de start, iar individul care suflase din corn ținea acum un pistol ridicat. Toți, inclusiv mulțimea zgomotoasă, așteptau ca să mă întorc eu. Mi-am adus calul pe pistă.

Tuturor li se tăie respirația.

Adevărul este că aveau și de ce. În ziua aceea, calul meu nu era Belle, ci Hope al lui Napoleon Bonaparte! Nu puteai să nu îți dai seama cui îi aparținea minunatul animal: de sus pînă jos, era pavoazat cu însemnele imperiale. Pe harnașamentul de catifea purpurie erau brodate albinele de aur – cunoscute în toată lumea drept simbol al lui Bonaparte – iar inițialele NB erau minunat caligrafiate dedesubt, îndeajuns de mare ca pînă și bătrînul rege George să le poată citi fără ajutorul ochelarilor.

Mi-am pus pe cap boneta albastră. Imaginea era desăvîrșită. Eu și Hope purtam toate culorile drapelului francez – roșul, albul și albastrul tricolorului.

Bunul doctor O'Meara reușise să îl scoată pe Hope din grajdurile de la Longwood, cu harnașamentul bine împăturit ascuns în geanta sa de medic. Totul fusese făcut cu binecuvîntarea lui Boney și eram conștientă că în acea clipă împăratul se uita de la Longwood prin luneta care îi servise și la Austerlitz, văzînd totul clar, precum cerul albastru fără de nor de deasupra capului meu, și așteptînd nerăbdător să înceapă cursa.

Atunci, mulțimea făcu ceva surprinzător. Aplaudă. Mai întîi doar cîteva inimi curajoase, dar apoi din ce în ce mai mulți. După cum se vedea, împăratul avea mai mulți prieteni pe Sfînta Elena decît îmi imaginasem vreodată.

Firește, era cineva care nu aplauda deloc. O privire scurtă către tribună îmi confirmă că guvernatorul Lowe era în picioare, furios pînă la apoplexie. Striga ceva către ajutoarele sale și dădea din mîini ca un apucat. Într-o clipă, o falangă de soldați înarmați se îndreptă înspre mine. La naiba! Aveau de gînd să mă scoată din cursă?

Soldații veniră furioși spre mine, cu muschetele ridicate, uniformele lor părînd ca o pată roșie care se tot extindea.

Atunci doctorul O'Meara – Dumnezeu să-i dea sănătate! – puse stăpînire pe situație. Luă pistolul din mîna celui care ar fi trebuit să anunțe începutul cursei, care rămăsese înmărmurit, și trase un foc în aer.

Pornirăm cu toții!

În următoarele două minute, cu două tone și jumătate de mușchi, tendoane și oase de cal răpăind furioase sub noi pe pistă, nici măcar regele în persoană nu ar fi fost în stare să ne oprească.

Steaua Indiei se detașă primul, impunînd un pas iute. Lordul Nelson avea primul culoar, avîndu-ne pe mine și pe Hope în dreapta. Această poziție îi dădea lui Nelson avantajul unei curse mai scurte. Pista era încă udă, iar noroiul era împrăștiat în toate direcțiile. Hope voia să se dezlănțuie, dornic să alerge, dar eu îl strunii, păstrîndu-i energia pentru mai tîrziu. Aplecîndu-mă, îi șoptii la ureche:

– Boney contează pe tine, bătrîne! Contează pe noi! Știu că nu ai să ne dezamăgești!

Aruncai o privire peste umăr. Katherine de Aragon cîştiga teren cu iuţeală, croindu-şi drum printre ceilalţi cai. Noroiul îi servea de minune, cum mă temusem. O, nu, ne-a întrecut!

Cînd am încheiat prima tură, mulţimea începu să vocifereze:

– Haide, Katherine! Arată-le pe unde e drumul!

Hope şi cu mine eram gît la gît cu Boland, pe Hampton Court, la distanţă de Katherine, care era pe primul loc şi cu o lungime înaintea lui Lord Nelson. Părul îmi biciuia obrajii, degetele mi se albiseră, strîngînd cu disperare frîiele.

Steaua Indiei, calul de viteză, îşi pierdu iute suflul şi rămase în urmă ca un pietroi. Boland atacă pe exterior. Îi cerui lui Hope ceva mai multă viteză. Tappen, pe Steaua Nordului, se ţinu strîns în urma noastră, sperînd ca noi doi să ne pierdem energia într-un duel de viteză, lăsîndu-i lui victoria.

Atunci auzirăm un bubuit năvalnic de copite pe interior. Galopînd nebuneşte, ca un fulger, era Lord Nelson, venind năvalnic. Înghiţind distanţa – la naiba! Jocheul – nimeni altul decît Carstairs!

Trădătorul! Ar fi trebuit să îmi dau seama!

– Haide, Nelson! Lasă-i în urmă! se auzi un strigăt din mulţime.

Aş fi putut să jur că e scheunatul lui Charlotte.

Cu noroi în nas, în ochi, în gură, Nelson şi Hope se luptau pentru primul loc. Haide, Hope, nu mai sînt decît vreo două sute de metri!

Carstairs își înclină cravașa. Ce avea de gînd? Mă înclinai înainte. La naiba cu trișorul ăsta! Îmi făcuse calul să se împiedice! Hope sări, pierzîndu-și echilibrul.

– Cuminte, băiete!

Nelson trecu în frunte.

Hope făcu un ocol mare.

– Cuminte!

Recîștigai controlul. Curajos ca stăpînul său! Oare nu avusese de îndurat lucruri mai rele decît atît? Bătăliile, tunetul salvelor de artilerie, proiectilele? Ne întorseserăm în cursă. I-am dat pinteni. Fă-i să înghită noroi, băiete! *Vive la France!*

Hope parcă învie, scoțînd scîntei ca o cometă, înghițind ultimii metri, arzînd de dorința de răzbunare. Distanța se reducea văzînd cu ochii. Îl ajunserăm pe Nelson la intrarea în linie dreaptă. Haide, Hope, fă-o pentru Boney!

Mulțimea era în picioare, ovaționînd, urlînd.

– Haide, Hope, dă-i bătaie!

Cine o fi fost atît de curajos?

Tappen se apropie un pic, încercînd să ajungă pe primul loc, dar nu rezistă ritmului. În joc rămaseseră Hope și Nelson, Nelson și Hope. Acum, mai era puțin. Gît la gît, bot la bot, ochi la ochi! Eram la linia de sosire!

Închisei ochii, împingîndu-mă înainte cu toată forța mea. Trecurăm linia de sosire.

Cînd am deschis ochii, oamenii se îngrămădeau în jurul nostru. Cineva pusese o cunună de trandafiri pe gîtul lui Hope.

Pe Jupiter! Reuşisem! Eu, noi, împăratul – reuşisem! Iată-mă, avînd înfăţişarea unei amazoane, ştergîndu-mi noroiul de pe obraji.

Lowe era livid, stînd în picioare. Zbiera ceva despre o descalificare. Dar mulţimea striga, ovaţiona. Nouă, englezilor, ne place să vedem cum cei puternici sînt aruncaţi în ţărînă. Lowe îşi făcuse o mulţime de duşmani de la sosirea sa pe insulă şi nimănui nu îi păsa de ce avea guvernatorul de spus.

„Ei, bine, cum ţi se pare gustul de pene de canar, domnule guvernator Sir Hudson Lowe?"

Capitolul 22

Bietul tata! Cînd m-a chemat la Briars în după-amiaza aceleiași zile, nu părea capabil să se hotărască dacă este mai degrabă supărat sau mîndru de ce făcusem la Deadwood. Așa se face că m-a pedepsit cu o detenție de o jumătate de oră în camera mea – cea mai scurtă perioadă de prizonierat a carierei mele de criminală.

Guvernatorul Lowe, din păcate, nu a fost la fel de blînd cu tatăl meu. Îl îndepărtă din funcția de furnizor special pentru Longwood. În plus, Lowe spuse că avea să trimită un raport usturător către Compania Indiilor de Est, scrisoare ce știam cu siguranță că avea să îl coste pe tata și cealaltă funcție, aceea de superintendent al vînzărilor publice. Mă simțeam groaznic de vinovată, pentru că, oricît de ciudat ar suna, nu îmi trecuse prin cap că guvernatorul avea să se răzbune pe tata pentru faptele mele.

Cît despre împărat, am primit de la O'Meara un raport detaliat al reacțiilor sale. Se pare că atunci cînd a urmărit desfășurarea cursei prin lunetă, nu reușise să vadă îndeajuns de bine care din cai trecuse primul linia de sosire. Disperat să afle rezultatul, l-a abordat de-a

dreptul brutal pe O'Meara atunci cînd doctorul se întoarse la Longwood, cîteva ore mai tîrziu.

– Ei, ce s-a întîmplat? întrebă împăratul.

– A cîștigat Betsy, pe Hope, îi spuse O'Meara, dansînd și ridicînd pumnul în aer. Cu un cap, e drept, dar mîndruța a cîștigat!

Boney îl sărută pe doctor pe ambii obraji.

– *Formidable!* Știam eu! Știam eu!

Împăratul se așeză, extenuat de efort, savurîndu-și victoria.

– Ah, zise el, cadavrul unui inamic miroase întotdeauna bine.

– Odihnește-te, amice, îi zise O'Meara, bătîndu-l pe umăr. Te vrem în viață pentru a savura și alte clipe fericite.

Doctorul mi-a spus că fusese prima oară după multe luni cînd îl văzuse pe împărat zîmbind.

– Și știi ce mi-a mai spus, drăguță? mă întrebă O'Meara entuziasmat.

Am dat din cap în semn că nu. Doctorul imită accentul lui Boney:

– *Eh bien,* asta aproape că mi-a răzbunat înfrîngerea de la Waterloo, *n'est-ce pas, docteur?*

Ce bucurie! Ce fericire! Eu, Betsy Balcombe îi dăruisem împăratului Franței ultima sa victorie.

Între timp, însă, tata suferea o mare înfrîngere. Și eram hotărîtă să fac ceva în privința aceasta.

– Domnișoara Elisabeth Balcombe, anunță Reade.

Am intrat în biroul unde Lowe stătea aplecat și îi dădea țestoasei Jonathan să mănînce o frunză de guava. Probabil că Lord Nelson nu mai era animalul său preferat.

Guvernatorul păru să se înfurie la simpla mea vedere.

– Domnule, am spus eu pe un ton ceremonios, tata nu știa nimic despre intenția mea de a călări pe Hope. Nu știe că sînt aici. Voiam să vă spun că nu e vina lui și că, dacă trebuie să fiți supărat pe cineva, atunci să fiți numai și numai pe mine!

– Mă bucur că ești aici, domnișoară Balcombe, îi răspunse Lowe tăios. Mă veți scuti de efortul de a face o vizită la Briars pentru a-i transmite un mesaj tatălui dumitale. Spuneți-i că familia Balcombe urmează să fie deportată din Sfînta Elena la ordinele lui Sir Hudson Lowe.

Deportați? Azvîrliți de pe insulă ca niște criminali de rînd?

– Cum? Dar nu... nu puteți face asta!

– Vă asigur domnișoară Balcombe, îmi răspunse el calm, oferind o altă delicatesă țestoasei, că pot și că o voi face. Ați fraternizat cu prizonierul, ați tulburat pacea, v-ați asociat cu un dușman al coroanei. Dumneata și familia dumitale reprezentați un pericol, iar eu am fost învestit cu autoritatea de a face orice consider necesar pentru a apăra securitatea. Domnișoară, consideră-te norocoasă că nu te-am spînzurat pentru trădare. Ești liberă!

Cuvinte de dispreț îmi gîlgîiau în gîtlej. Ce rost mai avea să le reprim acum? La urma urmei, ce mai putea să ne facă acum? Am scrîșnit din dinți cu scîrbă.

– Ești... ești... Mă străduiam să găsesc o insultă. Am încercat una găsită de Boney. Un scîrța-scîrța pe hîrtie!

Ah, ce bine mă simțeam acum!

– Aici se încheie discuția noastră, domnișoară Balcombe, răspunse Lowe, ignorînd insulta.

Se așeză la birou și începu să scrie ceva.

M-am întors să plec. Abia atunci am înțeles. Nu aveam să îl mai văd niciodată, niciodată pe Boney. Trebuia să îi mai fac o vizită. Trebuia!

– Ăăă..ă Domnule guvernator?

– Ce mai e acum? izbucni el.

Avînd în vedere ce voiam să îi cer, îmi părea rău acum că nu mă putusem abține și îl jignisem, numindu-l un scîrța-scîrța pe hîrtie.

– Aș putea să îl văd înainte să plec? Măcar o dată?

Se uită țintă la mine, savurînd, fără îndoială, faptul că ajunsesem să îl implor.

– Vă rog...

Lowe își încrucișă brațele pe piept și zîmbi ca o hîrcă.

– Să nu se spună niciodată că nu sînt un om generos, zise el în cele din urmă. Da, poți să-ți vezi fermecătorul amant, domnișoară Balcombe. Doar o dată – în ziua cînd pleci din Sfînta Elena. Atît. E clar?

– Da, domnule.

Îndreptîndu-mă spre ușă, mi-am suprimat un impuls aproape incontrolabil de a vărsa.

Tata s-ar fi opus izgonirii noastre din Sfînta Elena, dar mama începea să sufere de reumatism și se gîndi că o schimbare de climă i-ar face foarte bine.

Nu era deloc ușor să transporți bunurile adunate o viață întreagă de pe o insulă izolată din Atlanticul de Sud. Erau jucăriile lui Alexander și cărțile lui Willie, suvenirurile tatei din tinerețea sa de marinar și toate nimicurile inutile pe care le adunase mama de-a lungul anilor și pe care nu se îndura să le lase în urmă. Chiar și un simplu castronel pentru copii descoperit într-un

cotlon, într-o cutie o făcu pe mama să se dizolve într-o baltă de lacrimi, ceea ce ne încetinea cu mult plecarea. Eu aveam puține lucruri de împachetat. Călătoream cu puține bagaje, pregătită, cred, pentru plecări grăbite. Dar numai garderoba lui Jane ar fi necesitat un cargou!

Veni și Crăciunul, lipsit însă de obișnuita bucurie. În speranța de a ne aduce noroc în anul ce avea să vină, mama s-a luptat cu durerea de mîini și a făcut plăcințele cu carne, care promiteau, conform tradiției, o lună de fericire pentru fiecare pe care o mîncai. După aceea, tata aprinse bușteanul tradițional de Crăciun cu un tăciune păstrat de anul trecut – pentru a proteja casa de vreun incendiu și după plecarea noastră. Dar cînd plăcințelele noastre se rînceziră din cauza climei umede din Sfînta Elena și bușteanul nu se aprinse de la prima încercare, pînă și optimista de mama trebui să recunoască totuși că semnele nu erau tocmai bune.

Cînd ne adunarăm în jurul pianului lui Willie, pentru a cînta *Auld Lang Syne*[1] în cinstea ultimului nostru An Nou pe Sfînta Elena, gîndurile mi se îndreptară către cineva pe care îl cunoșteam și care avea tot atît de puține motive să sărbătorească. Ceasul sună miezul nopții. Mă întrebam ce face, ce gîndește în clipa aceea? Am găsit noi înțelesuri în versurile cîntecului:

Să uiți prietenul cel vechi
Să-l ștergi din amintire?
Să uiți prietenul cel vechi

[1] Un vechi cîntec scoțian tradițional pentru noaptea de Anul Nou, care înseamnă (în traducere aprox.) „odată demult" *(Old Long Ago)* (n.tr.)

Şi zilele frumoase?
O, iată-mi mîna, bun prieten,
Tu-ntinde-o pe a ta,
Mai bem o cupă de iubire
De dragul zilelor frumoase.

Zilele triste deveneau săptămîni, apoi luni, în timp ce noi făceam ultimele pregătiri pentru plecare. Am observat că împachetatul devenea din ce în ce mai greoi, pe măsură ce se apropia ziua pe care sperasem să nu o apucăm niciodată.

Pînă la urmă, abia în martie 1818, tata a lipit de uşa de la intrare anunţul că vinde casa. Deşi mă rugasem de ei cu lacrimi în ochi, părinţii nu mi-au permis să o iau cu mine la Londra pe Belle. Căpitanul îi spusese tatei că nu are loc pe vas pentru vite. Cine şi-ar fi închipuit că un cal atît de frumos pe cît era Belle ar fi putut fi numit „vită"? Mi se rupea inima să o las în urmă, dar mă consolam cu gîndul că o lăsasem în grija lui Toby, în care aveam încredere deplină.

Cutiile şi lăzile erau adunate şi nu mai rămăsese decît să îmi iau rămas-bun de la prieteni. L-am îmbrăţişat fără un cuvînt pe Toby – ne cunoşteam de prea multă vreme şi ţineam unul la celălalt prea mult pentru a mai avea nevoie de vorbe. La insistenţele mele, tata fusese în cele din urmă de acord să îl elibereze pe Toby, aşa încît el şi Belle aveau să plece în Haiti, ţara lui de origine, cu următorul vas care pleca din Jamestown. Speram din toată inima ca amîndoi să-şi găsească acolo pacea şi liniştea.

Veni, în cele din urmă, şi momentul pentru cea mai importantă vizită şi am insistat să merg singură.

L-am găsit pe împărat șezînd în grădina sa de la Longwood, citind. Sănătatea sa se îmbunătățise considerabil după cursa de la Deadwood, dar doctorul O'Meara mă avertizase că boala sa avea perioade de criză și perioade de remisie – culmi și văi, întocmai ca Sfînta Elena – iar o vindecare completă nu era de așteptat.

Boney făcuse minuni în grădină. Oriîncotro îți îndreptai privirea, vedeai flori – roșii, albe și albastre, firește – toate întrecîndu-se în splendoare, pentru plăcerea împăratului. Peticul de pămînt din fața casei de la Longwood era acum o grădină cu care s-ar fi mîndrit și străvechiul Babilon.

– Ah, *mademoiselle,* zise Boney, de parcă ne văzusem în fiecare zi. Vino în casa mea, îi zise păianjenul unei muște. Nu te îngrijora, Betsy, nu o să te mușc.

– Data trecută, așa ai făcut, i-am spus zîmbind.

– E adevărat.

Își ridică pălăria și făcu o plecăciune.

– *Pardonnez-moi.* Îmi cer iertare.

Arăta cu mult mai bine decît ultima oară cînd îl văzusem. M-am așezat lîngă el într-un scaun de răchită și mi-am umplut plămînii cu minunatul parfum al florilor.

– Îmi place grădina ta, l-am lăudat.

– Mersi, *mademoiselle.* E un paradis terestru, pe care îl voi schimba în curînd cu raiul cel adevărat.

– Nu mai vorbi așa! Mă înspăimînți!

Boney ridică din umeri. Deschise cartea la o anumită pagină și citi:

Dar ea trăi pe-această lume, în care frumusețea
O tristă soartă are;

Fiind o roză, a trăit viața unei roze:
Atît – o dimineață.

– Foarte frumos, i-am zis. Tu ai scris versurile acestea?

– În război și în literatură, îmi răspunse Boney, mă înclin întotdeauna în fața celui care o merită. *C'est François de Malherbe*[1], nu eu.

Împăratul privi în zare, către munți și mare. Norii înconjurau piscurile cele mai înalte, de parcă Dumnezeu s-ar fi jucat de-a aruncatul discului.

– Tu pleci pe mare, dincolo de orizont, pentru a ajunge în Anglia, în timp ce eu rămîn să mor pe insula aceasta mizerabilă. Uită-te la munții aceștia, Betsy! Ei sînt zidurile închisorii mele. În curînd, vei auzi că împăratul Napoleon a murit.

Pînă acum păstrasem iluzia că aveam să ne revedem. Dar șarada se terminase. Zăgazul se rupse și am izbucnit în lacrimi.

Am încercat să îmi găsesc batista, dar mi-am dat seama că o împachetasem deja. Boney îngenunche lîngă mine și îmi șterse blînd lacrimile cu propria batistă.

– Gata, *mademoiselle*, zise el, oferindu-mi-o.

Literele NB erau brodate pe ea cu fir de aur.

– Păstreaz-o, Betsy, ca pe un cadou de despărțire.

Scoase apoi un plic din vestă.

– Și asta.

Plicul conținea patru șuvițe din părul împăratului, legate cu panglici. El îi zîmbi machiavelic.

[1] Este François de Malherbe! (n.tr.)

– O șuviță pentru Betsy, zise el, una pentru *mère et père et les garçons*[1] și împăratul este atît de generos încît i-a oferit una și lui Jane.

Mi-am șters nasul pe mînecă și am izbutit să zîmbesc.

– Ești sigur că îți permiți să renunți la atîta păr, Boney?

– Foarte amuzant, *mademoiselle.*

– Mulțumesc. Pentru șuvițe, vreau să spun.

Mă ridicai să plec. Ne privirăm în ochi, știind că sfîrșitul se apropie. Am închis ochii, încercînd să îmi gravez în memorie trăsăturile sale. În clipa următoare, am știut că aproape era în stare să îmi citească gîndurile.

– Ai să mă uiți, *mademoiselle,* zise împăratul, oftînd. La fel cum și fiul meu își va uita tatăl.

– Niciodată, i-am zis, îmbrățișîndu-l sălbatic. Niciodată!

Îmi luă fața în mîini și mă sărută pe ambii obraji. I-am luat mîna cea mică și grațioasă, care condusese mii de șarje de cavalerie, iar mie îmi șterse lacrimile. Apoi am făcut un pas înapoi, m-am întors încet și am plecat.

Îl auzii cum strigă:

– Merită să pierzi timpul, *mademoiselle.*

M-am întors și l-am privit întrebător. Abia îi mai auzeam vocea. Ochii îi erau umezi, la fel ca cei ai unei foci.

– Pentru a te face iubit, zise împăratul.

Am dat din cap aprobator. Ne înțelegeam unul pe celălalt. Am continuat să merg pe poteca șerpuită către mare, acolo unde mă aștepta familia mea, gata de îmbarcare.

Abia după mult timp mi-am amintit că nu îi spusesem: „La revedere!" Nu îl mai vedeam pe împărat, dar i-am strigat, oricum. Oare o să mă audă?

---

[1] Mama și tata și băieții (n.tr.)

– *Au revoir, Boney!*

Știam că asta nu înseamnă decît „pînă cînd ne vom întîlni din nou".

N-am primit nici un răspuns. Probabil că intrase în casă. Dezamăgită, am continuat să merg. Dar vocea împăratului ajunse la mine, purtată de briză, clară, dar lipsită de optimismul meu.

– Rămas-bun, *mademoiselle!*

La căderea serii, nava noastră a ridicat ancora din Portul Jamestown. Eu stăteam pe puntea scăldată de lumina lunii, privind spre insulă.

„La revedere, insula Sfînta Elena, închisoare urîtă și rece." În sfîrșit, aveam libertatea după care tînjisem atîta vreme, dar acum, că o aveam, nu mai eram la fel de sigură că o vreau. Fără împărat, simțeam că mi-am pierdut un braț, întocmai ca adevăratul Lord Amiral Nelson.

Și totuși, libertatea era cel mai important lucru, nu? Libertate! Boney mă învățase să fiu liberă cu adevărat. Ce ciudat, să primești lecții despre libertate de la un prizonier. Dar, la urma urmei, cine altcineva poate să știe mai bine cît de dulce este? Cu el drept model, înfăptuisem lucruri minunate. Datorită lui învățasem să zbor, la propriu.

În cele din urmă, eșuasem. Dar oare și împăratul eșuase numai pentru că, după ce a săvîrșit atîtea fapte glorioase, fusese înfrînt la sfîrșitul carierei? Oare bătălia de la Waterloo îi anulase toate succesele? Nu, Boney nu eșuase, și nici eu!

Cu toate acestea, mă simțeam ca majoritatea francezilor. Viteazul lor conducător dispăruse și se întrebau încotro aveau să meargă fără el.

Dar Boney pierduse cu mult mai mult decît mine. Coroana, imperiul, armatele, națiunea, familia și libertatea sa. Și, cu toate acestea, a mers înainte, nu? Cu demnitate și curaj, înfruntînd totul. El pierduse cu mult mai mult decît pierdeam eu în acel moment.

Dacă Boney putuse merge înainte, așa aveam să fac și eu. Împăratul nu ar fi așteptat altceva de la mine.

Începu să plouă. Mă aplecai peste parapet, privind furtuna în timp ce ne îndepărtam de țărm. Fulgerele sfîșiau cerul. În depărtare, urla un cîine – un sunet îngrozitor, în care singurătatea rezona dureros. Simții fiori pe șira spinării.

O mînă blîndă mi se lăsă pe umăr.

– Nu te speria de tunete, Betsy, îmi spuse Jane. Sînt aici.

M-am uitat la ea, uimită de blîndețea ei. Dar în orele care au urmat, nu a mai plecat de lîngă mine. Stăteam lîngă parapet, privind îndelung la cocoașa de întuneric răsărind din apă – insula Sfînta Elena.

Jane mă ținea de mînă. La urma urmei, era sora mea.

Departe, departe, o lumină galbenă, palidă, se vedea dinspre Longwood.

Trei ani mai tîrziu, cam cu douăzeci de ani înainte ca eu să încep să scriu aceste pagini, într-o zi neobișnuit de rece din mai 1821, am primit la Londra vestea morții împăratului.

Unii spun că a fost otrăvit de dușmanii săi. Eu știu adevărul – a murit de tristețe.

Epilog

La aproape un an după acea zi tristă, soțul meu, domnul Abel, și cu mine (da, fetița rebelă se transformase într-o tînără femeie destul de atrăgătoare – sau, cel puțin, așa pretinde soțul meu. Și, cine ar fi crezut? El e rudă îndepărtată cu mizerabilul sublocotenent Carstairs!) ne petreceam luna de miere în nordul Franței.

Într-un orășel de acolo, ne ieși în cale un han fermecător și ne-am gîndit că ar fi un loc minunat pentru a ne petrece noaptea. În timp ce soțul meu aducea geamantanul din trăsură, eu am intrat pentru a întreba de camere.

Un bărbat stătea aplecat în spatele unei mese, dîndu-și pantofii cu cremă. M-am postat în fața sa, dar el nu mă observă.

Obosită și nerăbdătoare să găsesc o cameră peste noapte, mi-am dres vocea, pentru a-i atrage atenția, dar în zadar.

– *Concierge!*[1] zisei, sunînd din clopoțelul de pe masă. *Avez-vous une chambre, s'il vous plaît?*[2]

Omul se ridică încet și se uită la mine. Spre uimirea mea, în fața mea stătea împăratul Napoleon Bonaparte!

---

[1] Portar! Aici: „recepționer" (n.tr.)
[2] Aveți o cameră, vă rog? (n.tr.)

Soțul meu intră, trăgînd după el geamantanul voluminos și mă găsi încremenită ca o statuie în fața mesei.

– Ai pățit ceva, draga mea? mă întrebă soțul meu.

Atenția mea era însă concentrată în cu totul altă parte.

– Sînt eu, eu, Betsy! i-am spus acelei figuri atît de cunoscute. Betsy Balcombe!

Dar omul din spatele mesei nu părea să mă recunoască. Îmi dădură lacrimile – înțelegînd în cele din urmă, cu tristețe, care este situația. Tremurînd, am întins mîna către el.

– E o plăcere să vă cunosc, *monsieur Roberaud.*

Nota autorului

Betsy Balcombe, mai tîrziu doamna Abel, a fost o fată care a existat cu adevărat, care l-a cunoscut pe Napoleon Bonaparte și s-a împrietenit cu acesta în primii ani ai captivității lui pe Sfînta Elena. După unele mărturii, ea ar fi avut 14 ani la sosirea împăratului pe insulă, după altele – 13. Am preferat ca în povestirea mea să o fac de 14 ani, pentru ca ea să poată crește mai repede.

În 1844, Betsy cea adevărată a scris o autobiografie intitulată *Amintiri legate de împăratul Napoleon în timpul primilor trei ani ai captivității acestuia pe insula Sfînta Elena*, incluzînd perioada cînd acesta a locuit în casa tatălui ei, Briars (John Murray, Londra). Am depus eforturi uriașe pentru a evita să citesc această carte, deoarece mă temeam că va fi atît de șarmantă, încît îmi voi pierde curajul de a încerca să spun povestea lui Betsy în propriul stil.

Deși în lecturile mele am întîlnit uneori scurte fragmente din cartea doamnei Abel, am studiat îndelung povestirile multora care l-au cunoscut pe Napoleon – dar, în același timp, și pe Betsy – pe insula Sfînta Elena, inclusiv cartea doctorului Barry O'Meara[1]. După toate mărturiile,

---

[1] *O'MEARA, Barry E., Napoleon în exil sau o voce din Sfînta Elena. Opiniile și reflecțiile lui Napoleon în legătură cu cele mai importante momente ale vieții și domniei lui, cu propriile cuvinte*, London, Peter Eckler, 1822. (n.a.)

Napoleon îl detesta pe Sir Hudson Lowe, temnicerul său. Unii adaugă și că această antipatie era binemeritată. Aproape toate personajele din *Betsy și Napoleon*, inclusiv ridicolul Gourgaud, grădinarul Toby și excentricul Huff, sînt bazate pe oameni care au existat cu adevărat – deși Toby era în realitate din Malayezia, nu din Haiti. Chiar și Tom Pipes, cîinele din Newfoundland, și-a avut sălașul pe insula Sfînta Elena, dar nu era al familiei Balcombe, doar îl cunoșteau. Iar Jonathan, țestoasa guvernatorului, a trăit, într-adevăr, mai mult decît acesta și decît Napoleon. Este încă în viață, avînd frumoasa vîrstă de aproape 200 de ani și își petrece timpul tot pe insulă.

În cartea mea am citat cuvintele lui Napoleon Bonaparte mai des decît ați bănui. Și un număr surprinzător de incidente majore și mărunte – faptul că Betsy l-a amenințat pe împărat cu propria sabie, „detenția" din pivnița de vinuri, faptul că tatăl ei ducea pe ascuns scrisori lui Napoleon și de la el, pentru a nu da decît cîteva exemple – s-au petrecut cu adevărat.

Napoleon a fost mutat la Longwood pe 10 decembrie 1815. Guvernatorul Lowe a sosit pe insula Sfînta Elena pe 16 aprilie, în anul următor. Am inversat ordinea acestor evenimente pentru a-i ține pe Betsy și pe împărat împreună cît mai mult timp. Am comprimat simptomele bolii finale a lui Bonaparte pentru ca Betsy să poată observa și lucruri care în realitate i-au scăpat.

Tentativele lui Betsy de a-l ajuta pe împărat să evadeze sînt în întregime invenția mea. Sau, cel puțin, așa cred, de vreme ce, cum am mărturisit deja, nu i-am citit cartea. Dar bătrînul Huff credea într-adevăr că destinul

său este acela de a-l ajuta pe împărat să evadeze. Sosia lui Bonaparte, Roberaud, a existat. S-a întîmplat chiar ca cel puțin un autor să sugereze (întru cîtva aberant, după părerea mea) că poate omul care a murit pe Sfînta Elena a fost Roberaud, și nu adevăratul Napoleon.

Împăratul s-a stins din viață la orele 5.49, pe data de 5 mai 1821. Așa cum am menționat și eu în carte, Betsy nu a fost de față la acest eveniment. Ultimele sale cuvinte au fost: *„France, armée, tête de l'armée, Joséphine"*[1]. A fost înmormîntat în insulă, dar corpul i-a fost adus la Paris pentru reînhumare aproape două decenii mai tîrziu, cînd a fost întîmpinat de o mare de parizieni înlăcrimați, inclusiv unii dintre veteranii săi[2].

O parte din vechii camarazi ai lui Bonaparte, între care Gourgaud, Marchand, valetul împăratului, Mareșalul Bertrand și piaza-rea a lui Betsy, Emanuel de Las Cases *(„le petit Las Cases")* au fost prezenți la exhumarea trupului împăratului. Cînd a fost deschis coșciugul, Bertrand, uluit, s-a aplecat degrabă peste coșciug. Trupul lui Napoleon se păstrase remarcabil de bine. Unghiile și barba îi crescuseră după moarte, pielea avea o culoare sănătoasă, iar fața și mîinile arătau aproape neschimbate. Ca să-l citez pe Las Cases: „Privind opera morții – schimbări care îl făceau să pară mai degrabă viu decît

[1] „Franța, armata, comandantul armatei, Joséphine" (n.tr.)

[2] Mormîntul lui Napoleon poate fi văzut astăzi la Domul Invalizilor din Paris. Rămășițele sale pămîntești sînt adăpostite în șase coșciuge puse unul într-altul: cel din interior este din metal, al doilea din mahon, următoarele două din plumb, un altul din abanos, în timp ce coșciugul exterior este din lemn de stejar. Toate sînt depuse într-un sarcofag de porfir (o piatră semiprețioasă), înconjurat de cei doisprezece piloni ai victoriei. (n.tr.)

mort, în ciuda timpului scurs – am fost cu toții copleșiți de emoții imposibil de descris"[1].

Unii istorici emit ipoteza că motivul pentru care trupul i s-a păstrat atît de bine după nouăsprezece ani petrecuți în pămînt este că a fost otrăvit lent de dușmanii săi – guvernatorul Lowe sau poate contele de Montholon – cu arsenic, element cu proprietăți de conservant. Istoricii nu s-au pus de acord dacă Napoleon a fost sau nu asasinat, deși există unele indicii în acest sens. Testele făcute recent de FBI și de Scotland Yard arată, între altele, urme de arsenic în firele de păr pe care Napoleon le-a făcut cadou prietenilor. Dacă arsenicul a ajuns în trupul împăratului din pricina dușmanilor care îi voiau moartea sau pe căi naturale (explicații privind nivelul extrem de ridicat de arsenic din corpul său ar putea fi consumul de scoici, folosirea pudrei de păr, a medicamentelor sau chiar expunerea la toxinele de pe pereții verzi, plini de mucegai, de la Longwood) este încă un subiect disputat. Personal, prefer teoria lui Betsy – împăratul a murit de tristețe.

Acum, dacă îmi veți permite, poate că mă voi lăsa ispitit să citesc autobiografia lui Betsy Balcombe Abel. Dacă ar fi astăzi printre noi, cred că m-ar ierta pentru îndrăzneala de a-i rescrie povestea – cu scopul de a expune noilor generații latura sensibilă a lui Napoleon Bonaparte și tratamentul sever la care a fost supus de către Sir Hudson Lowe.

---

[1] Kaufmann, Jean-Paul, Camera neagră de la Longwood, New York, Four Walls Eight Windows, 1999, pp. 279–280. (n.tr.)

Note privind sursele

Toate citatele din această carte, atribuite lui Betsy, Napoleon sau membrilor suitei acestuia, sînt fie inventate de mine, fie extrase direct din izvoare istorice: surse originale, majoritatea aparţinînd membrilor suitei imperiale de pe Sfînta Elena. Napoleon şi suita sa erau conştienţi că faptele şi cuvintele lor vor fi importante pentru posteritate, aşa încît au făcut tot ce le stătea în putinţă să le noteze pe hîrtie. Fiecare zi petrecută de Bonaparte pe Sfînta Elena a fost consemnată. Atunci cînd nu am avut la dispoziţie originalele acestor documente din secolul al XIX-lea, am folosit cărţi care le citau.

Exemple de conversaţii din cartea mea care (cu mici variaţii) au avut loc cu adevărat includ testul la care a supus-o Napoleon pe Betsy în privinţa capitalelor europene şi faptul că s-a lăudat că a ars Moscova, dar şi călduroasele cuvinte pe care i le-a spus printre gratiile „celulei" – pivniţa de vinuri. Descoperirea acestei conversaţii a fost ceea ce m-a impulsionat să scriu povestea lui Betsy.

Descrierea întoarcerii triumfale a lui Napoleon în Paris din primul exil, cel din Elba, făcută chiar de acesta, este reluată în cartea mea aproape *verbatim*[1].

Izbucnirea plîngăreaţă a lui Gourgaud de la masă, în care se văicărea că e prizonier, şi replica lui Napoleon

[1] Cuvînt cu cuvînt (n.tr.)

(„Eşti un bărbat viteaz, dar incredibil de naiv" etc.) a avut loc, de asemenea, în realitate. Este la fel de adevărat că Gourgaud i-a salvat viaţa împăratului (de „acel cazac, în Rusia") şi nu l-a lăsat niciodată să uite acest eveniment.

În anumite cazuri, am folosit în povestea mea cîteva cuvinte pe care Napoleon le-a spus, într-adevăr, dar în alt context (de exemplu, „Cadavrul unui duşman miroase întotdeauna bine").

Cercetările mele în privinţa obiceiurilor şi ticurilor lui Napoleon şi-au găsit, de asemenea, locul în poveste. Îi plăceau, într-adevăr, foarte mult bomboanele de lemn-dulce, avea o memorie fenomenală, cînd era furios îi tremura muşchiul coapsei, din pricina unei vechi răni de război, îi plăcea să le facă farse celor din jur (împăratul făcea haz de imaginea sa „înfiorătoare" şi la un moment dat şi-a ciufulit părul pentru a-i înspăimînta pe copiii familiei Balcombe), îi plăcea să se joace de-a baba-oarba, dar şi cărţi, de exemplu whist. Îi făcea plăcere să le ofere copiilor cadouri. Împăratul citea piese cu voce tare – destul de prost – şi se enerva dacă membrii suitei sale adormeau în timpul acestor lecturi.

Faptul că englezii care îl ţineau captiv refuzau să i se adreseze cu cel mai recent titlu, acela de împărat, era o permanentă sursă de conflict. Probabil că printre primele lucruri care l-au intrigat pe Napoleon la Betsy a fost că faptul aceasta nu era înspăimîntată de el şi că se număra printre puţinele persoane de pe Sfînta Elena (în afară de suita sa) care îi arătau respect, recunoscîndu-i titlul (Napoleon: „Şi eu ce sînt, rogu-te?" Betsy: „Un împărat".) Ea îi mai spunea, însă, şi Boney, ceea ce nu părea să îl supere.

Note geografice

O hartă a Sfintei Elena va arăta că, dacă cineva merge (așa cum făcea Betsy) de la Briars la Jamestown, nu are cum să treacă pe lîngă Casa Plantației sau, cel puțin, nu fără un ocol considerabil. Am schimbat poziția celor două case pentru a le prezenta cititorilor Casa Plantației încă de la începutul povestirii.

Insula Sfînta Elena, unul dintre locurile cele mai izolate de pe glob, depinde încă de Marea Britanie. Lungă de aproximativ șaisprezece kilometri și nu mai lată de zece kilometri, este situată în Atlanticul de Sud, la 16° latitudine sudică, 5°45' longitudine vestică, nu are aeroport (deși e posibil să se construiască unul în curînd) și nu se poate ajunge acolo decît cu vaporul. Locuitorii insulei au primit cetățenie britanică deplină începînd din 2002.

În povestirea mea, Napoleon îi spune amiralului Cockburn că cel mai apropiat țărm de Sfînta Elena este continentul Africa, la 1900 de kilometri depărtare. În realitate, mai aproape este insula Ascension, la 750 de mile distanță. Chiar dacă Napoleon ar fi știut de existența ei, nu ar fi obținut mare lucru dacă ar fi ajuns pe această insulă micuță (aproximativ 10 km^2) și izolată, din Atlanticul de Sud, aflată la jumătatea distanței între Africa și America de Sud. Așa se face că, în cartea mea,

Napoleon spune că Africa este ţărmul cel mai apropiat de Sfînta Elena.

Napoleon a considerat *Codul civil* drept cea mai importantă operă a sa. A fost, într-adevăr, o reformă şi o consolidare a legilor civile franceze anterioare. Napoleon nu a scris el propriu-zis *Codul civil*, ci (împreună cu comisia de experţi pe care a organizat-o şi la întîlnirile căreia participa adesea) a fost fără îndoială forţa motrice în elaborarea şi răspîndirea ideilor acestuia.

Codul, care fusese conceput ca un ghid compact, într-un singur volum, al legislaţiei franceze, accesibil oricărui cetăţean, este chiar şi astăzi fundamentul sistemului juridic francez şi mai mult de douăzeci de ţări îşi bazează legile pe el.

Imnul național al Franței

La Marseillaise, imnul național al Franței, a fost compus de căpitanul Claude-Joséph Rouget de Lisle și a apărut în 1792 purtînd titlul *Cîntecul de Luptă al Armatei de la Rhin*, în timpul Revoluției Franceze. Fiind regalist, Rouget de Lisle ar fi trebuit să fie executat în timpul valului de execuții publice (denumit și Regimul Terorii) care a urmat înlăturării regelui Franței, dar viața i-a fost cruțată datorită succesului cîntecului său.

La Marseillaise a fost declarată imn național de Ziua Bastiliei, în 1795. Este o ironie a sorții că Napoleon, care a luptat sub flamura Revoluției, nu simpatiza prea tare *La Marseillaise* și a interzis-o mai tîrziu, probabil pentru că se temea că ar putea încuraja alte mișcări revoluționare, îndreptate împotriva propriului regim. Interdicția a continuat și în timpul Restaurației. *La Marseillaise* a devenit din nou imn național în 1879. Așa cum este intonată astăzi, *La Marseillaise* se bazează pe „versiunea oficială", adoptată de Ministerul de Război, în 1887.

Versurile imnului (cu o traducere în limbile engleză, germană și spaniolă) pot fi găsite la adresa de internet:
www.adminet.com/marseillaise.html

Betsy Balcombe, o tînără englezoaică de 14 ani, se pomenește într-o bună zi cu un oaspete neașteptat: nimeni altul decît Napoleon Bonaparte, împăratul Franței, unul dintre cei mai temuți oameni de pe fața pămîntului. Datorită curajului și respectului de care Betsy dă dovadă, între cei doi se naște o prietenie cu totul aparte, o prietenie care sfidează politica, vîrsta și, de ce nu, istoria. Betsy e cea care pune la cale evadarea lui Napoleon din insula Sfînta Elena, dar, mai ales, plănuiește să schimbe cursul istoriei.

O poveste bazată pe fapte reale.

Betsy, gîndește-te cum ar fi să rămîi în istorie drept fata care l-a eliberat pe marele Napoleon Bonaparte!

ISBN (10) 973-576-913-1
ISBN (13) 978-973-576-913-0

9 789735 769130

www.rao.ro
www.raobooks.com

rao
international
publishing
company